

Zmiany funkcjonalne wprowadzone w Comarch ERP XL w wersji 2018.2

Comarch ERP
XL

Spis treści

1	Logistyka.....	6
1.1	Kontrola ilości ofertowej podczas generowania zamówień z OS/OZ.....	6
1.2	Włączanie płatności na dokumencie przyjęcia/wydania	7
1.3	Data zatwierdzenia/zamknięcia dokumentu magazynowego	8
1.4	Seryjne zwalnianie rezerwacji zasobowych ZS/ZW	10
1.5	NIP na fakturze wystawionej do paragonu	11
1.6	Inne zmiany.....	13
1.6.1	Dodatkowa kontrola limitu kredytu i limitu przeterminowanych płatności podczas generowania dokumentów z ZS	13
1.6.2	Kolorowanie płatności nie podlegających rozliczeniu	14
1.6.3	Faktura A-vista w liście związanych dokumentu handlowego.....	14
1.6.4	Znacznik Bank na adresie kontrahenta.....	15
1.6.5	Generowanie dokumentu handlowego z wielu magazynowych – poprawa grupowania wg zgodności kontrahenta.....	15
1.6.6	Eksport faktur EDI – wydłużenie linii StreetAndNumber	16
2	Produkcja	16
2.1	Nowe funkcje do uruchamiania realizacji	16
2.2	Prezentacja operacji na liście zleceń produkcyjnych.....	18
2.3	Prezentacja realizacji na liście zleceń produkcyjnych	19
2.4	Prezentowanie postępu realizacji na Harmonogramie operacji.....	20
2.5	Raport: Normatyw a realizacja, dla zlecenia produkcyjnego	21
2.5.1	Dodawanie dokumentu NAR.....	22
2.5.2	Dokument NAR, zakładka: Ogólne	25
2.5.3	Dane wejściowe	25
2.5.4	Konfiguracja, prezentowanych na raporcie danych	27
2.5.5	Dokument NAR, zakładka: Czasy operacji	29
2.5.6	Dokument NAR, zakładka: Zużycie materiałów	30
2.6	Automatyczne generowanie dokumentów RW i PW podczas realizacji operacji	31
2.7	Automatyczna realizacja ZK.....	33
2.7.1	Pole do uzupełniania receptury dla produktu na pozycji ZS	33
2.7.2	Automatyczna realizacja ZK z poziomu ZS	33
2.7.3	Automatyczna realizacja ZK z poziomu ZK	35
2.7.4	Automatyczna realizacja ZK z poziomu dokumentów zakupu	36
2.8	Nowa funkcja API umożliwiająca rozliczanie ZK	38
3	Serwis.....	38
3.1	Narzędziownia w module: Serwis.....	38
4	Księgowość.....	39

4.1	Split Payment.....	39
4.1.1	Rachunek VAT.....	40
4.1.2	Import wyciągu.....	42
4.1.3	Obsługa płatności	45
4.1.4	Karta kontrahenta	47
4.1.5	Preliminarz płatności.....	48
4.1.6	Komunikacja z bankiem	50
4.2	Nowe formularze deklaracji VAT-7(18), VAT-7K(12).....	52
4.3	Parametr 'Nie księgować'	53
4.4	Inne zmiany.....	57
4.4.1	Jednolity Plik Kontrolny.....	57
4.4.2	Zbiorcza weryfikacja statusu w VAT	59
4.4.3	Zmiany w oknie Wysłanie e-deklaracji	60
4.4.4	Dekret wynikowy.....	61
4.4.5	Nazwa konta na predekrecie	61
4.4.6	Zapisywanie ustawień kolumn na opisie analitycznym	62
5	Budżety	63
5.1	Wykonywanie operacji na potwierdzonym budżecie	63
5.2	Dodawanie etapów na planie – nowe opcje	63
5.2.1	Dodawanie z wykorzystaniem etapów już istniejących	63
5.2.2	Import etapów z arkusza kalkulacyjnego	64
5.2.3	Opcja Utwórz RMS	65
5.3	Łączenie kilku budżetów w jeden	65
5.4	Wyliczanie wartości budżetu/kontraktu na podstawie algorytmu	66
5.5	Modyfikacje w części kosztowej na etapie	66
5.6	Ustalanie przychodów na poziomie etapu	67
5.7	Modyfikacja działania opcji: Aktualizuj stawkę i ilość wg powiązanego dokumentu	68
5.8	Powiązanie budżetu z zapytaniem i ofertami	69
5.9	Dodatkowe opcje interfejsu na planie budżetu	69
5.10	Zmiany na liście budżetów	70
5.11	Analiza wartości budżetu	70
5.12	Inne zmiany.....	74
5.12.1	Definiowalna kategoria kosztów	74
5.12.2	Opcjonalne generowanie projektów przy zatwierdzaniu	75
5.12.3	Sumowanie wartości dla etapów	75
5.12.4	Sumowanie czasu przeznaczonego na dany projekt.....	77
5.12.5	Domyślne gniazdo robocze dla budżetu.....	78
6	Wspólne – funkcjonalności związane z RODO	78
6.1	Ewidencja zgód na przetwarzanie danych osobowych	79

6.1.1	Definiowanie rodzajów zgód	79
6.1.2	Wersjonowanie słowników kategorii	80
6.1.3	Przypisywanie zgód do obiektów	81
6.2	Możliwość udostępniania informacji o danych osobowych.....	83
6.3	Operacja anonimizacji.....	84
6.4	Narzędzia dla administratorów danych osobowych	90
6.5	Inne zmiany.....	91
6.5.1	Lista osób kontrahentów.....	91
6.5.2	Zapis operacji wykonywania eksportu danych do Ms Excel	92
6.5.3	Nowy zakaz dla operacji eksportu danych do Ms Excel	93
7	Wspólne – pozostałe zmiany	94
7.1	Uwierzytelnianie za pomocą haseł – możliwość wykluczenia operatorów z wymogu zmiany hasła	94
7.2	Ergonomia w przypisywaniu uprawnień do atrybutów.....	94
7.3	Drukowanie dokumentu przy jego zapisie	95
7.4	Lokator ograniczający typu 'zawiera' na liście centrów struktury Firmy.....	96
7.5	Zawężanie rekordów na liście wyboru centrum podległościowego	96
8	Migrator	97
8.1	Import zgód na przetwarzanie danych osobowych	97
9	Współpraca z Comarch ERP Mobile Sprzedaż	97
9.1	Synchronizacja zgód z Mobile Sprzedaż (RODO)	97
10	Współpraca z Comarch e-Sklep.....	98
10.1	Przesyłanie informacji o limicie kredytowym oraz limicie przeterminowanych płatności	98
10.2	Przesyłanie osób kontrahenta (loginów) do wielu sklepów	99
	Spis ilustracji.....	101

Ramowy harmonogram wersji Comarch ERP XL w 2018 r.

Numer wersji	Typ wersji	Termin wydania	Uwagi
2017.2.1	HF (uaktualnienie)	13.07.2018 r.	Podpis wysyłki deklaracji VAT za pomocą SHA-2, nowe wzory deklaracji VAT-7
2017.2.1 EN	Wersja angielska	8.08.2018 r.	
2018.2.1	HF (uaktualnienie)	13.09.2018 r.	Wersja z interfejsem obcojęzycznym, dostosowanie do przepisów
2019.0	Wersja	Grudzień 2018 r.	

Zestawienie aplikacji, z którymi współpracuje Comarch ERP XL 2018.2

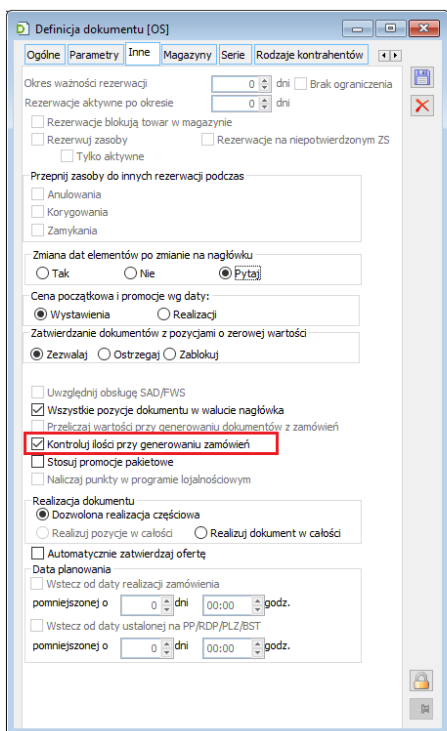
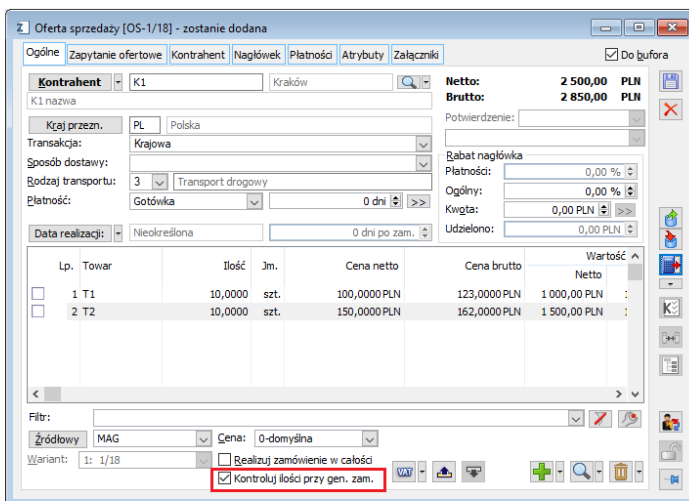
Aplikacja	Wersja	Uwagi
Comarch IBARD24	4.3.2	
wszystko.pl	Aktualna wersja www.wszystko.pl	
Comarch e-Sklep	2018.5	Współpraca możliwa tylko z Comarch e-Sklep 2018.5
Comarch B2B	Informacja w dokumentacji nowej wersji	
Comarch ERP Pulpit Kontrahenta	Informacja w dokumentacji nowej wersji	
Comarch Mobile (Zarządzanie, Sprzedaż, Monitorowanie, Serwis, Zakupy)	2018.5	
Comarch WMS (Zarządzanie, Magazynier)	2018.5	
Comarch ERP Optima – Off-line	2018.6	
Comarch ERP XL HR	2018.6	
Comarch HRM	2018.6	
Comarch DMS (stacjonarny, WWW)	2018.2	
Comarch ERP XL Business Intelligence (Księga raportów, Panel zarządzania, Konfigurator)	2018.1	
Comarch ERP XL Business Intelligence (BI Point)	6.2.1	
Comarch ECM	2015.2	
Migracja danych XL2XML	5.2.0	
Comarch MES	2018.2	

1 Logistyka

1.1 Kontrola ilości ofertowej podczas generowania zamówień z OS/OZ

Wprowadzona została kontrola ilości podczas generowania zamówienia sprzedaży z oferty sprzedaży oraz zamówienia zakupu z oferty zakupu. Po jej włączeniu System generuje na kolejnym zamówieniu pochodzącym z danej oferty tylko te elementy i w takich ilościach, jakich dotąd nie było na poprzednich zamówieniach tworzonych w oparciu o tą ofertę.

Ww. kontrola jest opcjonalna, oparta na parametrze **Kontroluj ilości przy gen. zam.** domyślnie ustalonym na podstawie definicji dokumentu.

Rys 1. Parametr kontroli ilości przy generowaniu zamówień na definicji OS i na formacie oferty sprzedaży

Przykład:

OS1 z włączonym parametrem Kontroluj ilości przy gen.zam., z elementami:
T1 10szt
T2 10szt

Operator generuje ZS1 z OS1:

- System generuje elementy: T1 10szt, T2 10szt
- Operator zmniejsza ilość na T2 na 6szt

Operator generuje ZS2 z OS1: System tworzy tylko jeden element: T2 na 4szt.

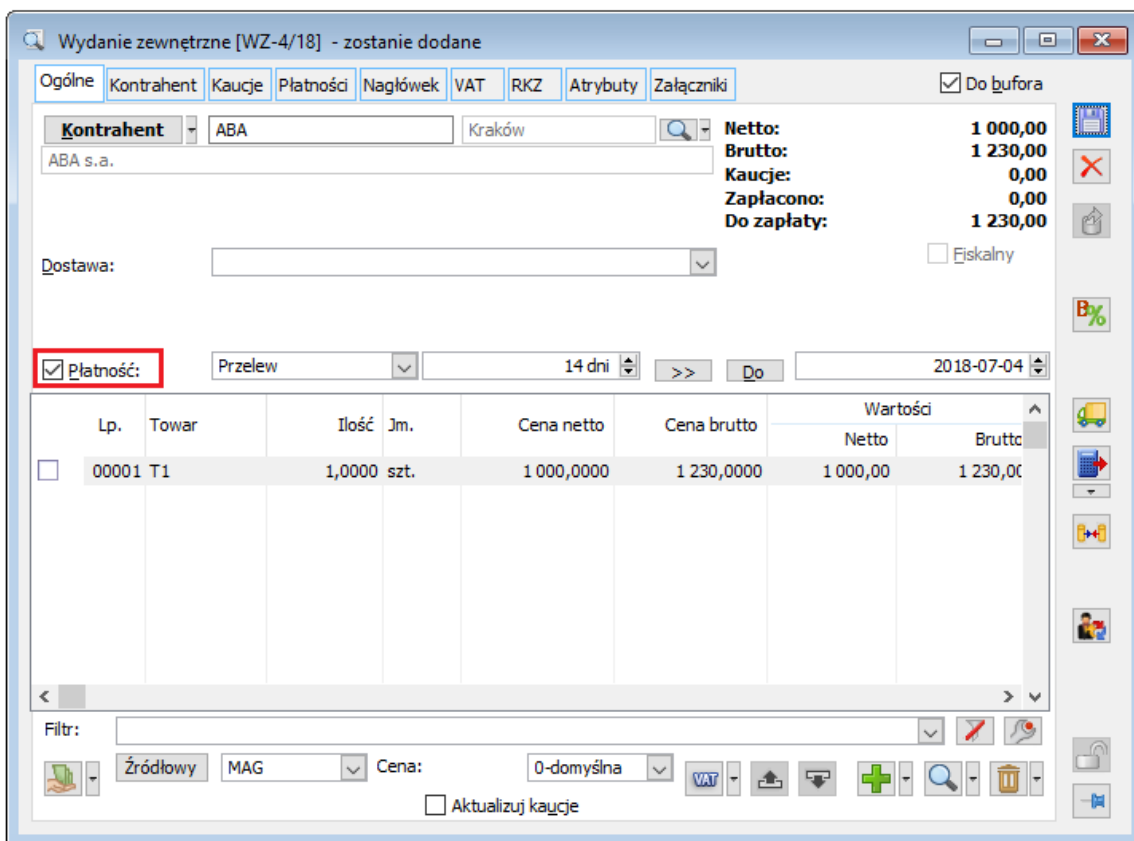
Kontrola ilości dokonywana jest bezpośrednio podczas generowania kolejnego zamówienia z danej oferty, natomiast na tak wygenerowanym zamówieniu edycja ilości przebiega już bez ograniczeń, tj. System pozwala na jej ustalenie na dowolnym poziomie, w tym, na wyższym niż ilość na źródłowej ofercie.

Uwaga: W związku z wprowadzeniem ww. funkcjonalności dotychczasowy parametr Zezwalaj na wiele zamówień nie jest już przez System używany. Z formatki OS/OZ został on usunięty i zastąpiony nowym parametrem, zapisywanym w nowym polu: Zan_KontrolujIlosciPrzyGenZam. Pole Zan_GenerujWieleZam pozostało, ale nie jest już przez System obsługiwane. Na definicji dokumentu dotychczasowy parametr Zezwalaj na wiele zamówień został zastąpiony parametrem Kontroluj ilość przy generowaniu zamówień a pole Dok_GenerujWieleZamowienZOferty zostało zastąpione polem Dok_KontrolujIlosciPrzyGenZam.

1.2 Włączanie płatności na dokumencie przyjęcia/wydania

W wersji 2018.2 Systemu umożliwiono Użytkownikowi decydowanie z dokładnością do konkretnej transakcji o tym, czy płatność z jej tytułu ma zostać utworzona już na etapie przyjęcia/wydania towaru, czy też dopiero na etapie jej fakturowania. Domyślnie zachowanie Systemu wynika, jak dotychczas, z ustawienia parametru **Generuje płatności** definicji dokumentu danego centrum, natomiast uprawniony do tego Operator może to zachowanie zmienić, włączając, czy też wyłączając parametr **Płatność** na konkretnym niezatwierdzonym dokumencie PZWZ/WZE.

Wydanie zewnętrzne [WZ-4/18] - zostanie dodane

Ogólne Kontrahent Kaucje Płatności Nagłówek VAT RKZ Atrybuty Załączniki ☒ Do bufora

Kontrahent: ABA Kraków
ABA s.a.

Netto: 1 000,00
Brutto: 1 230,00
Kaucje: 0,00
Zapłacono: 0,00
Do zapłaty: 1 230,00

Dostawa:

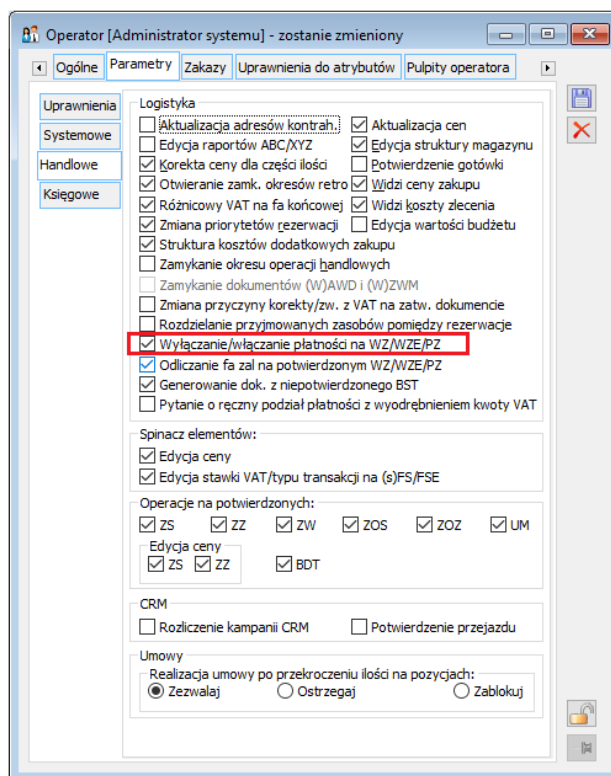
☒ Płatność: Przelew 14 dni >> Do 2018-07-04

Lp.	Towar	Ilość	Jm.	Cena netto	Cena brutto	Wartości	
						Netto	Brutto
☐	00001 T1	1,0000	szt.	1 000,0000	1 230,0000	1 000,00	1 230,00

Filtr:

Źródłowy: MAG Cena: 0-domyślna VAT Aktualizuj kaucje

Rys 2. Włączanie/wyłączanie płatności na dokumencie WZ

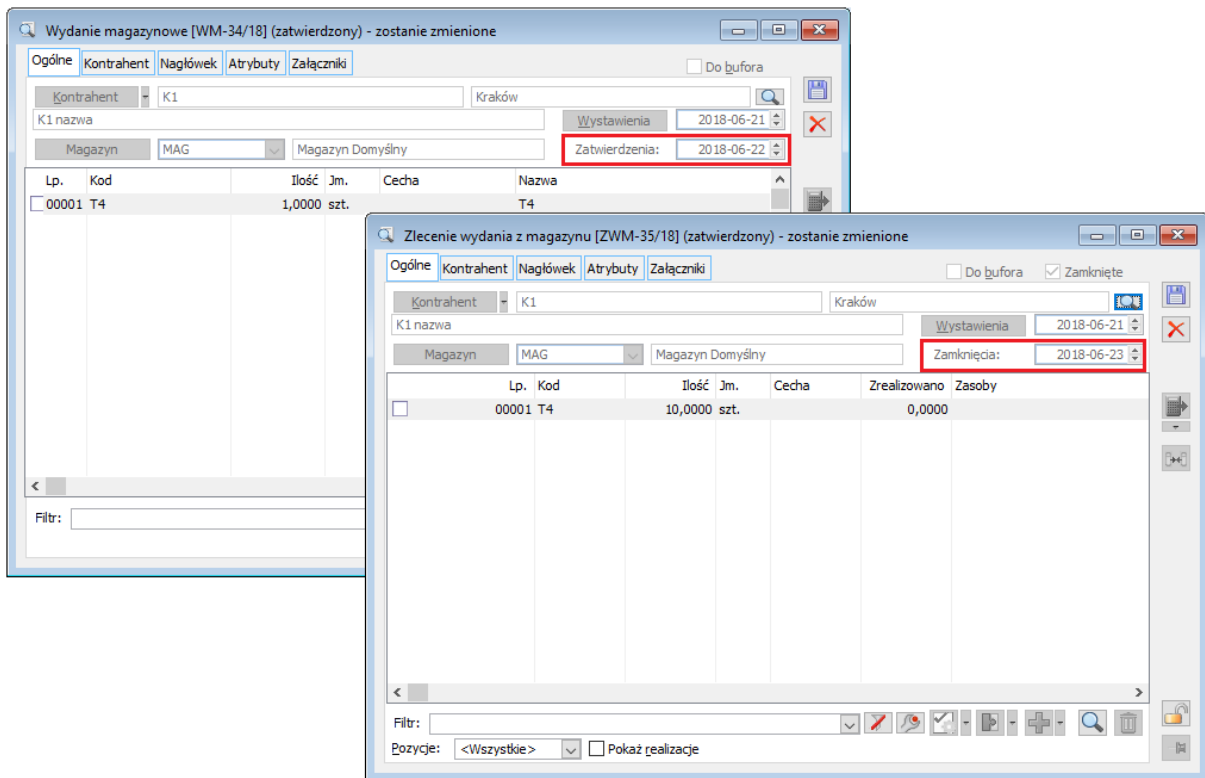

Rys 3. Prawo Operatora do włączania/wyłączania płatności na WZ/WZE/PZ

Ww. funkcjonalność dedykowana jest szczególnie dla tych Klientów, którzy mają przesunięty moment tworzenia płatności/przymowania zapłaty na etap fakturowania, a chcą obsłużyć szczególne, sporadyczne przypadki, kiedy dokonanie transakcji z danym Klientem ze względu np. na przekroczone limity kredytowe warunkowane jest pobraniem zapłaty już na etapie wydania towaru.

1.3 Data zatwierdzenia/zamknięcia dokumentu magazynowego

Na dokumentach magazynowych PM, WM, MP została udostępniona informacja o dacie zatwierdzenia dokumentu, na dokumentach AWD i ZWM zaś, informacja o dacie jego zamknięcia, rozumianej jako data zakończenia jego realizacji.

Wydanie magazynowe [WM-34/18] (zatwierdzony) - zostanie zmienione

Ogólne | Kontrahent | Nagłówek | Atrybuty | Załączniki

Kontrahent: K1 Kraków

K1 nazwa:

Magazyn: MAG Magazyn Domyślny

Wystawienia: 2018-06-21

Zatwierdzenia: 2018-06-22

Lp.	Kod	Ilość	Jm.	Cecha	Nazwa
00001	T4	1,000	szt.		T4

Filtr:

Zlecenie wydania z magazynu [ZWM-35/18] (zatwierdzony) - zostanie zmienione

Ogólne | Kontrahent | Nagłówek | Atrybuty | Załączniki

Kontrahent: K1 Kraków

K1 nazwa:

Magazyn: MAG Magazyn Domyślny

Wystawienia: 2018-06-21

Zamknięcia: 2018-06-23

Lp.	Kod	Ilość	Jm.	Cecha	Zrealizowano	Zasoby
00001	T4	10,000	szt.		0,000	

Filtr:

Pozycje: <Wszystkie> Pokaż realizację

Rys 4. Data zatwierdzenia/zamknięcia dokumentu magazynowego

Daty te pełnią nie tylko rolę informacyjną, ale mogą również być podstawą ustalania dat na dokumentach handlowych generowanych na podstawie dokumentów magazynowych.

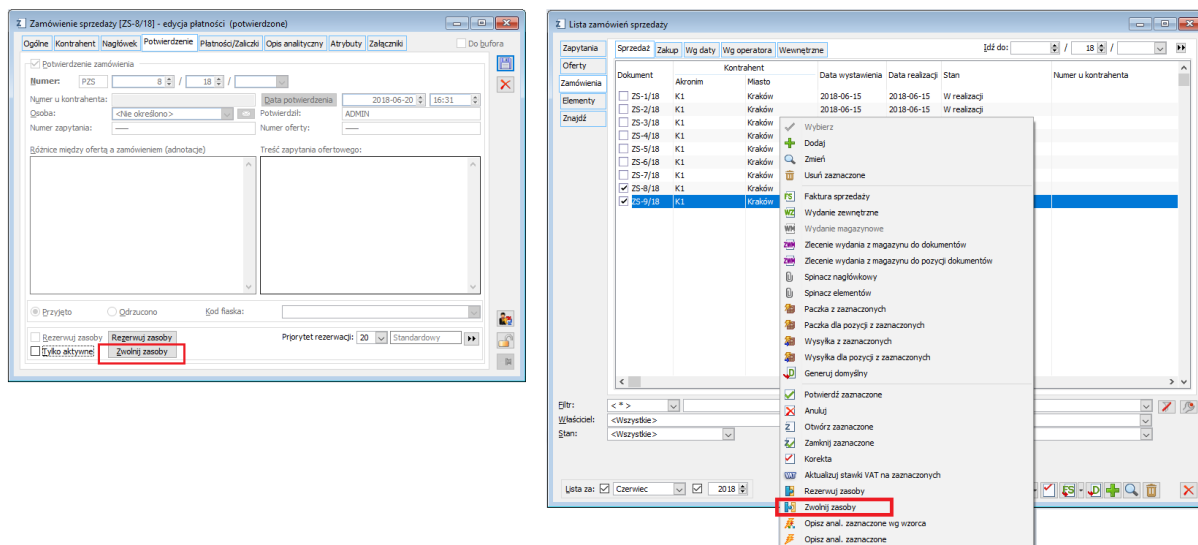
Definicja dokumentu handlowego w sekcji *Data z magazynowego* została wzbogacona o możliwość wskazania która z dat dokumentu magazynowego: data wystawiania, czy data zatwierdzania/zamknięcia ma być ustalana jako data sprzedaży/zakupu oraz wydania/przyjęcia na dokumencie handlowym generowanym z dokumentu magazynowego.

Rys 5. Definicja dokumentu: Rodzaj daty magazynowego jako parametr metody ustalania daty na generowanym dokumencie handlowym

1.4 Seryjne zwalnianie rezerwacji zasobowych ZS/ZW

Poprawiono ergonomię zwalniania zasobów towarowych rezerwacji zamówień sprzedaży i zamówień wewnętrznych. Dotychczas operacja taka dokonywana była dla pojedynczego elementu zamówienia i każdorazowo wymagała podniesienia jego formatki.

Obecnie Użytkownik może ją wykonać dla całego zamówienia – stosownym przyciskiem **Zwolnij zasoby** na zakładce **[Potwierdzenie]** formatki ZS/ZW oraz dla wielu zamówień jednocześnie – stosowną opcją w menu kontekstowym listy zamówień ZS/ZW.

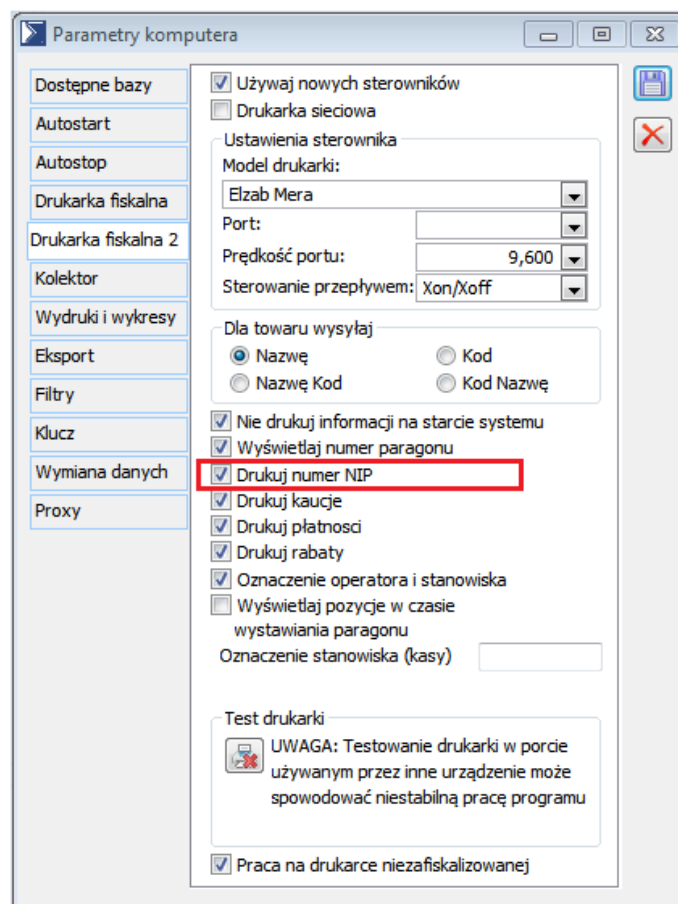

Rys 6. Zwalnianie zasobów pojedynczego oraz wielu wskazanych zamówień sprzedaży

1.5 NIP na fakturze wystawionej do paragonu

■ Drukowanie NIP na paragonie fiskalnym

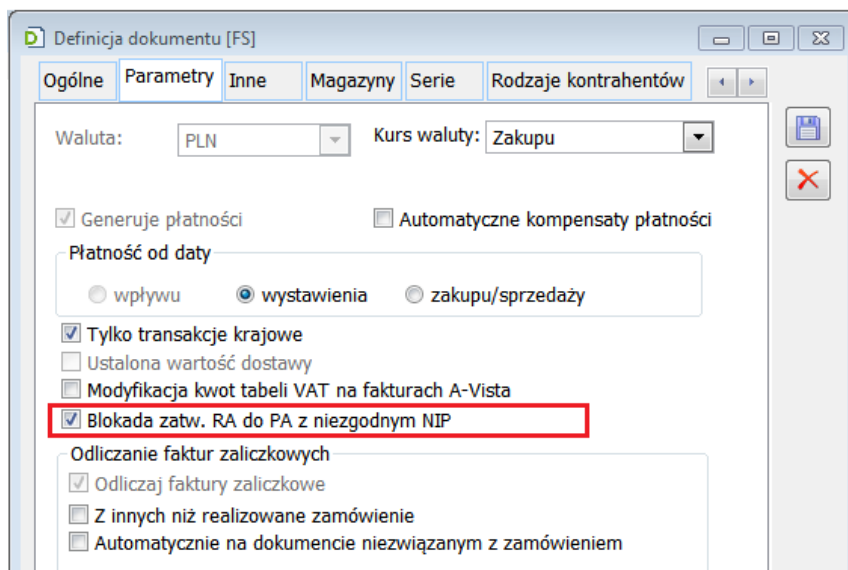
W konfiguracji komputera na zakładce Drukarka fiskalna 2, dodano parametr: **Drukuj numer NIP**. Parametr dostępny jest dla nowych sterowników fiskalnych. Zaznaczenie tego parametru ma sens tylko dla tych drukarek, które posiadają zgodnie z przepisami możliwość drukowania numeru NIP w określonym miejscu paragonu. W przypadku starszych modeli drukarek, po zaznaczeniu tego parametru podczas drukowania paragonu pojawi się błąd. Równocześnie zrezygnowano z drukowania numeru NIP w części нефiskalnej paragonu, w sytuacji, gdy zaznaczono parametr **Wyświetlaj numer paragonu**.

Rys 7. Konfiguracja drukarki fiskalnej

❏ Blokada wystawienia faktury do paragonu z niezgodnym numerem NIP

W związku z planowanymi przepisami, gdy kupujący, który jest podatnikiem VAT będzie chciał otrzymać fakturę do paragonu, który otrzymał przy zakupie, będzie musiał wcześniej dopilnować, by na tym paragonie znalazł się jego numer NIP. Sprzedawca nie będzie mógł wystawić faktury sprzedaży do paragonu, jeżeli na tym paragonie nie będzie NIP-u nabywcy. W związku z powyższym na definicji dokumentu *Faktura sprzedaży* dodano nowy parametr, który określi, czy można wystawić fakturę do paragonu, na którym nie został wydrukowany właściwy numer NIP.

Rys 8. Definicja Faktury sprzedaży (FS/RA)

Po zaznaczeniu parametru **Blokada zatw. RA do PA z niezgodnym NIP**, podczas wystawiania faktury do paragonu dla podmiotu gospodarczego, sprawdzana będzie zgodność pomiędzy numerem NIP zapisanym na paragonie a numerem NIP zapisanym na fakturze sprzedaży RA.

Stosowny komunikat i blokada zatwierdzenia faktury pojawi się w następujących przypadkach:

- Na fakturze zapisano inny numer NIP kontrahenta głównego niż na paragonie,
- Na fakturze zapisano kontrahenta z numerem NIP, podczas gdy na paragonie nie było żadnych danych kontrahenta (paragon bez kontrahenta),
- Na fakturze zapisano kontrahenta z numerem NIP, podczas gdy na paragonie był zapisany kontrahent bez numeru NIP.

1.6 Inne zmiany

1.6.1 Dodatkowa kontrola limitu kredytu i limitu przeterminowanych płatności podczas generowania dokumentów z ZS

Wprowadzono dodatkową możliwość informowania o przekroczonym limicie kredytowym lub limicie przeterminowanych płatności już na etapie generowania dokumentu do zamówienia ZS. Informacja o przeterminowaniu będzie pojawiać się w logu przed utworzeniem właściwego dokumentu.

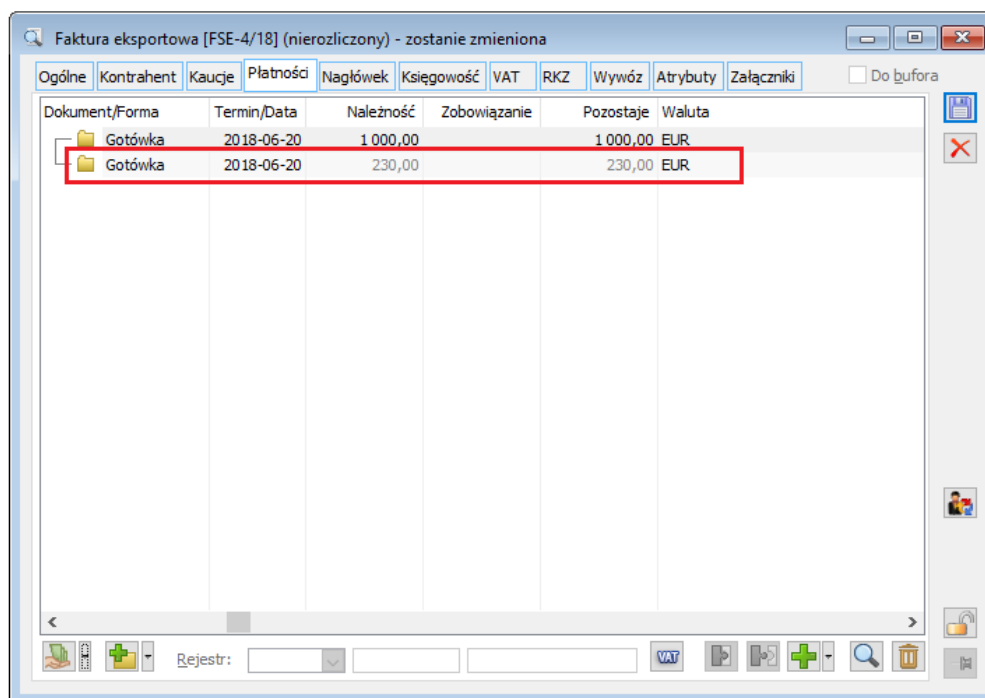
Uwaga: Warunkiem, aby taki komunikat pojawił się, jest ustawienie na formularzu Operatora odpowiednich parametrów, które odpowiadają za pojawianie się logów w programie. Na karcie Operatora na zakładce **[Parametry]** w sekcji *Log systemowy* należy wybrać opcję *Wyświetlaj błędy, ostrzeżenia i informacje* oraz odznaczyć parametr: *Zamknij, gdy brak błędów*.

Informacja o przekroczonym limicie pojawi przy generowaniu z zamówienia następujących dokumentów: FS, PA, WZ, FSE, WZE, WM, ZWM, o ile na definicji tych dokumentów zaznaczono w sekcji *Zatwierdzanie dokumentów po przekroczeniu limitu kredytowego* opcję *Ostrzegaj* lub *Zablokuj*. Bez względu na to czy zaznaczono opcję *Ostrzegaj*

czy *Zablokuj* w logu pojawi się informacja (ostrzeżenie). Nie będzie możliwości zablokowania dokumentu przed jego wygenerowaniem. Pełna blokada pojawi się w momencie zatwierdzania dokumentu.

1.6.2 Kolorowanie płatności nie podlegających rozliczeniu

Na zakładce **[Płatności]** dokumentów handlowych wprowadzono prezentowanie w kolorze szarym tych płatności, które oznaczone zostały parametrem **Nie rozliczaj**, na przykład płatności FSE na kwotę podatku VAT naliczonego wg stawek krajowych z tytułu niedokumentowania wywozu towaru poza granice kraju.

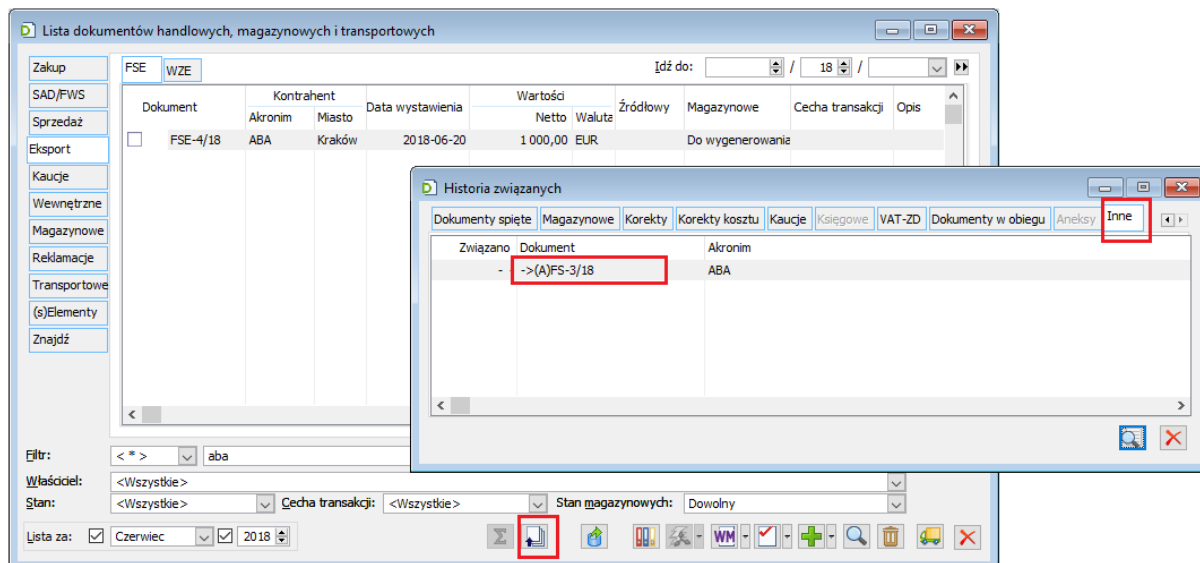

Dokument/Forma	Termin/Data	Należność	Zobowiązanie	Pozostaje	Waluta
Gotówka	2018-06-20	1 000,00		1 000,00	EUR
Gotówka	2018-06-20	230,00		230,00	EUR

Rys 9. Szary kolor płatności 'Nie rozliczaj' na dokumencie handlowym

1.6.3 Faktura A-vista w liście związanych dokumentu handlowego

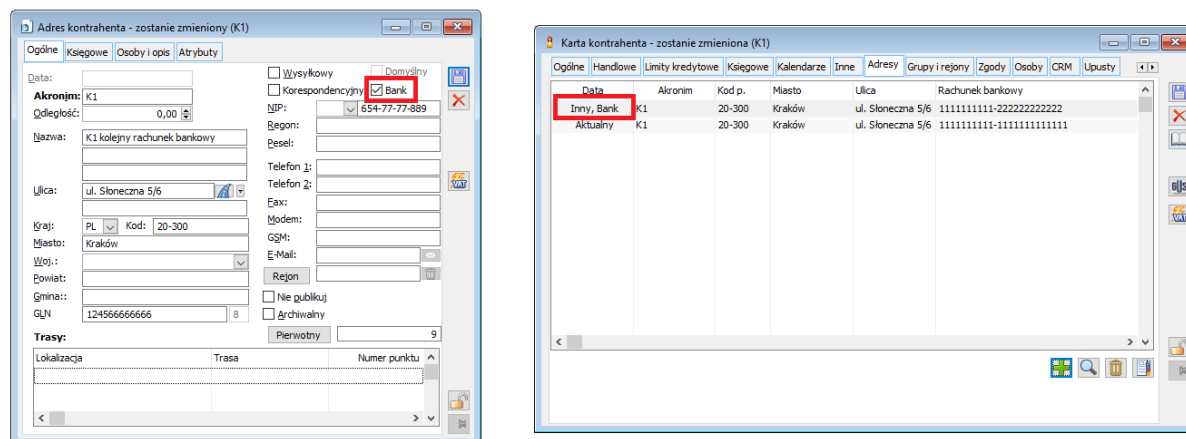
Dla tych Klientów, którzy rejestrują transakcje, wobec których mają zastosowanie różne kursy: z tytułu podatku VAT i z tytułu podatku dochodowego i którzy korzystają w tym celu z aplikacji *CDNAVAT* wprowadzono zapisywanie dodatkowego powiązania pomiędzy dokumentem źródłowym i tworzoną dla niego fakturą A-vista. Faktura A-vista od wersji 2018.2 prezentowana jest na zakładce [Inne] listy dokumentów związanych dokumentu handlowego.

Rys 10. Faktura A-vista na liście związanych dokumentu handlowego

1.6.4 Znacznik Bank na adresie kontrahenta

Na formacie adresu kontrahenta dodany został parametr **Bank** pełniący funkcję informacyjną i stosowany na tych adresach, które zostały zdefiniowane w celu określenia kolejnych numerów rachunków bankowych danego kontrahenta. Znacznik ten ma charakter tymczasowy, w jednej z kolejnych wersji Systemu planowane jest bowiem umożliwienie przypisania wielu rachunków bankowych wprost do karty kontrahenta i wówczas dodawanie tego typu adresów będzie już zbędne.

Rys 11. Znacznik 'Bank' na formacie adresu i liście adresów kontrahenta

1.6.5 Generowanie dokumentu handlowego z wielu magazynowych – poprawa grupowania wg zgodności kontrahenta

Poprawiono mechanizm generowania dokumentów handlowych z wielu dokumentów magazynowych. Obecnie System grupuje wskazane dokumenty magazynowe wg zgodności kontrahenta głównego ustalonego dla tych dokumentów. W przypadku dokumentów magazynowych pochodzących z zamówienia kontrahent ten jest ustalany na podstawie kontrahenta głównego z zamówienia, w przypadku dokumentów magazynowych zarejestrowanych

niezależnie od zamówienia jest on ustalany na podstawie kontrahenta głównego przypisanego do karty kontrahenta, dla którego wystawiono dany dokument magazynowy.

Przykład:

W karcie kontrahenta K1 parametr Pojedyncze dokumenty do zamówień jest wyłączony. Zarejestrowano:

ZS1 kontrahent główny: K1, kontrahent docelowy: K2

ZS2 kontrahent główny: K1, kontrahent docelowy: K3

WM1 z ZS1, kontrahent K2

WM2 z ZS2, kontrahent K3

Generowanie faktury z WM1 i WM2

Dotąd System generował odrębne faktury dla ww. WM-ek

Obecnie System tworzy jedną FS na kontrahenta głównego K1 i docelowego K2.

1.6.6 Eksport faktur EDI – wydłużenie linii StreetAndNumber

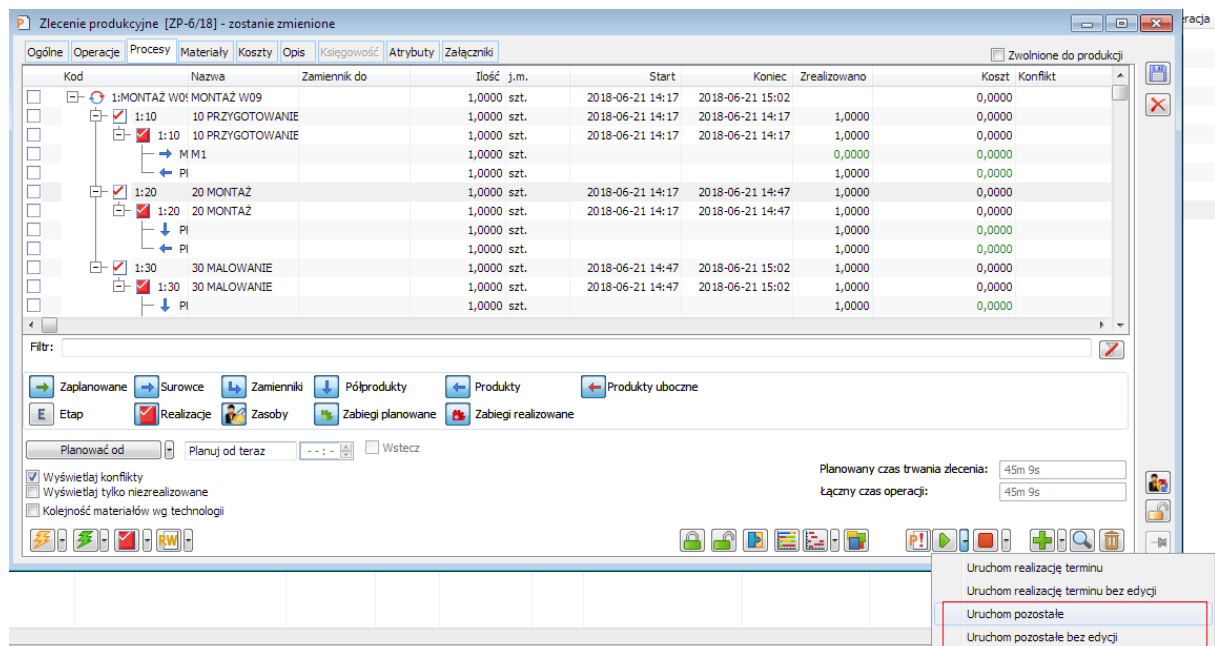
W zakresie eksportu faktur EDI zwiększono ilość znaków wysyłanych w liniach z nazwą i numerem ulicy Kupującego, Sprzedawcy oraz Miejsca dostawy w pliku .xml. Obecnie dane te pobierane są z dwóch kontrolek adresu/pieczętki, czyli z pól odpowiednio: KnA_Ulica i Kna_Adres oraz Frm_Ulica i Frm_Adres1. Zmiana ta jest istotna dla Klientów z siedzibą przy ulicy o długiej np. kilkucyfłonowej nazwie, czy też współpracujących z Kontrahentami o takich danych adresowych.

2 Produkcja

2.1 Nowe funkcje do uruchamiania realizacji

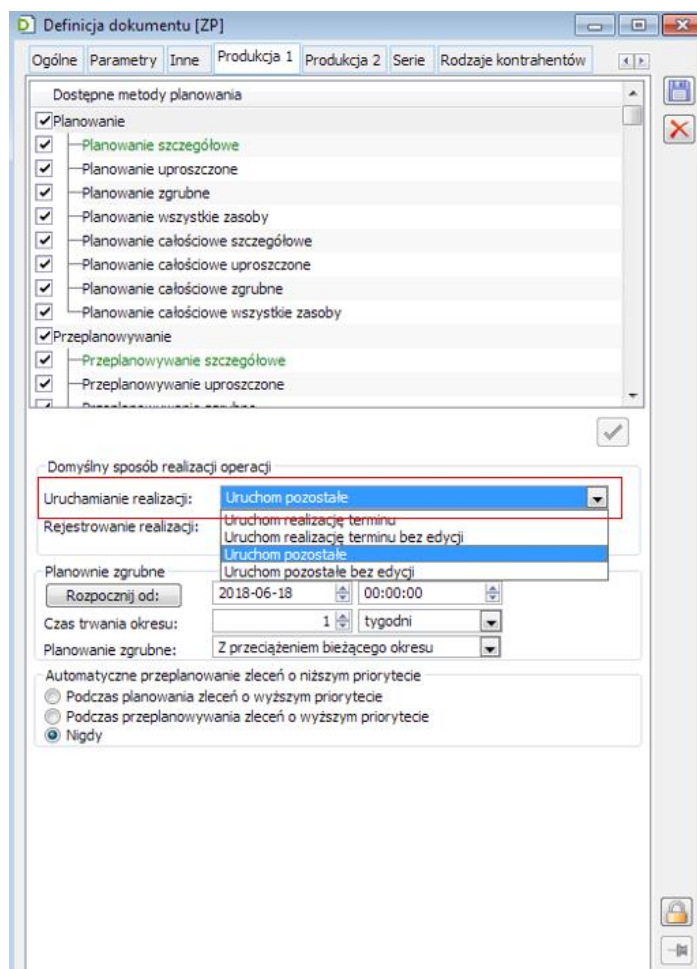
Od wersji 2018.2 możliwe będzie skorzystanie w MES z nowych funkcji do uruchamiania realizacji:

- **Uruchom pozostałe** – za jej pomocą zostanie dodana uruchomiona realizacja, na której do wytworzenia zostaną wyliczone pozostałe, a więc niezrealizowane jeszcze ilości wyrobów. Tak samo zostaną wyliczone ilości operacji do wykonania i materiałów do pobrania. Przy rejestracji uruchomionej realizacji tą metodą, zostanie otworzone jej okno, dzięki czemu możliwa będzie edycja danych (zmiana liczby wyrobów/materiałów/operacji).
- **Uruchom pozostałe bez edycji** – za jej pomocą zostanie dodana uruchomiona realizacja, na której wyliczone będą ilości wyrobów, materiałów/operacji w ten sam sposób, jak w przypadku funkcji: Uruchom pozostałe. Różnica między obydwoma funkcjami polega na tym, że w przypadku wywołania funkcji: Uruchom pozostałe bez edycji, nie zostanie otworzone okno tej realizacji – naciśnięcie przycisku: Uruchom pozostałe bez edycji, spowoduje do razu zarejestrowanie uruchomienia operacji.

Rys 12. Nowe funkcje do uruchamiania realizacji operacji na zleceniu produkcyjnym.

W przypadku, gdy chcemy, aby jedna z nowych funkcji była funkcją domyślną przy uruchamianiu realizacji, dostępną pod przyciskiem: , należy ją wskazać jako domyślną w oknie: Definicja dokumentu ZP (dostępnym w module: Administrator), na zakładce: Produkcja 1.

Rys 13. Wskazywanie domyślnej funkcji do uruchamiania realizacji na Definicji dokumentu ZP.

2.2 Prezentacja operacji na liście zleceń produkcyjnych

Na liście zleceń, w sekcji rozwijanej, udostępniona została lista operacji zaplanowanych dla zaznaczonych zleceń. Sposób prezentacji listy i funkcjonalności dla niej udostępnione są podobne do tych, które zostały opublikowane we wcześniejszej wersji na zakładce: Operacje, w oknie zlecenia produkcyjnego. Możliwe zatem z tego poziomu jest zarówno realizowanie operacji, jak i śledzenie postępów realizacji.

Podobnie jak na zakładce: Operacje, na zleceniu produkcyjnym, tak i na liście prezentowanej w oknie: Zlecenia produkcyjne, wyróżniane są operacje opóźnione przez wyświetlanie na czerwono dat w kolumnach Start/lub Koniec.

Zlecenia produkcyjne

Wg daty Wg operatora Idź do: 18

Dokument (10) Kontrahent Dokument obcy wystawienia ta zamknięcia Kod Wyrób

✓ ZP-7/18 2018-06-21 TARCZA 200 MM W09

✓ ZP-8/18 2018-06-21 W09

✓ ZP-9/18 2018-06-21 W09

Filtr: Właściwość: 2018_2

Lista za: czerwiec 2018 Status realizacji Pokaż Wszystkie Wyroby Pokaż Wyrób Wyświetlaj Wszystkie

Szczegóły zlecenia

Operacje Raport wykonania Produkty Materiały Produkty uboczne Półprodukty wchodzące Półprodukty wychodzące

Kod	Operacja (14)	Ilość	Start	Koniec	Czas	Status	Kod	Wyrób	Postęp realizacji	Procent realizacji	Proces
	Nazwa	51,0000			13g 3m 45s			Nazwa			
20	20 MONTAŻ	1,0000	2018-06-21 15:35	2018-06-21 16:05	30m	W realizacji	PP2			50%	MONTAŻ W09
10	10 PRZYGOTOWANIE M	4,0000	2018-06-21 15:35	2018-06-21 15:36	36s	Zaplanowana	PP1			0%	MONTAŻ W09
20	20 MONTAŻ	4,0000	2018-06-21 15:36	2018-06-21 17:36	2g	Zrealizowana	PP2			100%	MONTAŻ W09
20	20 SZLIFOWANIE	1,0000	2018-06-21 15:45	2018-06-21 16:15	30m	W realizacji	TARCZA DO S			70%	OBROBKA T 200 MM
30	30 MALOWANIE	1,0000	2018-06-21 16:05	2018-06-21 16:20	15m	Zrealizowana	W09	Wyrób 09		100%	MONTAŻ W09
30	30 POLEROWANIE	1,0000	2018-06-21 16:15	2018-06-21 16:35	20m	Zaplanowana	TARCZA WYP			0%	OBROBKA T 200 MM
40	40 PAKOWANIE	1,0000	2018-06-21 16:35	2018-06-21 16:37	2m	Zaplanowana	TARCZA 200 I Tarcza 200			0%	OBROBKA T 200 MM
20	20 SZLIFOWANIE	8,0000	2018-06-21 16:55	2018-06-21 20:55	4g	Zaplanowana	TARCZA DO S			0%	OBROBKA T 200 MM
30	30 MALOWANIE	4,0000	2018-06-21 17:36	2018-06-21 18:36	1g	W realizacji	W09	Wyrób 09		25%	MONTAŻ W09

Filtr: Wyświetlaj Zasoby Wyroby Konflikty Tylko opóźnione Status: Wszystkie Operacje: Wszystkie

Rys 14. Zakładka: Operacje, na liście zleceń produkcyjnych.

2.3 Prezentacja realizacji na liście zleceń produkcyjnych

Obok zakładki **[Operacje]**, na liście zleceń, w sekcji rozwijanej została umieszczona zakładka **[Raport wykonania]**. Wyświetlane są na niej realizacje zarejestrowane do operacji planowanych, pochodzących z zaznaczonych zleceń. Funkcjonalność i układ zakładki są bardzo podobne do listy realizacji w obszarze: **Raport wykonania**, na zakładce: **[Operacje]**, w oknie ZP.

Rys 15. Realizacje na zakładce: Raport wykonania, na liście zleceń produkcyjnych.

2.4 Prezentowanie postępu realizacji na Harmonogramie operacji

W oknie: Harmonogram operacji, dodane zostały dwie kolumny:

- **Postęp realizacji** – w której w postaci graficznej prezentowany jest postęp realizacji.
 - W przypadku, gdy operacja jest zrealizowana w całości, wtedy w kolumnie wyświetlony jest pasek w kolorze zielonym.
 - W przypadku niepełnej realizacji, w kolumnie wyświetlony jest pasek w kolorze czerwonym, którego szerokość zależy od procentu realizacji operacji
 - W przypadku, gdy operacja nie jest zrealizowana w ogóle, wtedy kolumna pozostanie niewypełniona.
- **Procent realizacji** – w której postęp realizacji prezentowany jest w postaci wartości procentowej, czyli w kolumnie tej wyświetlamy procentowy odpowiednik paska postępu prezentowanego w kolumnie: Postęp realizacji.

Postęp i procent realizacji wyświetlamy wg następujących zasad:

- Dla operacji planowanych – to postęp wynikający z ilości realizacji zarejestrowanych do tej operacji.

Przykład: Operacja zaplanowana jest na 10 szt. Do tej operacji zarejestrowano realizację na 5 szt. Wtedy dla operacji wyświetlamy czerwony pasek o szerokości połowy kolumny i wartość 50%, jak na rysunku poniżej:

Harmonogram operacji										
Wg kodu	Wg EAN	Wg terminu	Wg zlecenia	Materiały						
Operacja (2)	EAN	Status	Start	Czas realizacji	Koniec	Ilość	Postęp realizacji	Procent realizacji	Dokument	
				15g		15,000				
☒	1:10 MONTAŻ	010000000041	W realizacji	2018-06-22 10:02	2018-06-22 20:02	10,000 szt.		50 %	ZP-12/18	
☒	1:10 MONTAŻ	010000000042		2018-06-22 10:02	2018-06-22 15:02	5,000 szt.		0 %	ZP-12/18	

Rys 16. Przykładowe raportowanie postępu operacji.

➤ Dla realizacji – to postęp wynikający z ilości wygenerowanych dokumentów do realizacji albo spięcia materiałów/wyrobów z materiałami/wyrobami innych operacji.

Przykład: Zarejestrowano realizację operacji, na której znajduje się materiał M1 w ilości 10 szt. i wyrób P4 w ilości 1 szt. Do realizacji wygenerowano dokument RW na materiał M1 w ilości 10 szt. W efekcie w kolumnach postęp realizacji i procent realizacji wyświetlone będą wartości, jak na rysunku poniżej:

Rys 17. Prezentowanie postępu realizacji na harmonogramie operacji.

Te same zasady wyświetlania postępu realizacji stosowane są również na zakładkach [Operacje] oraz [Raport wykonania], udostępnionych w sekcji rozwijanej na liście zleceń produkcyjnych.

2.5 Raport: Normatyw a realizacja, dla zlecenia produkcyjnego

W wersji 2018.2 systemu Comarch ERP XL, udostępniono, w formie dokumentu z osobną definicją, raport porównawczy: Normatyw a realizacja, dla zlecenia produkcyjnego:

Rys 18. Dokument: Normatyw a realizacja

W ramach dokumentu: Normatyw a realizacja, można wyraportować zużycie materiałów i czas wytworzenia dla określonej ilości wyrobu gotowego, zestawiając dane technologiczne, z danymi zarejestrowanymi na ZP.

Dla określonej ilości wyrobu, wyliczane jest zużycie materiałów, wg technologii, a następnie jest ono porównywane z faktycznym (proporcjonalnie przeliczonym) zużyciem materiałów dla ww. ilości wyrobu, zarejestrowanym na przekazanych do raportu dokumentach ZP. Analogicznie zestawiane są czasy operacji określone w technologii z czasami realizacji operacji, zarejestrowanych na ZP. Dane dotyczące ZP, jakie są pobierane do raportu, pochodzą z realizacji wszystkich operacji, które prowadzą do wytworzenia wyrobu gotowego, w ramach jednego procesu produkcyjnego.

Wyniki jakie można odczytać z raportu dotyczą minimalnego, średniego i maksymalnego zużycia materiałów lub najkrótszego, średniego i najdłuższego czasu trwania poszczególnych operacji, spośród wszystkich analizowanych zleceń. W zestawieniu prezentowane są również różnice/odchylenia, pomiędzy technologiczną normą, a faktycznym zużyciem, zarejestrowanym na ZP.

Do raportu są przekazywane dane, dotyczące jednego wyrobu końcowego i jednej technologii.

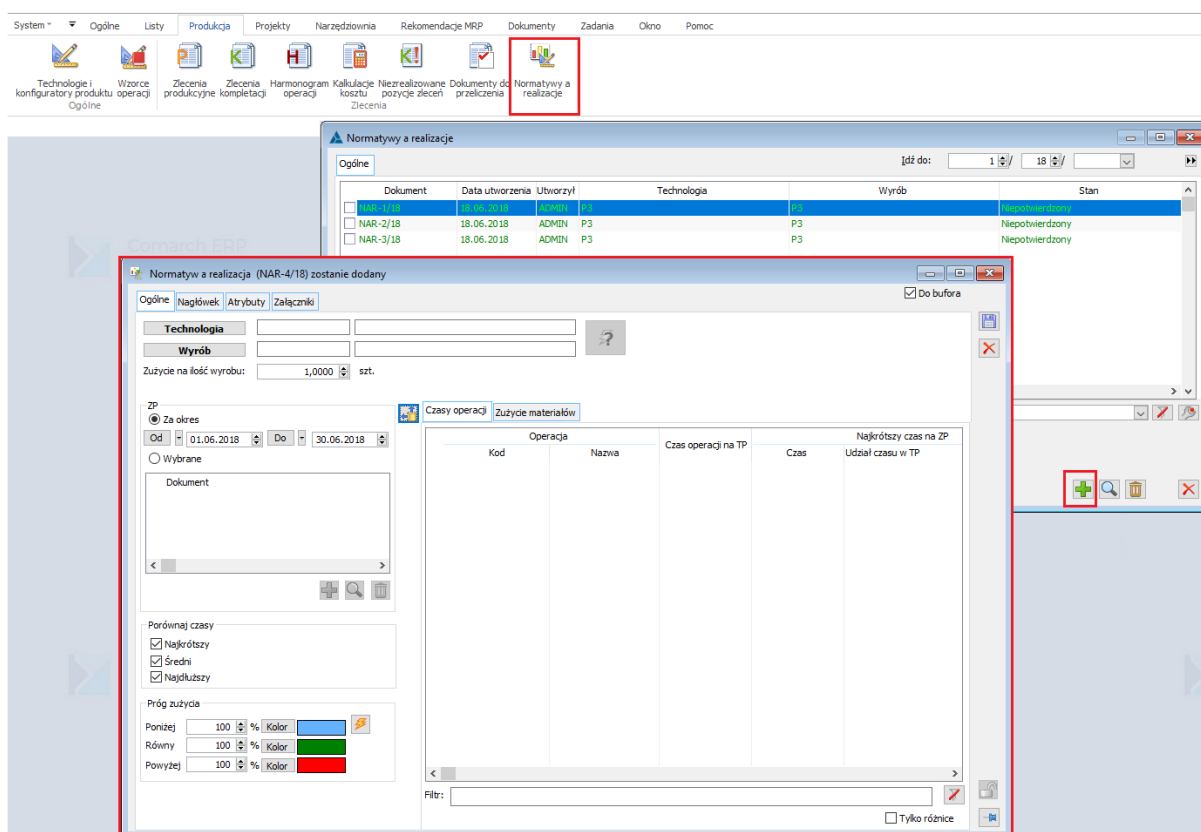
Raport nie przedstawia danych pochodzących z innych technologii, powiązanych z analizowaną, zatem w raporcie nie będą uwzględniane zamienniki (żadne), ani półprodukty pochodzące z innych technologii. Natomiast na raporcie będą uwzględniane materiały dodane ręcznie na realizację operacji.

Raport jest dostępny wyłącznie dla dokumentów ZP (nie jest dostępny dla dokumentów HPR).

2.5.1 Dodawanie dokumentu NAR

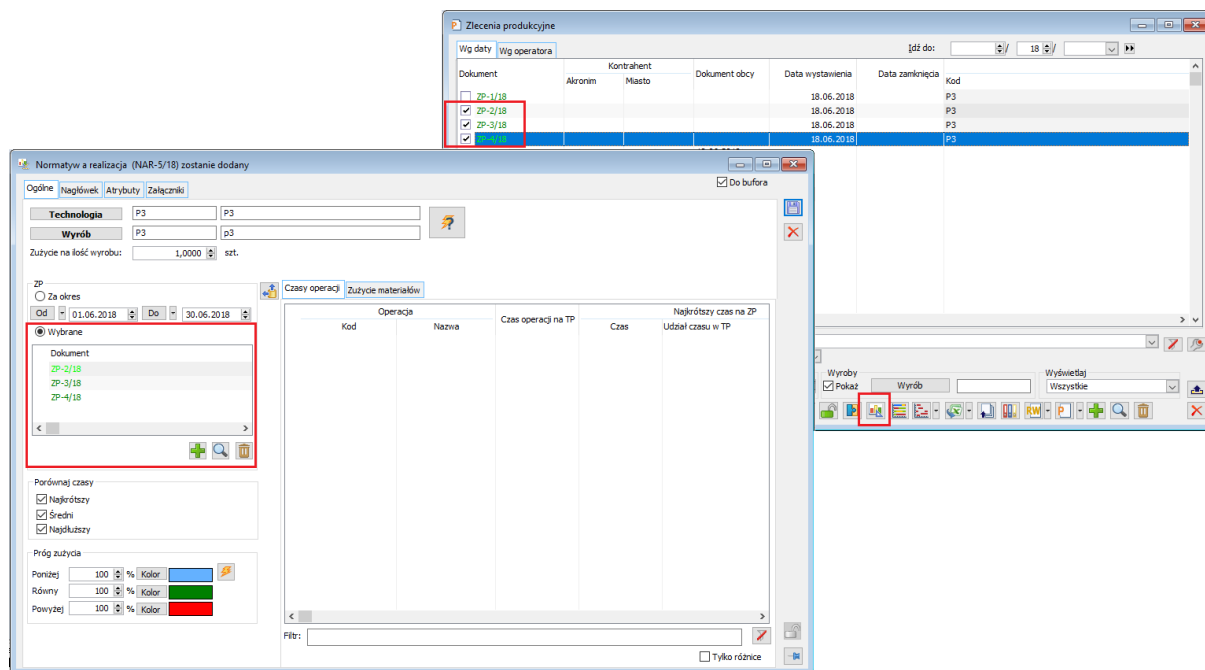
Dokument NAR można dodać w systemie z poziomu:

- Nowej listy dokumentów: Normatywy a realizacje, uruchamianej z ribbona:

Rys 19. Opcja dodawania nowego dokumentu NAR z poziomu listy: Normatywy a realizacje

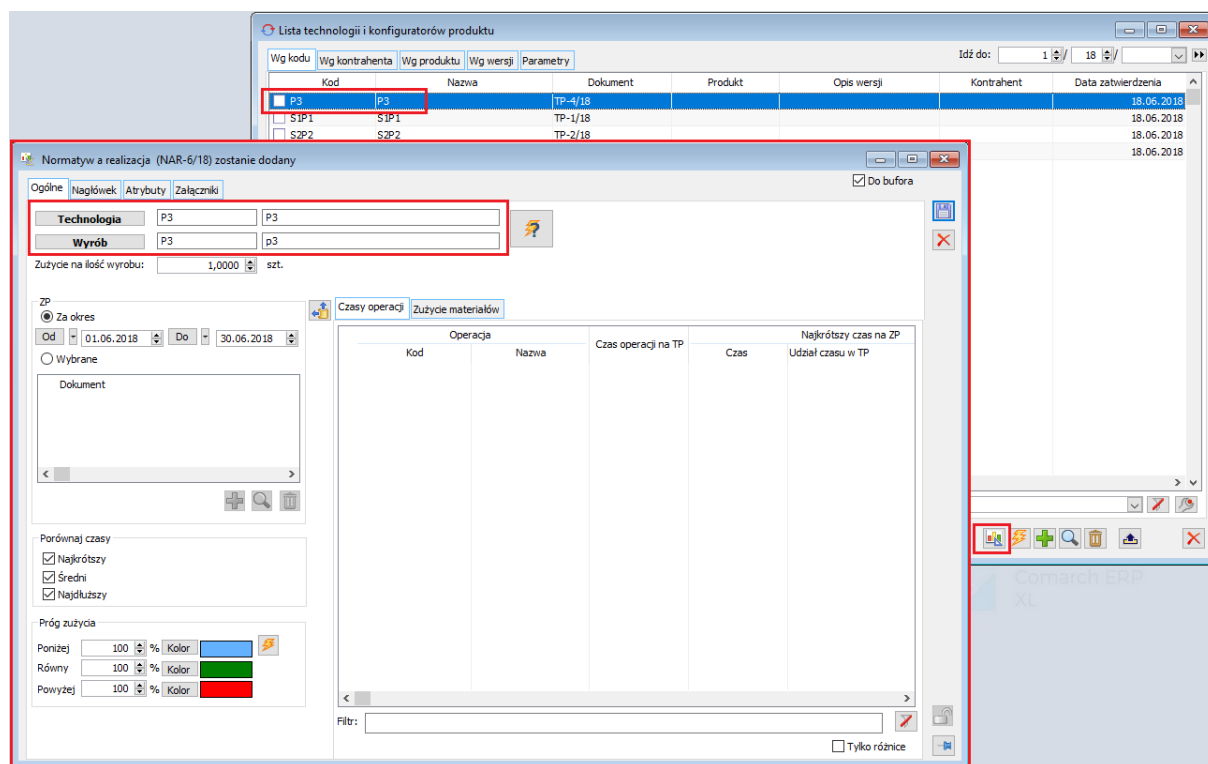
► Listy zleceń produkcyjnych:

Rys 20. Opcja uruchamiania raportu: NAR, z poziomu listy zleceń produkcyjnych

Na dokumencie NAR, dodanym z poziomu listy ZP, automatycznie będzie wypełniany obszar: ZP. Dodatkowo, jeśli na wybranych dokumentach ZP użyto jednej konkretnej technologii, w ramach której wytworzono jeden konkretny wyrób, to także technologia oraz wyrób powinny się podpowiedzieć na dokumencie NAR, odpowiednio w polach: Technologia i Wyrób.

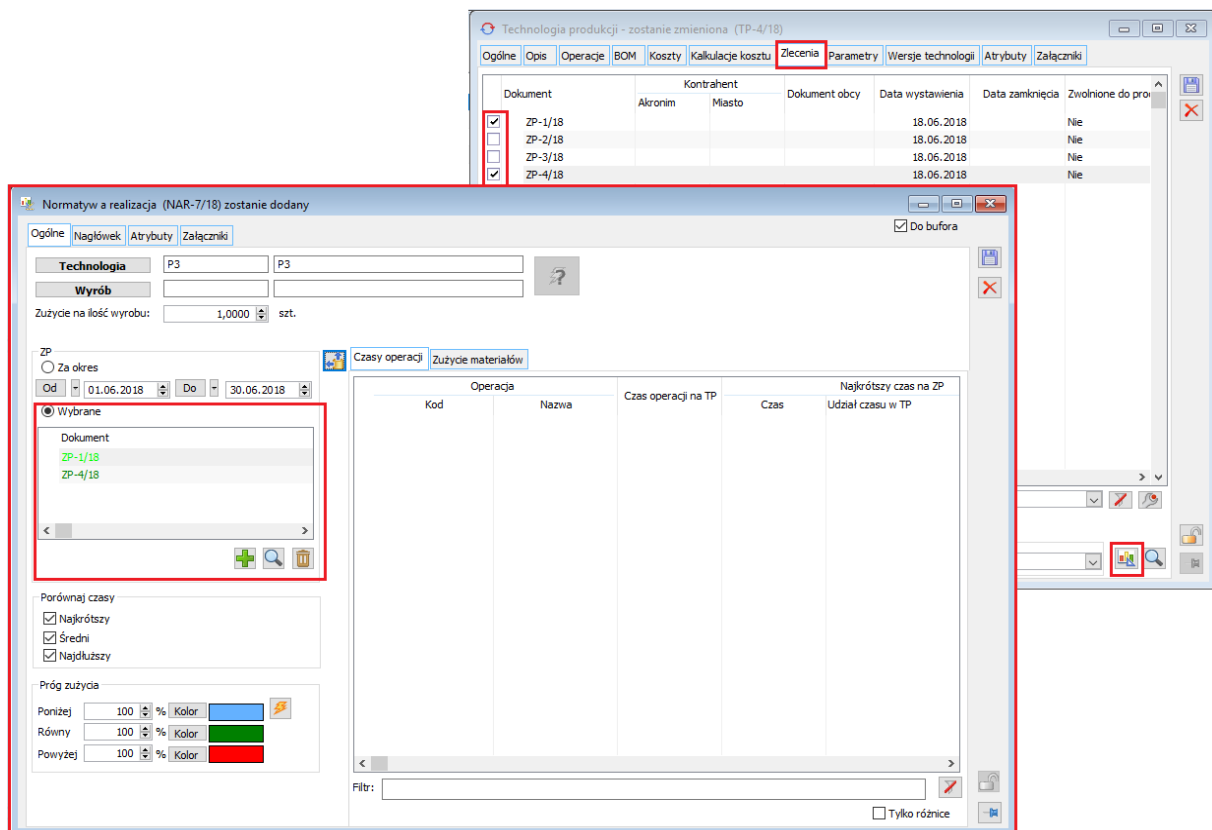
► Z listy technologii:

Rys 21. Opcja dodawania raportu z listy technologii

Po dodaniu dokumentu NAR z poziomu zaznaczonej technologii, na dokumencie powinna się automatycznie podpowiedzieć wybrana technologia oraz wyrób, o ile w tej technologii zdefiniowany jest tylko jeden wyrób końcowy.

▶ Z technologii produkcji, z zakładki **[Zlecenia]**:

Rys 22. Opcja dodawania dokumentu NAR z poziomu technologii, z zakładki: Zlecenia

Na dokumencie NAR, który wygenerowano z poziomu technologii, z zakładki **[Zlecenia]**, automatycznie będzie wypełniany obszar: *ZP*, a także *Technologia* oraz *Wyrób*, o ile jest tylko jeden w tej technologii.

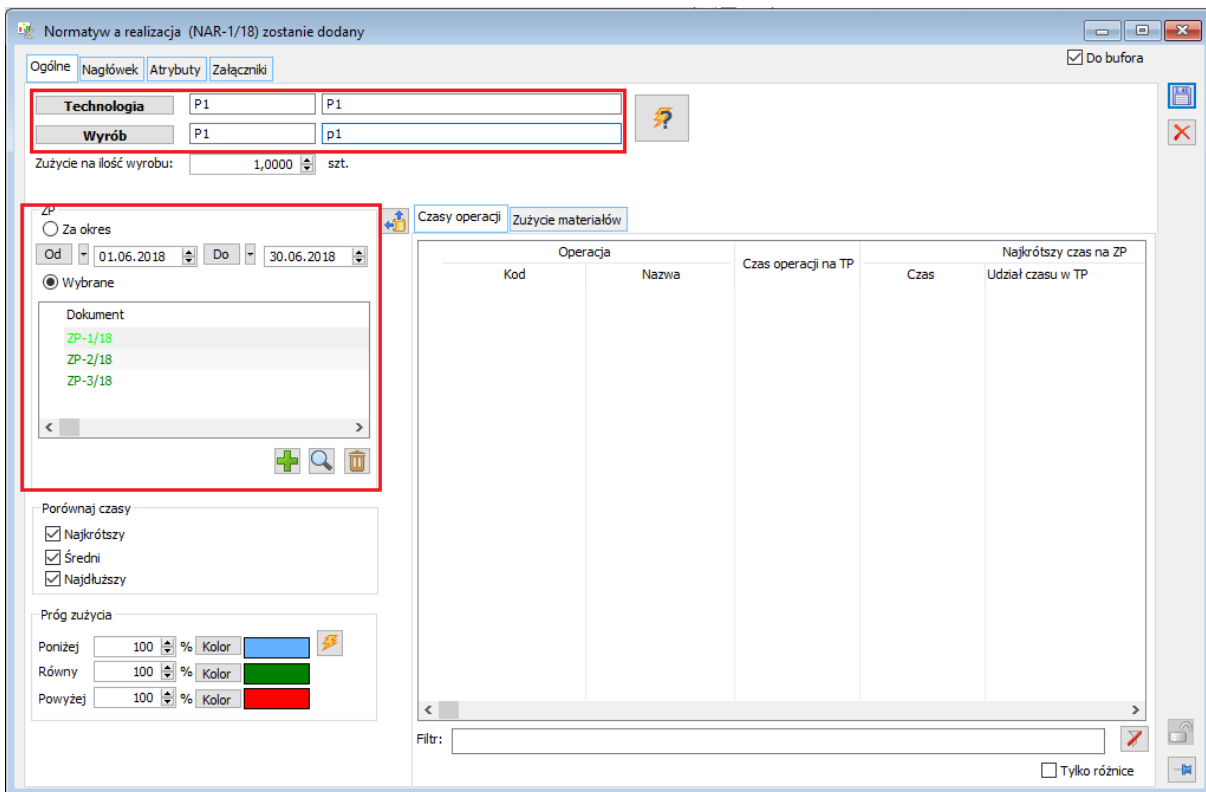
2.5.2 Dokument NAR, zakładka: Ogólne

Na zakładce **[Ogólne]** dokumentu NAR, znajdują się obszary, w których uzupełniane są dane wejściowe, na podstawie których generowany będzie raport, konfiguracja dotycząca wyświetlanych na raporcie danych, a także sam raport.

Prezentowany na zakładce **[Ogólne]**, raport, jest podzielony na dwie osobne części, prezentowane w ramach osobnych zakładzek **[Czasy operacji]** i **[Zużycie materiałów]**. Pierwsza część dotyczy czasu realizacji operacji, a druga- zużycia materiałów.

2.5.3 Dane wejściowe

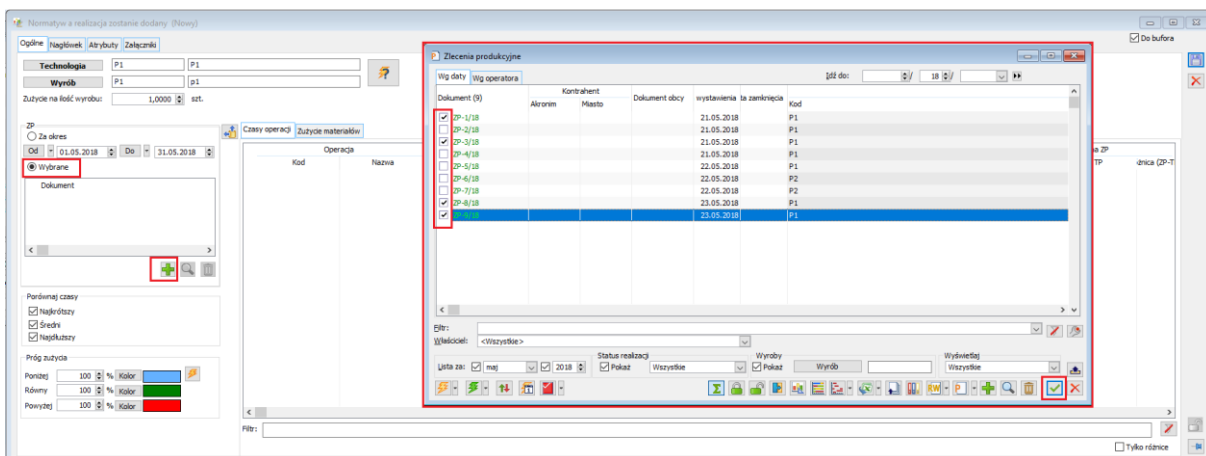
Aby wygenerować raport porównawczy, należy wskazać na dokumencie NAR, następujące dane:

Rys 23. Nowy dokument NAR- dane wejściowe, potrzebne do wygenerowania raportu

- ▶ Technologię, dla której chcemy porównać dane, znajdujące się na zleceniach
- ▶ Wyrób gotowy, dla którego będzie generowany raport zużycia materiałów, oraz czasów trwania poszczególnych operacji
- ▶ Zlecenia produkcyjne, z których dane chcemy analizować/porównywać z normą technologiczną

Zlecenia produkcyjne można wybrać do raportu albo ręcznie z listy ZP, przy zaznaczonej na dokumencie NAR, opcji: Wybrane:

Rys 24. Wybór dokumentów ZP do raportu

albo określając zakres dat, z którego dokumenty ZP mają zostać automatycznie znalezione i przekazane do raportu, podczas jego przeliczania. Dokumenty ZP będą wyszukiwane wg daty ich wystawienia:

Rys 25. Określenie przedziału dat, w którym mają zostać znalezione dokumenty ZP, na podstawie których wygenerowany zostanie raport

Po uzupełnieniu danych wejściowych, należy przeliczyć dokument, za pomocą przycisku: , aby otrzymać raport porównujący normy technologiczne z realizacją zarejestrowaną na dokumentach ZP.

2.5.4 Konfiguracja, prezentowanych na raporcie danych

Dane prezentowane na raporcie, można dodatkowo modyfikować poprzez:

- Zmianę ilości wyrobu, dla której generowany ma być raport

W polu: Zużycie na ilość wyrobu, domyślnie prezentowana jest ilość tego wyrobu ustawiona w technologii, w oparciu o którą generowany jest raport. Można tą ilość zmienić na raporcie i dla tej zmienionej ilości ponownie przeliczyć raport, wówczas otrzymane dane będą dotyczyły zużycia materiałów i czasów operacji dla wyrobu w ilości określonej przez Użytkownika.

Rys 26. Zmiana ilości wyrobu, dla której przeliczany ma być raport

Prezentację tylko wybranych kolumn, poprzez zaznaczenie/odznaczenie parametrów: Porównaj czasy/Porównaj zużycie materiałów, odpowiednio na zakładkach [Czasy operacji] i [Zużycie materiałów]:

Rys 27. Ustawienia dotyczące prezentacji wybranych kolumn na dokumencie NAR

Ustawienie progu zużycia, wg którego przeliczane będą dane, dotyczące udziału danej ilości w TP

Normatywa a realizacja (NAR-2/18) zostanie dodany

Ogólne Nagłówek Atrybuty Załączniki

Technologia TP1 TP1

Wyrób P1 P1

Zużycie na ilość wyrobu: 9,0000 szt.

ZP
Za okres
Od 01.06.2018 Do 30.06.2018

Wybrane
Dokument
ZP-6/18
ZP-7/18
ZP-8/18

Porównaj zużycie materiałów
Minimalne
Średnie
Maksymalne

Próg zużycia
Poniżej 80 % Kolor
Równy 80 % Kolor
Powyżej 80 % Kolor

Czas operacji Zużycie materiałów

Kod	Operacja	Nazwa	Kod	Nazwa	Typ	Jednostka	Ilość w TP	Ilość	Udział ilości w TP	Średnia ilość na ZP	Różnica (ZP-TP)
20	20	S4	s4	Material	szt.	4,0000	4,3667	109%	0,3667		
20	20	S3	s3	Material	szt.	3,0000	3,1000	103%	0,1000		
20	20	PP1	pp1	Material	szt.	1,0000	1,0000	100%	0,0000		
10	10	S2	s2	Material	szt.	2,0000	1,7667	88%	-0,2333		
10	10	S1	s1	Material	szt.	1,0000	0,7000	70%	-0,3000		

Filtr: Typ: Wszystkie ☐ Materiały nietechnologiczne ☐ Materiały niewykorzystane na ZP ☐ Tylko różnice

Rys 28. Ustawienie progu zużycia dla materiałów

Dodatkowo ustawienia konfiguracyjne można 'ukryć', za pomocą przycisku: Zwiń:

Normatywa a realizacja (NAR-2/18) zostanie dodany

Ogólne Nagłówek Atrybuty Załączniki

Technologia TP1 TP1

Wyrób P1 P1

Zużycie na ilość wyrobu: 9,0000 szt.

ZP
Za okres
Od 01.06.2018 Do 30.06.2018

Wybrane
Dokument
ZP-6/18
ZP-7/18
ZP-8/18

Porównaj zużycie materiałów
Minimalne
Średnie
Maksymalne

Próg zużycia
Poniżej 100 % Kolor
Równy 100 % Kolor
Powyżej 100 % Kolor

Czas operacji Zużycie materiałów

Jednostka	Ilość w TP	Ilość	Udział ilości w TP	Minimalna ilość na ZP	Różnica (ZP-TP)	Ilość	Udział ilości w TP	Maksymalna ilość	Różnica (ZP-TP)
szt.	4,0000	4,0000	100%	0,0000	4,8000	120%	0,8000		
szt.	3,0000	2,7000	90%	-0,3000	3,6000	120%	0,6000		
szt.	1,0000	1,0000	100%	0,0000	1,0000	100%	0,0000		
szt.	2,0000	1,8000	90%	-0,2000	2,3000	115%	0,3000		
szt.	1,0000	0,4000	40%	-0,6000	1,0000	100%	0,0000		

Filtr: Typ: Wszystkie ☐ Materiały nietechnologiczne ☐ Materiały niewykorzystane na ZP ☐ Tylko różnice

Rys 29. Dokument: NAR- Opcja zwijania bocznego menu

2.5.5 Dokument NAR, zakładka: Czasy operacji

Na zakładce: Czasy operacji, mamy informację o czasach poszczególnych operacji, wynikających z technologii, jak również o czasach realizacji tych operacji, zarejestrowanych na dokumentach ZP, które są analizowane w ramach danego raportu NAR.

Kolumny, znajdujące się na ww. zakładce dokumentu, zawierają następujące dane:

- Operacja/Kod i Nazwa – w kolumnie prezentowane są kody i nazwy operacji z technologii, wskazanej na dokumencie NAR
- Czas operacji na TP- w kolumnie prezentowany jest czas jednostkowy danej operacji. Czas ten jest odpowiednio przeliczany i prezentowany w odpowiedniej jednostce wg zasady:
 - Tydzień- oznaczamy jako 't- 1 t = 7 d

- ☒ Dzień- oznaczamy jako 'd' - 1 d = 24 g
- ☒ Godzinę- oznaczamy jako 'g' - 1 g = 60 m
- ☒ Minutę- oznaczamy jako 'm' - 1 m = 60 s
- ☒ Najkrótszy czas na ZP- W kolumnie prezentowany jest najkrótszy czas (realizacji) danej operacji, ze wszystkich dokumentów ZP, na podstawie których generowany jest raport, po odpowiednim unormowaniu danych, wg ilości wyrobu, określonej na dokumencie NAR. Dodatkowo w kolumnie prezentowany jest 'udział czasu w TP', obliczany wg wzoru: $\text{Czas} * 100\% / \text{Czas operacji na TP}$, a także pasek zużycia, oraz różnica czasu, pomiędzy założonym czasem jednostkowym w TP, a najkrótszym czasem realizacji danej operacji na ZP.

Kolumna: Najkrótszy czas na ZP, prezentowana jest tylko wówczas, gdy na danym dokumencie NAR zaznaczony jest parametr: Najkrótszy, w obszarze: Porównaj czasy.

- ☒ Średni czas na ZP- w kolumnie prezentowany jest średni czas danej operacji z wszystkich dokumentów ZP, na podstawie których generowany jest raport, po odpowiednim unormowaniu danych, wg ilości wyrobu, określonej na dokumencie NAR. Dodatkowo w kolumnie prezentowany jest 'udział czasu w TP', obliczany wg wzoru: $\text{Czas} * 100\% / \text{Czas operacji na TP}$, a także pasek zużycia, oraz różnica czasu, pomiędzy założonym czasem jednostkowym w TP, a średnim czasem realizacji danej operacji na ZP.

Kolumna: Średni czas na ZP, prezentowana jest tylko wówczas, gdy na danym dokumencie NAR zaznaczony jest parametr: Średni, w obszarze: Porównaj czasy.

- ☒ Najdłuższy czas na ZP- w kolumnie prezentowany jest najdłuższy czas danej operacji z wszystkich dokumentów ZP, na podstawie których generowany jest raport, po odpowiednim unormowaniu danych, wg ilości wyrobu, określonej na dokumencie NAR. Dodatkowo w kolumnie prezentowany jest 'udział czasu w TP', obliczany wg wzoru: $\text{Czas} * 100\% / \text{Czas operacji na TP}$, a także pasek zużycia, oraz różnica czasu, pomiędzy założonym czasem jednostkowym w TP, a najdłuższym czasem realizacji danej operacji na ZP.

Na zakładce: Czasy operacji, na dokumencie NAR, znajdują się następujące filtry:

- ☒ Filtr prosty- obsługa standardowa
- ☒ Tylko różnice- po zaznaczeniu parametru, na raporcie powinny pozostać tylko te operacje, dla których zarejestrowano jakąś różnicę, pomiędzy czasem założonym w TP, a czasem realizacji zarejestrowanym na ZP (najkrótszym, średnim lub najdłuższym)

2.5.6 Dokument NAR, zakładka: Zużycie materiałów

Na zakładce: Ogólne/Zużycie materiałów, mamy informację o ilościach materiałów zdefiniowanych w technologii, dla której generowany jest raport, jak również o ilościach tych materiałów, zużytych w ramach poszczególnych operacji na ZP.

Kolumny, znajdujące się na ww. zakładce dokumentu, zawierają następujące dane:

- ☒ Operacja (Kod i Nazwa) - w kolumnie prezentowany jest kod i nazwa operacji z technologii, do której dodano materiał raportowany na dokumencie
- ☒ Materiał (Kod i Nazwa) – w kolumnie prezentowany jest kod i nazwa materiału danej operacji, z technologii, wskazanej na raporcie, a także kod i nazwa materiału niezdefiniowanego w technologii, a użytego na ZP
 - ☒ Jeśli materiał jest zdefiniowany w danej technologii i został użyty na ZP, wówczas jego kod i nazwa prezentowana jest w kolorze czarnym, na dokumencie NAR
 - ☒ Jeśli materiał jest zdefiniowany w danej technologii i nie został użyty na żadnym ze znalezionych ZP, wówczas jego kod i nazwa prezentowana jest w kolorze zielonym, na dokumencie NAR
 - ☒ Jeśli materiał nie został zdefiniowany w danej technologii, ale został dodany do przynajmniej jednej realizacji operacji, pochodzącej z ww. technologii, na ZP, wówczas jego kod i nazwa prezentowana jest w kolorze bordowym, na dokumencie NAR
- ☒ Typ- w kolumnie prezentowany jest typ materiału, tzn.:
 - ☒ Materiał -jeśli dany materiał nie jest 'łącznikiem' pomiędzy operacjami
 - ☒ Półprodukt -jeśli dany materiał jest 'łącznikiem' pomiędzy operacjami
- ☒ Jednostka- w kolumnie prezentowana jest jednostka określona w technologii, dla danego materiału (lub określona dla tego materiału na ZP, jeśli materiał nie był zdefiniowany w technologii)
- ☒ Ilość w TP- w kolumnie jest prezentowana ilość danego materiału, określona w technologii, przeliczona proporcjonalnie dla ilości wyrobu, dla jakiej raportowane są dane, tzn. dla ilości wyrobu określonej na dokumencie NAR

- Minimalna ilość na ZP- w kolumnie prezentowana jest minimalna ilość zużytego na ZP materiału, dostosowana do normy ustalonej w raporcie, tzn. minimalne zużycie materiału przypadające na ilość wyrobu określoną na dokumencie NAR. Dodatkowo prezentowany jest także udział ilości w TP, obliczany jako $Ilość * 100\% / Ilość\ w\ TP$, oraz różnica pomiędzy ilością danego materiału określoną w technologii, a minimalną ilością zużytą na ZP
- Średnia ilość na ZP- w kolumnie prezentowana będzie średnia (arytmetyczna) ilość zużytego na ZP materiału, dostosowana do normy ustalonej w raporcie, tzn. średnie zużycie materiału przypadające na ilość wyrobu określoną na dokumencie NAR. Dodatkowo prezentowany będzie także udział ilości w TP, oraz różnica pomiędzy ilością danego materiału, określoną w technologii, a średnią ilością zużytą na ZP
- Maksymalna ilość na ZP- w kolumnie prezentowana będzie maksymalna ilość zużytego na ZP materiału, dostosowana do normy ustalonej w raporcie, tzn. maksymalne zużycie materiału przypadające na ilość wyrobu określoną na dokumencie NAR. Dodatkowo prezentowany będzie także udział ilości w TP, oraz różnica pomiędzy ilością danego materiału, określoną w technologii, a maksymalną ilością zużytą na ZP

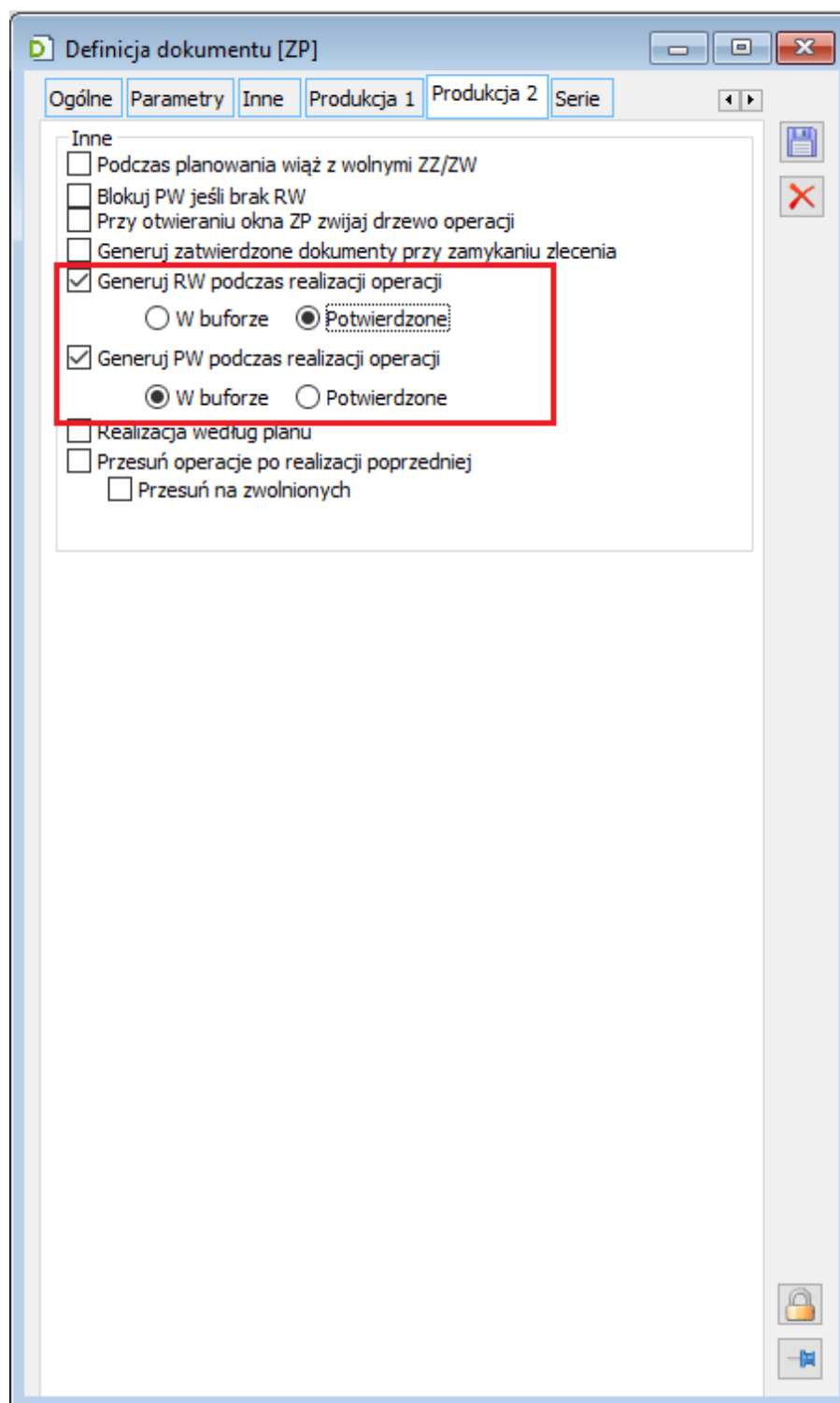
Na zakładce: Zużycie materiałów, na dokumencie NAR, znajdują się następujące filtry:

- Filtr prosty
- Filtr: Typ
 - <Wszystkie> -wszystkie pozycje, które spełniają pozostałe kryteria ustawione na dokumencie
 - Materiał – po wskazaniu tej wartości, na raporcie prezentowane będą tylko te pozycje, dla których kolumna: Typ, przyjmuje wartości: Materiał
 - Półprodukt – po wskazaniu tej wartości, na raporcie prezentowane będą tylko te pozycje, dla których kolumna: Typ, przyjmuje wartości: Półprodukt
- Materiały nietechnologiczne - po zaznaczeniu parametru, na raporcie prezentowane będą tylko te pozycje, które dotyczą materiału wykorzystanego na ZP, ale nie zdefiniowanego w technologii
- Materiały niewykorzystane na ZP- po zaznaczeniu parametru, na raporcie prezentowane będą tylko te pozycje, które dotyczą materiału zdefiniowanego w technologii, ale nie wykorzystanego na ZP
- Tylko różnice- po zaznaczeniu parametru, na raporcie prezentowane będą tylko te pozycje, dla których, w przynajmniej jednej kolumnie: Różnica, prezentowana wartość jest $\neq 0$

2.6 Automatyczne generowanie dokumentów RW i PW podczas realizacji operacji

W systemie dodano możliwość automatycznego generowania dokumentów RW lub PW, podczas wykonywania realizacji operacji.

Aby uruchomić nową funkcjonalność w systemie, należy na definicji dokumentu ZP, w odpowiednim centrum, zaznaczyć opcje, dotyczące automatycznego generowania dokumentu RW lub PW oraz określić, czy dokumenty mają się generować zatwierdzone, czy do bufora.

Rys 30. Definicja dokumentu ZP, opcje dotyczące automatycznego generowania dokumentów RW i PW podczas wykonywania realizacji operacji

Po skonfigurowaniu w ww. sposób definicji dokumentu ZP, każdy zapis realizacji operacji w danym centrum struktury firmy, będzie uruchamiał generowanie dokumentów RW i PW do materiałów i produktów, znajdujących się na tej realizacji. Dokumenty będą generowane zawsze w tle.

Jeśli wykonywanych będzie jednocześnie wiele realizacji operacji, wówczas generowany będzie jeden zbiorczy dokument (danego typu) do tych realizacji, o ile inne ustawienia systemu będą na to pozwalały.

2.7 Automatyczna realizacja ZK

W wersji 2018.2 systemu Comarch ERP XL udostępniono funkcjonalność, polegającą na automatycznej realizacji dokumentów ZK, wygenerowanych z ZS. Za pomocą jednej opcji, będzie możliwe wygenerowanie z ZS dokumentu ZK oraz dokumentów RW i PW do ZK i wykonać rozliczenie zlecenia.

Automatyczną realizację dokumentów ZK będzie także można wykonać z poziomu listy dokumentów ZK, a także z poziomu dokumentów zakupu.

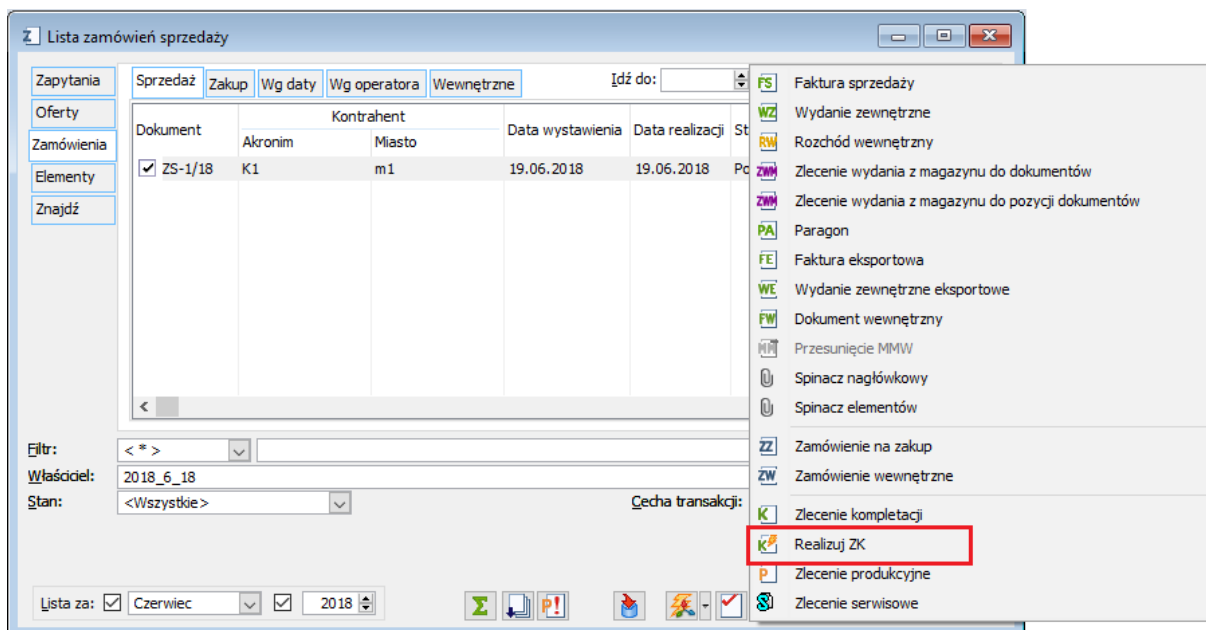
2.7.1 Pole do uzupełniania receptury dla produktu na pozycji ZS

Na pozycji dokumentu ZS udostępnione zostało nowe pole do wskazywania receptury, wg której ma się odbywać kompletacja produktu, podanego na elemencie ZS. Pole jest aktywne (oraz widoczne) tylko dla pozycji, na których dodany zostanie towar o typie: Produkt lub Usługa (bo tylko dla takich typów towarów możliwe jest definiowanie receptury kompletacyjnej). Po dodaniu na pozycji ZS towaru, pole będzie automatycznie wypełniane recepturą domyślną dla tego towaru, a jeśli towar nie posiada zdefiniowanej receptury, wówczas pole nie będzie uzupełniane.

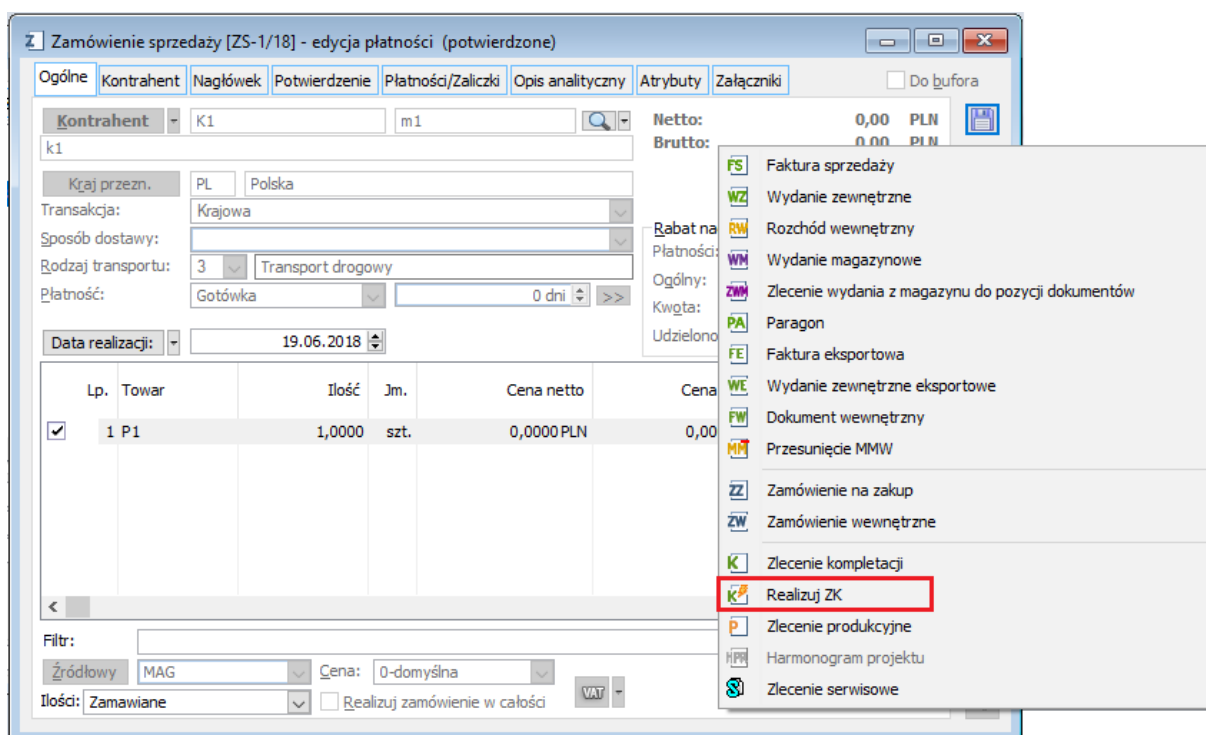
Rys 31. Element dokumentu ZS- nowe pole do określania receptury kompletacyjnej dla produktu

2.7.2 Automatyczna realizacja ZK z poziomu ZS

W systemie dodano nową opcję, za pomocą której, z poziomu dokumentu ZS, można automatycznie wygenerować i od razu zrealizować dokument ZK.

Rys 32. Lista dokumentów ZS- nowa opcja do automatycznego generowania i realizacji dokumentu ZK

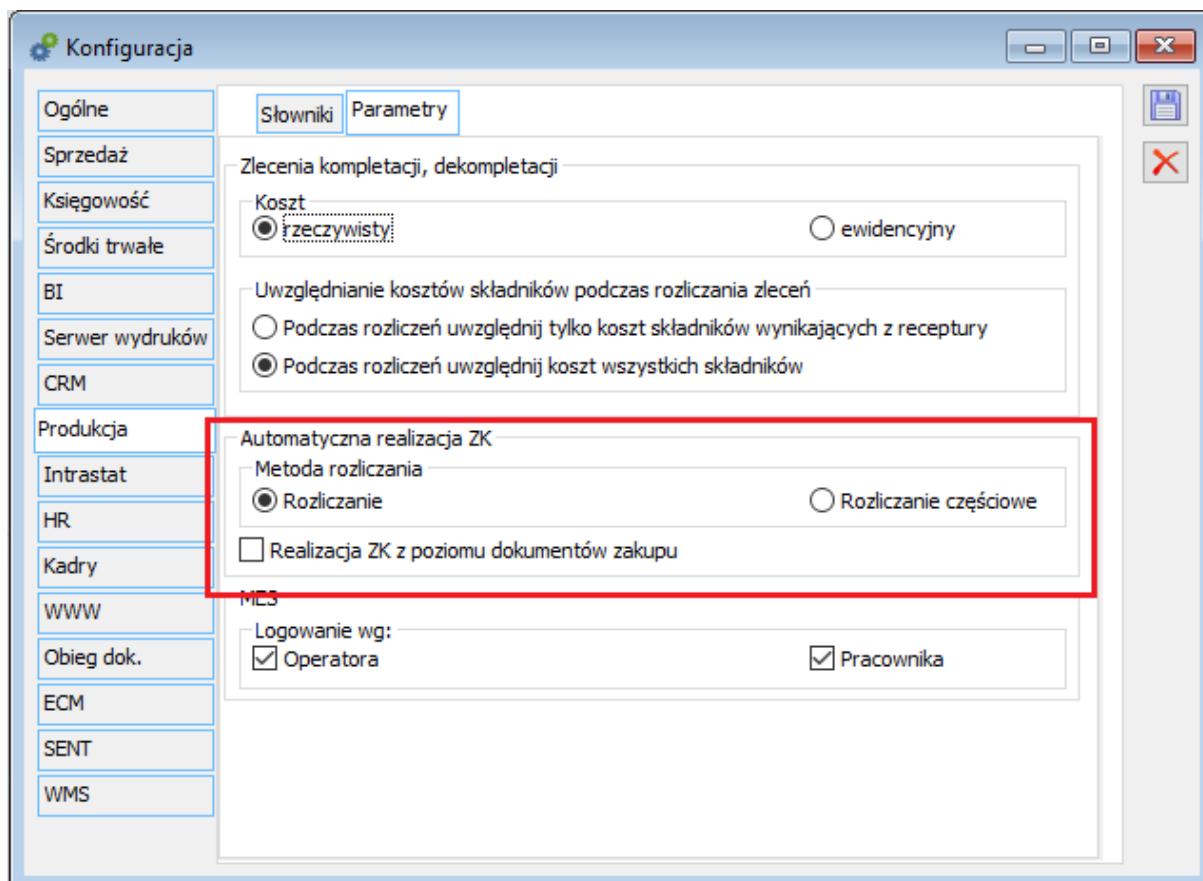

Rys 33. Dokument ZS- nowa opcja do automatycznego generowania i realizacji dokumentu ZK

Dla rozliczania ZK wg kosztów rzeczywistych, dostępne są dwie metody: Rozliczanie ('całościowe') lub Rozliczanie częściowe ZK. Po wykonaniu rozliczenia ZK (opcja: Rozlicz zlecenie), dokument ZK przyjmuje stan: Rozliczone, i nie ma możliwości kontynuowania jego realizacji (bez anulowania wygenerowanych z niego dokumentów) nawet, jeśli niektóre pozycje na ZK nie zostały zrealizowane. Natomiast po wykonaniu częściowego rozliczania ZK (opcja:

Rozlicz częściowo zlecenie), dokument przyjmuje stan: Częściowo rozliczone, i można jeszcze kontynuować realizację dokumentu.

W związku z powyższym, w celu umożliwienia Użytkownikowi dokończenia realizacji ZK, dla którego uruchomiona zostanie nowa opcja: Realizuj ZK, a z jakiegoś powodu nie uda się wykonać pełnej automatycznej realizacji ZK, wprowadzona została dodatkowo parametryzacja, umożliwiająca wybór metody rozliczania ZK, uruchamianej w ramach nowej funkcji:

Rys 34. Konfiguracja, zakładka: Produkcja/Parametry- nowy obszar: Automatyczna realizacja ZK

2.7.3 Automatyczna realizacja ZK z poziomu ZK

Jeśli stan dokumentu ZK będzie *Potwierdzony* lub *Częściowo rozliczony*, wówczas automatyczną realizację takiego dokumentu będzie można wykonać/dokończyć z poziomu listy ZK:

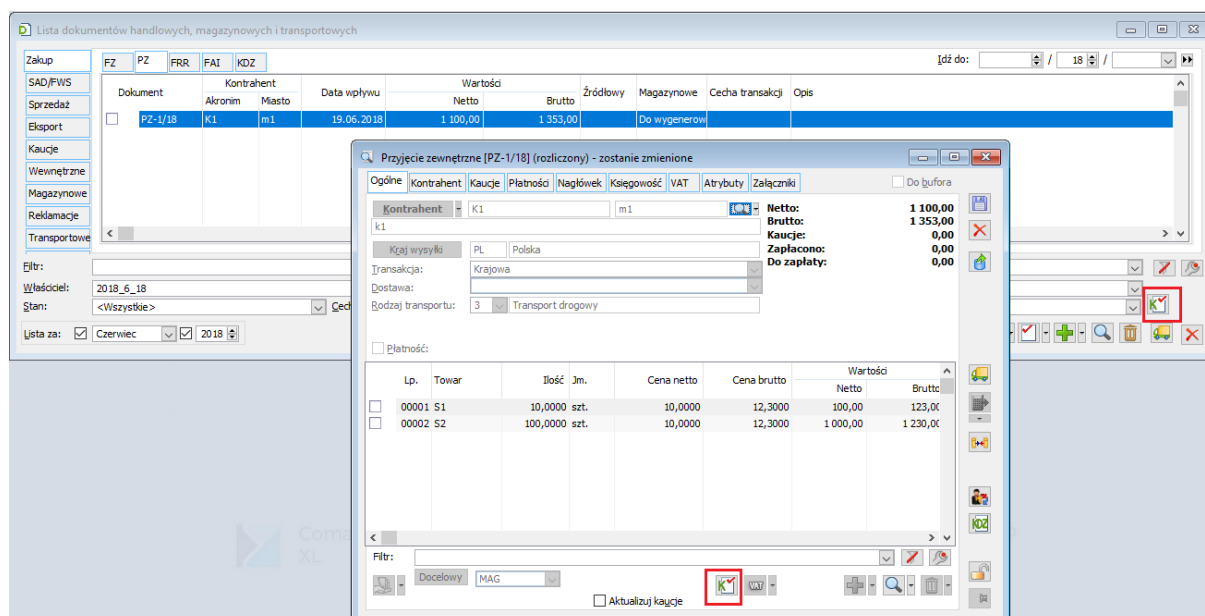
Rys 35. Lista dokumentów ZK- nowa opcja do automatycznej realizacji dokumentów ZK

Uwaga: Dla dokumentów ZK, które realizowano automatycznie, nadal można wykonywać standardowo ręcznie poszczególne etapy realizacji, o ile stan dokumentów i inne warunki systemowe na to pozwalają

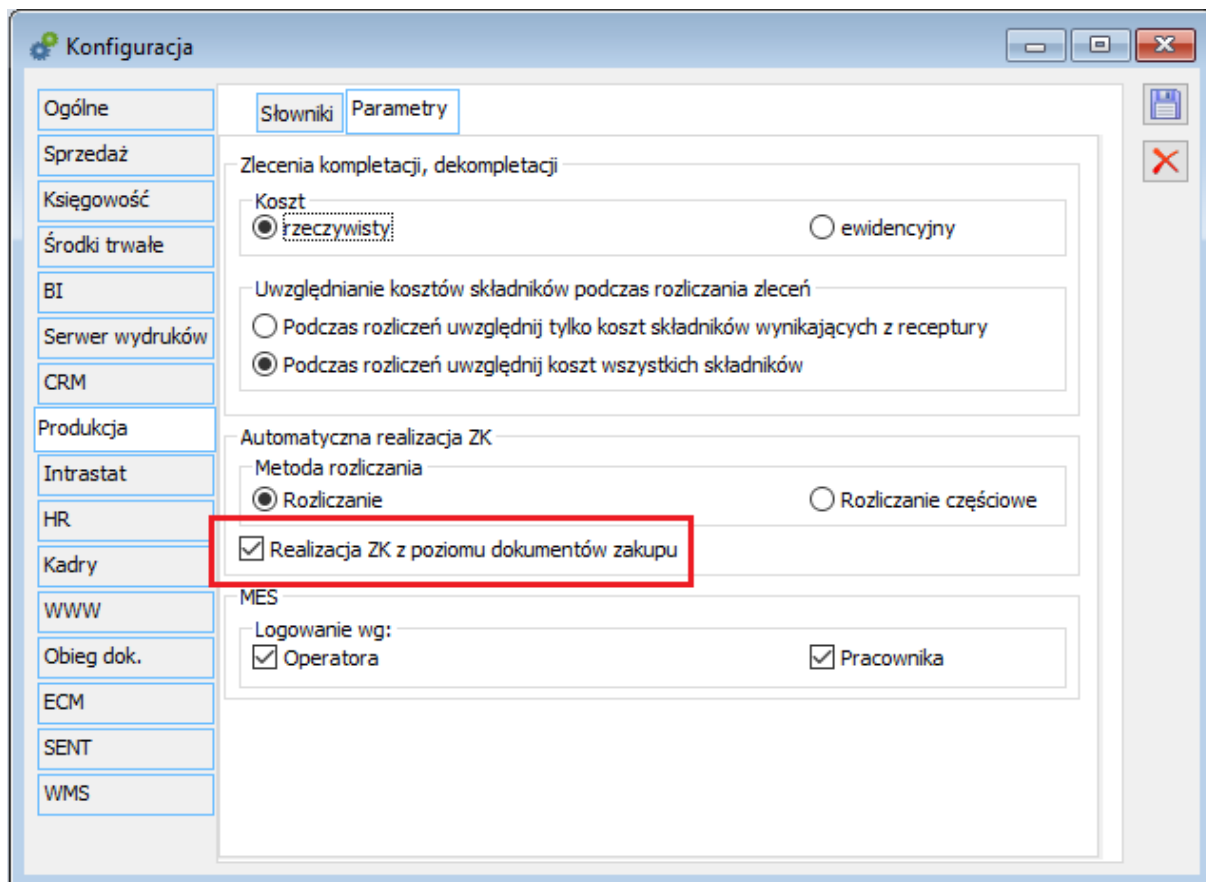
2.7.4 Automatyczna realizacja ZK z poziomu dokumentów zakupu

Dodatkowo w ramach nowej funkcjonalności, udostępniono również opcję do automatycznej realizacji dokumentów ZK, z poziomu dokumentów zakupu: FZ, PZ i PW, którymi przyjmowane są dostawy na składniki potrzebne do realizacji ZK.

Rys 36. Lista dokumentów PZ/Dokument PZ- Nowa opcja: Realizuj zlecenia kompletacji

Za pomocą nowej opcji: Realizuj zlecenie kompletacji, będzie uruchamiane przypisywanie zasobów pochodzących z danej dostawy, do rezerwacji na dokumentach ZK, w kolejności wg daty aktywacji rezerwacji, a następnie wykonywana będzie automatycznie realizacja odpowiednich dokumentów ZK. Ww. przycisk będzie aktywny tylko na potwierdzonym dokumencie zakupu (na podstawie którego zarejestrowane zostały w systemie zasoby) i widoczny tylko, gdy w konfiguracji systemu zaznaczony będzie parametr: Realizacja ZK z poziomu dokumentów zakupu:

Rys 37. Konfiguracja, zakładka: Produkcja/Parametry- parametr: Realizacja ZK z poziomu dokumentów zakupu

Uwaga: Ww. sposób automatycznej realizacji ZK będzie możliwy, gdy dla dokumentów ZK włączona będzie funkcjonalność rezerwowania zasobów.

2.8 Nowa funkcja API umożliwiająca rozliczanie ZK

W wersji 2018.2 systemu Comarch ERP XL udostępniono nową funkcję API do rozliczania zleceń kompletacji. Szczegóły dotyczące funkcji zostały opisane w dokumentacji API.

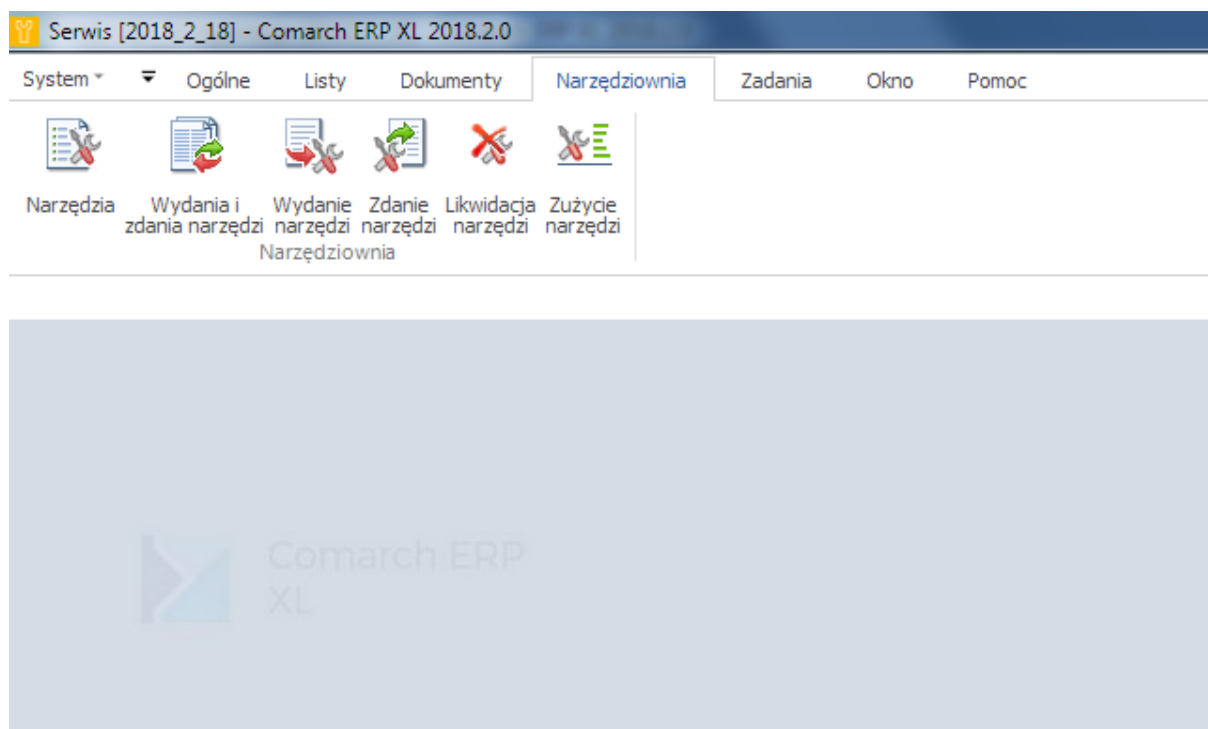
3 Serwis

3.1 Narzędziownia w module: Serwis

W oknie modułu: Serwis udostępniono pełną funkcjonalność Narzędziowni, dostępnej do tej pory jedynie w module: Produkcja. Narzędziownia udostępniona w Serwisie obejmuje:

- Wyświetlanie i edycję listy narzędzi
- Możliwość rejestracji wydań, zdań i likwidację narzędzi

- Możliwość raportowania zużycia narzędzi

Rys 38. Funkcjonalność Narzędziowni w module: Serwis.

4 Księgowość

4.1 Split Payment

Zgodnie z nowelizacją Ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2018 poz. 62) wprowadzono do systemu prawnego możliwość zapłaty za nabywane towary i usługi z wykorzystaniem mechanizmu podzielonej płatności, bardziej znanego pod nazwą 'Split Payment'. Nowe przepisy wchodzi w życie od 1 lipca 2018 roku.

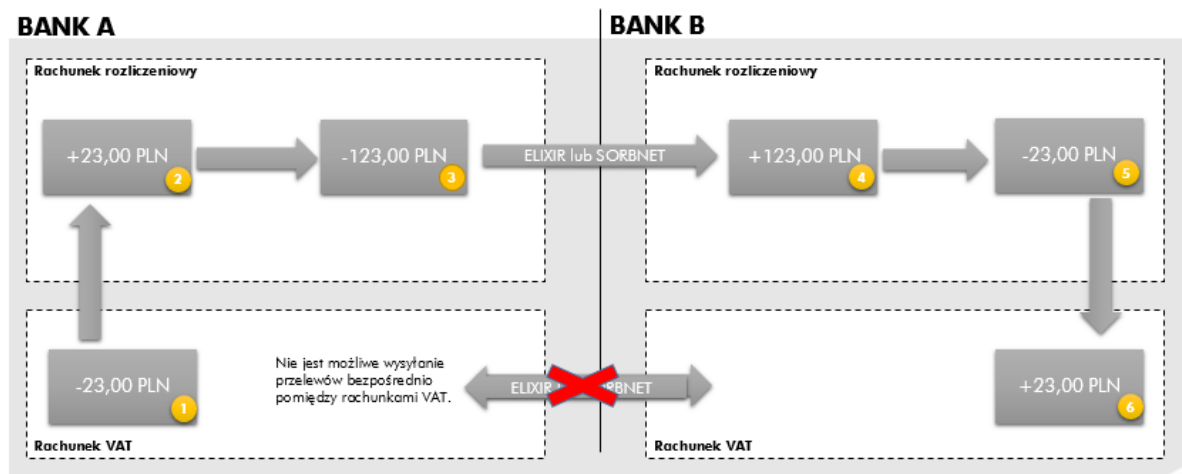
Jest to dobrowolny mechanizm, który chroni nabywcę przed solidarną odpowiedzialnością w przypadku, gdy zostanie on wpłacony w tzw. 'karuzelę VAT'. Pomimo przełania pełnej kwoty zastrzega on bowiem, że część VAT dotycząca danej faktury ma zostać zablokowana na specjalnym rachunku bankowym dostawcy.

Z tego rachunku będą przeksięgowane środki na rachunek bieżący, aby zapłacić za kolejne faktury, ale ponieważ nie wszystkie zobowiązania będą płacone w tym trybie może to rodzić przejściowe problemy z płynnością.

SPLIT PAYMENT – Rozliczenie między bankami

WAŻNE Split Payment rozdzielany jest na rachunku rozliczeniowym - pomiędzy bankami wysyłany jest jeden komunikat standardowo jak zwykły przelew ELIXIR /SORBNET.

Rys 39. Mechanizm podzielonej płatności

Nowe przepisy wchodzą w życie od 1 lipca 2018 roku.

4.1.1 Rachunek VAT

Rachunek VAT, to specjalny rachunek bankowy, który będzie służył przechowywaniu kwoty VAT z opłaconych faktur sprzedaży. To z niego na rachunek bieżący będzie przeksięgowana część VAT podczas płatności za zobowiązania. Dostęp do takiego rachunku jest ograniczony i nie jest możliwe bezpośrednie dokonywanie z niego, ani na niego płatności. Dlatego też w systemie Comarch ERP XL wprowadzono specjalne cechowanie skojarzonego z nim rejestru bankowego. Służy do tego parametr [Rachunek VAT dla Split Payment](#).

Rys 40. Rachunek bankowy VAT

Zaznaczenie parametru *Rachunek VAT dla Split Payment* ukrywa ten rejestr na wielu listach, aby zapobiec jego przypadkowemu wykorzystaniu jako podstawowego rachunku do płatności.

Analogicznie nie będzie on również widoczny na liście rejestrów bankowych. Do jego odkrycia należy skorzystać z parametru **Rachunek VAT** w filtrze listy.

Kod	Nazwa	Typ	Waluta
BPH	Bank BPH	bank	PLN
BPHEU	BPH Euro	bank	EUR
DNB	Bank DNB	bank	PLN
ING	Bank ING	bank	PLN
INGVT	Bank ING - rachunek VAT	bank	PLN
INGWE	ING Webservice	bank	PLN
KASA	Kasa	kasa	PLN
PEKAO	Bank Pekao	bank	PLN

Rys 41. Filtr rachunków VAT

Poza tym rejestr odczuwany tą flagą nie różni się funkcjonalnością od innych rejestrów bankowych tzn. można do niego dodawać typy operacji bankowych jak i importować wyciągi.

Ze względu na specyfikę Split Payment zapisy na tym koncie nie podlegają rozliczeniom z dokumentami, więc można ograniczyć się jedynie do monitorowania jego bieżącego salda.

4.1.2 Import wyciągu

Przepisy Ustawy o VAT nie pozwalają na zastosowanie Split Payment do zapłaty za grupę dokumentów. Opłacana jest zawsze pojedyncza faktura i w każdym przypadku jest ona rozbijana na dwie płatności:

- 1) Przelew (przeksięgowanie) środków między rachunkiem VAT a rozliczeniowym
- 2) Realizacja płatności brutto z jednego rachunku rozliczeniowego na inny rachunek rozliczeniowy.

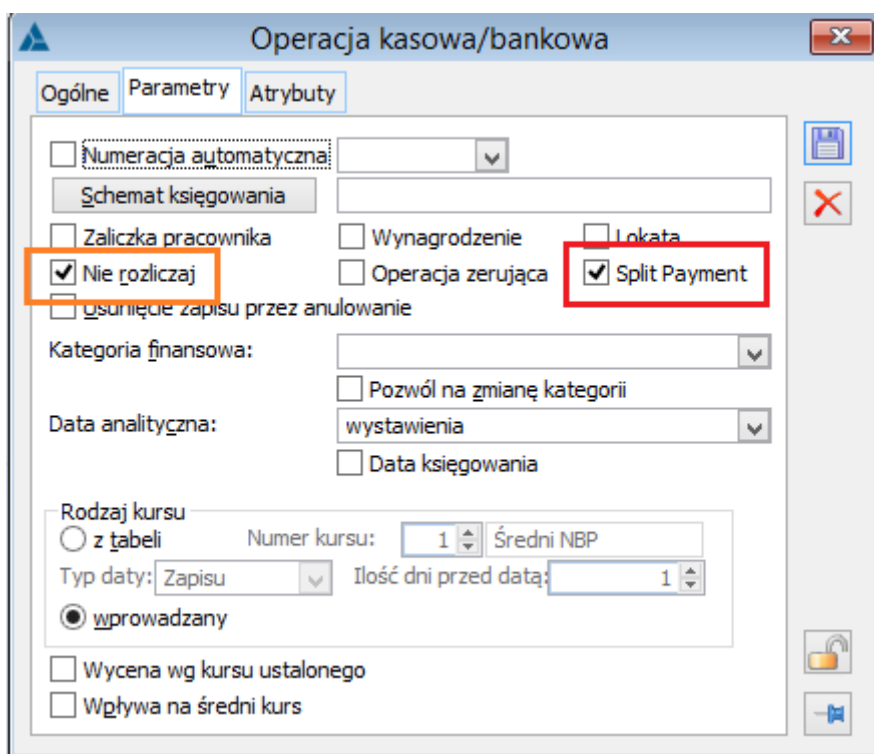
Znacząco zwiększa to liczbę operacji na wyciągu bankowym, z czego duża część będzie jedynie przeksięgowaniami technicznymi między rachunkami przedsiębiorcy.

4.1.2.1 Nowe definicje operacji

W celu oddzielenia przeksięgowień technicznych od 'normalnych' operacji bankowych zostały dodane dwie nowe definicje operacji:

- ☑ SPLIO – Obciążenie Split Payment
- ☑ SPLIU – Uznanie Split Payment

W obu przypadkach zostały one oznaczone parametrem *Nie rozliczaj* oraz nowym parametrem **Split Payment**, który określa, że dana operacja jest zapisem technicznym powiązanym z operacją główną.

Rys 42. Definicja operacji Split Payment

Nowe operacje należy dodać do rejestrów rozliczeniowych, gdzie przewidywane są płatności tego typu.

Wskazówka: Do operacji, które przeksięgowują środki między rachunkiem rozliczeniowym a VAT, można przypisać odpowiednie księgowe konto przeciwstawne. Dzięki temu nie będzie konieczności prowadzenia dodatkowej ewidencji księgowej dla rejestru bankowego VAT.

4.1.2.2 Okno importu zapisów

Na oknie importu wyciągu bankowego dodano nowe pola określające typ operacji, który zostanie przypisany do płatności technicznych. Domyślnie podpowiadają się nowe typy operacji SPLIO i SPLIU.

Lp	Akronim	Podmiot	Opis	Data	Przychód	Rozchód	Operacja	Typ
1		Kontrahent testowy	230 LINIA 1-SZCZEGOLY PL	2018-02-09	128,00	23,00	UK	
2		Kontrahetn Split Paym	053 /VAT/23,00/IDC/11111	2018-02-09	5,00	0,00	UK	
3		Kontrahetn Split Paym	053 /VAT/23,00/IDC/11111	2018-02-09	123,00	0,00	SPLIO	

Rys 43. Okno importu wyciągu bankowego

Typ operacji Split Payment automatycznie podpowiada się w przypadku, gdy kwota operacji jest równa kwocie VAT zdefiniowanej w tytule przelewu.

Typ operacji można jednak dowolnie zmieniać przed zapisaniem wyciągu do bazy danych ERP XL.

Wskazówka: W przypadku niewystarczającej wysokości środków na rachunku VAT przy zleceniu przelewu bank pobiera jedynie dostępną sumą i resztą obciąża rachunek rozliczeniowy. Może się zatem zdarzyć, że wartość przelewu technicznego będzie różna od kwoty VAT.

4.1.2.3 Lista zapisów bankowych

Na liście zapisów bankowych dodano dedykowany filtr **Split Payment** pozwalający na odfiltrowanie zapisów technicznych:

Zapisy bankowe - Bank 1 płaski

Report Bufor Podmiot Znajdź Nagłówek raportu

Numer	Nr Kwitu	Dokument	Data	Czas zapisu	Przychód	Rozchód	Akronim	Miasto	Treść
☐ 18/E 1			2018-02-09	14:08:28	5,00				230 LINIA 1-SZCZE
☐ 18/E 2			2018-02-09	14:08:29	123,00		K12	Kraków	053 /VAT/23,00/IC
☐ 18/E 3			2018-02-09	14:08:30		23,00			053 /VAT/23,00/IC

Obroty:	128,00	23,00
Stan poprzedni	9 022,14	
Stan obecny		9 127,14
Suma	9 150,14	9 150,14

Filtr:

Rejestr: BANK1 Bank 1 płaski ☐ Archiwalne

Raport: z dnia 2018-02-09 Wydaj:

Split Payment: Nieistotne

Rys 44. Filtr Split Payment na liście zapisów

4.1.2.4 Powiązanie zapisów bankowych

Dla celów zarządczych możliwe jest sparowanie przelewu głównego z przelewem technicznym na poziomie zapisu kasowo-bankowego. Do tego celu służy dedykowana sekcja *Split Payment* na zakładce *Rozliczenia* zapisu bankowego.

Dokument	Dokument źródłowy	Termin	Kwota rozliczenia	Pozostaje
			0,00	0,00

Rys 45. Wiązanie zapisów bankowych

Wiązać ze sobą można operacje o przeciwnych znakach, z których tylko jedna jest typu Split Payment.

Proces ten odbywa się w sposób automatyczny, na podstawie tytułu przelewu, podczas przenoszenia zapisów z okna importu wyciągu bankowego.

Zapisy można również powiązać ręcznie za pomocą przycisku **Split Payment**, bądź też usunąć wcześniejsze powiązanie z wykorzystaniem przycisku

4.1.3 Obsługa płatności

W zleceniu przelewu do banku, który ma nastąpić w trybie podzielonej płatności należy przekazać następujące informacje:

- Kwotę VAT, która ma być przeksięgowana na wyodrębniony rachunek odbiorcy
- Numer NIP kontrahenta
- Numer faktury, w związku z którą dokonywana jest płatność.

W celu zwiększenia ergonomii pracy z przelewami Split Payment w zdecydowanej większości przypadków wystarczy jedynie zaznaczyć odpowiedni parametr na okienku płatności.

Płatność - zostanie dodana

Ogólne Atrybuty Załączniki

Kontrahent: K1
Adres: K1
Nazwa: Kontrahent 1
Ulica: Pierwsza
Kraj: PL Kod: 31-330
Miasto: Kraków
Bank: Fiat Bank Polska SA Centrala
Konto: 24 2140 0007 1234 5678 9012 3456

Kwota: 123,00 PLN
Płatność: Przelew Do: 2018-04-30
Spodziewany termin płatności: 2018-04-30
Maksymalny termin płatności: 2018-04-30

Typ: ☒ Zobowiązanie ☐ Należność

Rejestr: ING
Notatki:

☐ Nie rozliczaj ☐ Płatność z tytułu VAT
☒ Split Payment
Kwota VAT: 23,00

VAT ZD

Rok	M-c	Lp	Netto	VAT
0	0	0	0,00	0,00

Status: ☒ Do wysłania ☐ Wstrzymano ☐ Wysłano

Rys 46. Okno płatności Split Payment

Po zaznaczeniu parametru **Split Payment** zostanie podpowiedziana kwota VAT dotycząca danej faktury, a w przypadku płatności w ratach proporcjonalna część podatku. Wartość tą można modyfikować.

Podczas eksportu płatności do systemu bankowego, do komunikatu przelewu zostaną automatycznie dodane informacje pochodzące z nagłówka faktury, czyli numer dokumentu oraz NIP kontrahenta.

Rys 47. Okno wyeksportowanej płatności

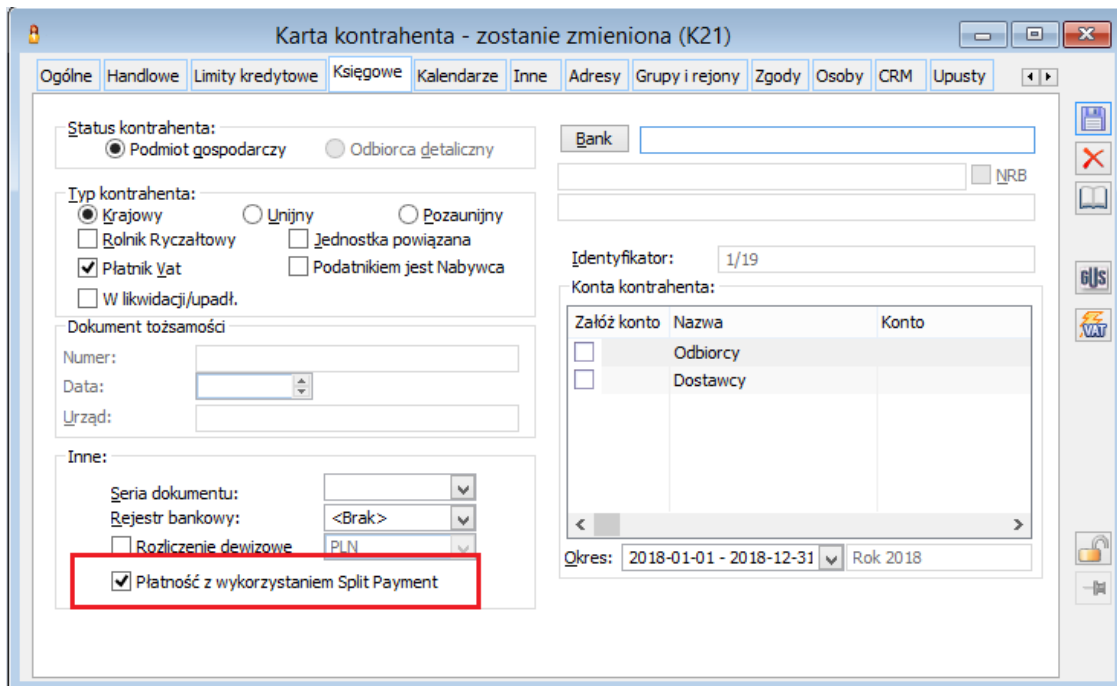
Parametr **Split Payment** dostępny jest jedynie dla płatności w walucie PLN, które mają zostać dokonane z rejestru bankowego.

Wskazówka: Parametr "Split Payment" można zaznaczyć również na należnościach. Pozwala to na określenie kwoty VAT, która prawdopodobnie zostanie przez bank zablokowana i w konsekwencji lepsze zarządzanie płynnością finansową.

4.1.4 Karta kontrahenta

Ponieważ najczęściej mechanizm ten będzie stosowany do wszystkich rozliczeń z danym kontrahentem, na karcie kontrahenta wprowadzono nowy parametr **Płatność z wykorzystaniem Split Payment**.

Rys 48. Parametr Split Payment na karcie kontrahenta

Po jego zaznaczeniu wszystkie nowe płatności na dokumentach będą miały zaznaczony parametr **Split Payment**. Ma to miejsce zarówno dla zobowiązań jak i dla należności.

4.1.5 Preliminarz płatności

Na oknie preliminarza płatności dodano zestaw funkcji, ułatwiających zarządzanie płynnością finansową, na który wpływ będzie miał zablokowany VAT z przelewów wykorzystujących mechanizm podzielonej płatności.

4.1.5.1 Powiązanie zapisów bankowych

Do zestawu filtrów dodano filtr *Split Payment* umożliwiający odfiltrowanie dokumentów, które mają być zapłacone z wykorzystaniem mechanizmu podzielonej płatności.

Dodatkowo dodano parametr **Pokaż zablokowany VAT**, który wyświetla dodatkowe kolumny wskazujące jaka kwota z płatności powinna być przelana na dedykowany rachunek VAT.

Preliminarz płatności

Rozliczenia Preliminarz Kalendarz Korekta podatku dochodowego

Dokument	Dokument obcy	Podmiot (płatnik)		Data wyst.	Termin	Pozostaje		Kwota		Kwota na rach. VAT		Waluta	S
		Alfomim	Miasto			Należność	Zobowiązanie	Należność	Zobowiązanie	Należność	Zobowiązanie		
☐ (A)FS-2	(A)FS-2/18	K2	Warszawa	2018-04-24	2018-05-01	86,10		86,10		16,10		PLN	
☐ VAT-7 0		US	Testowe	2018-04-23	2018-05-25		1,00		1,00		1,00	PLN	
☐ (A)FZ-1, afz1 raiff	RAIFF	Lódź		2018-01-25	2018-02-01		0,01		0,01			PLN	
☐ FZ-1/18 4834/18/R32	K1	Kraków		2018-04-23	2018-04-30		123,00		123,00		23,00	PLN	
☐ (A)FS-1, (A)FS-1/18	BPHK1	Gdańska		2018-04-23	2018-04-26	3,69		3,69				PLN	

Podmiot: Stan na dzień: 2018-04-24

Waluta: PLN Rejestr: Archiwalne: ☐ Rodzaj podmiotu: ☒ Płatnik ☐ Podmiot główny

☒ Okres Od: 2018-01-01 Do: 2018-04-24

Płatności: ☒ Zobowiązania ☒ Należności

Zapisy: ☐ Przychody ☐ Rozchody

Planowane: ☐ Należności ☐ Zobowiązania

☒ Nierozliczone ☐ Rozliczone ☐ Nie podlegające rozliczeniu

Status: wszystkie

Split Payment: Nieistotne ☒ Pokazuj zablokowany VAT

☐ Księgowanie

☐ Zapisy na kontach powiązanych z kontami typu Korekta podatku dochodowego

☐ Konto zap. księg. ☒ DT ☐ CT

Rodzaj Okres Konstruktor filtra

Rys 49. Zmiany na preliminarzu płatności

Informacje przekazywane z dodatkowych kolumn można eksportować do arkusza kalkulacyjnego.

4.1.5.2 Korekta zablokowanego podatku VAT

Do szacowania przepływów pieniężnych wykorzystywana jest zakładka **[Kalendarz]** na Preliminarzu płatności, która określa przewidywane wpływy i wydatki w poszczególnych dniach. Zapłata zobowiązania w formie Split Payment może zaburzyć te szacunki, bowiem część pieniędzy zostanie zablokowana na rachunku VAT.

Dlatego też na zakładce Kalendarz umieszczono dodatkowy parametr **Skoryguj o rachunek VAT**, który odpowiednio pomniejszy wpływy i wydatki o kwoty, które w trybie podzielonej płatności mają zostać przebrane na rachunek VAT.

Rys 50. Skoryguj o rachunek VAT

Odpowiednie wartości zostają również skorygowane na podsumowaniach preliminarza.

Uwaga: Kwoty wskazane na preliminarzu wskazują na przewidywane wartości podzielonego VATu, nie rzeczywiste. Zapłata za towar mogła bowiem nastąpić w zwykłym trybie a nie Split Payment. Faktyczna wartość podzielonej płatności jest przechowywana na zapisie bankowym.

4.1.6 Komunikacja z bankiem

Komunikat przelewu stosowany między systemem ERP a bankiem musi zawierać w swojej treści informacje o poszczególnych parametrach podzielonej płatności. Do tego powinien być odczytany specjalnym kodem operacji.

4.1.6.1 Format Elixir-O

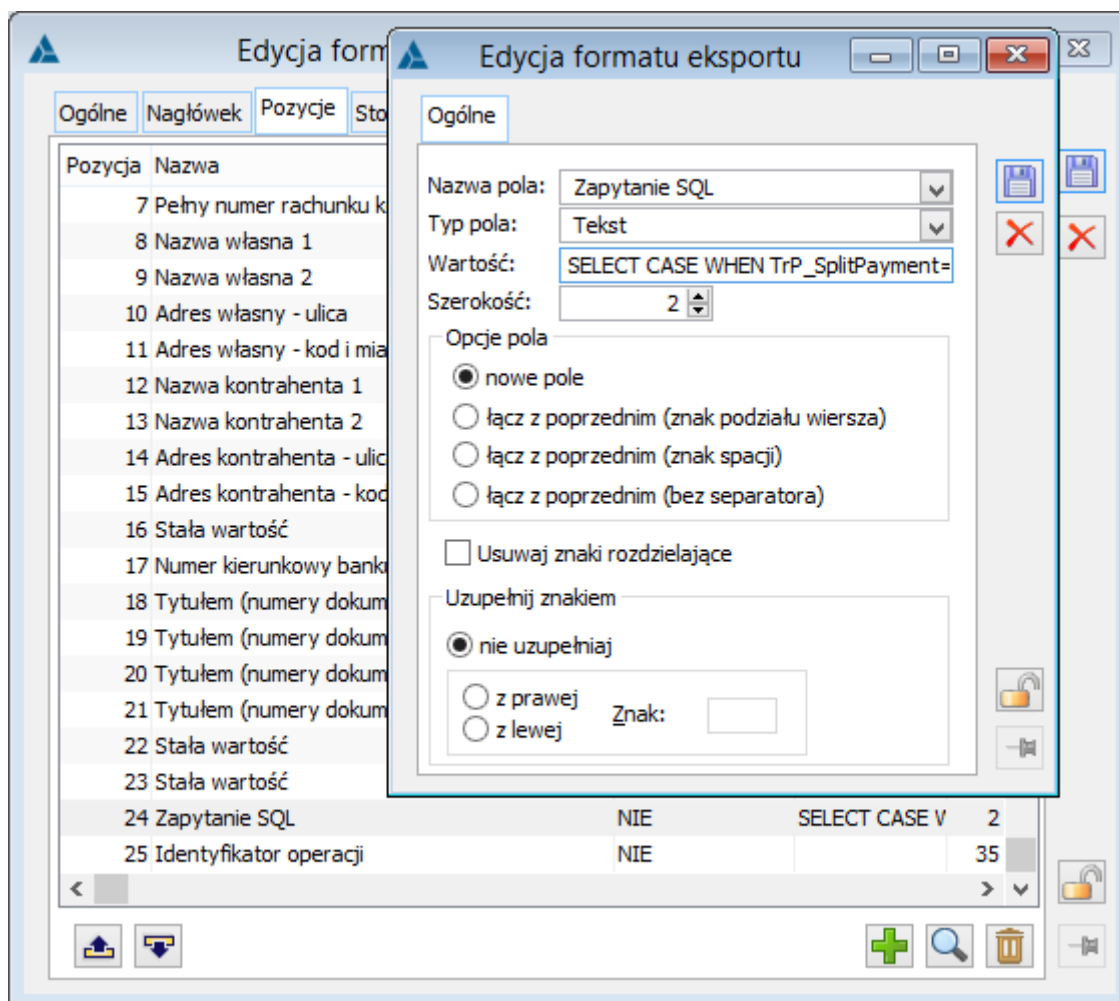
Zdecydowana większość banków opracowała i przyjęła standard takiej komunikacji będący wariantem aktualnie stosowanego komunikatu Elixir-O. Standard przewiduje:

- Dodanie w treści operacji ciągu /VAT/.../IDC/.../INV/.../TXT/..., który sygnalizuje główne elementy Split Payment (kwota VAT, NIP, numer faktury, opis przelewu)
- Zmiany kodu operacji z 51 na 53.

Od wersji Comarch ERP XL 2018.2 w przypadku, gdy na eksportowanej płatności znajduje się zaznaczony parametr **Split Payment** to tytuł operacji jest modyfikowany poprzez dodanie na jego początku ciągu znaków opisujących poszczególne elementy podzielonej płatności.

Również podczas konwersji do wersji 2018.2 predefiniowany format przelewu Elixir-O jest modyfikowany poprzez zmianę dotychczasowego stałego kodu operacji '51' na warunek SQL:

SELECT CASE WHEN TrP_SplitPayment=1 THEN '53' ELSE '51' END FROM CDN.TraPlat WHERE {FiltrSQL}

Rys 51. Modyfikacja formatu Elixir-O

Jeżeli Jednostka korzysta z własnych formatów przelewu, to należy dokonać samodzielnie odpowiednich zmian.

4.1.6.2 Własne formaty eksportu przelewu

W przypadku, gdy bank stosuje inny format dla eksportu przelewów Split Payment możliwe jest jego utworzenie np. poprzez skopiowanie domyślnego Elixir-O oraz jego modyfikację.

W przypadku gdy format został utworzony przez użytkownika, to nie jest już stosowana zasada automatycznego doklejania ciągu /VAT/.../IDC/.../INV/.../TXT/... Administrator otrzymuje natomiast możliwość wykorzystania nowych pól eksportu przelewu:

- Split Payment – Kwota VAT
- Split Payment – numer dokumentu
- Split Payment – numer NIP

Do pól tych podczas eksportu przekazywane są odpowiednie wartości z faktury źródłowej. Dla określenia własnego tekstu w dalszym ciągu można wykorzystywać wartość pola **Tytułem (numery dokumentów)**.

4.1.6.3 Webservice

W systemie Comarch ERP XL możliwa jest wymiana zleceń przelewu w formacie usług sieciowych z następującymi bankami:

- 1) Alior Bank
- 2) BNP Paribas
- 3) ING Bank Śląski
- 4) Pekao
- 5) Raiffeisen

Format dotyczący komunikatów Split Payment różni się pomiędzy poszczególnymi bankami. Odpowiednie zmiany zostały oprogramowane zgodnie z wytycznymi poszczególnych banków.

Uwaga: Sposób komunikacji z bankami został opracowany na podstawie otrzymanej od poszczególnych banków dokumentacji ich rozwiązań. Na chwilę obecną nie można jeszcze wykluczyć zmian w sposobie wymiany danych. Ewentualne poprawki komunikacji zostaną udostępnione w wersji HotFix.

4.1.6.4 Przelewy do urzędu skarbowego

W formie Split Payment możliwa jest również realizacja niektórych zobowiązań publiczno-prawnych, zwłaszcza dotyczących zapłaty należnego podatku VAT na konto Urzędu Skarbowego.

Pomimo zaznaczenia na tych płatnościach parametru *Split Payment* należy stosować dotychczasowe dedykowane formaty przelewu Elixir-O US, albo Webservice. Chociaż nie zawierają one znaczników wprost opisujących parametry podzielonej płatności, to bank na podstawie typu deklaracji będzie sam decydował w jakiej formie należy ten przelew zrealizować.

4.2 Nowe formularze deklaracji VAT-7(18), VAT-7K(12)

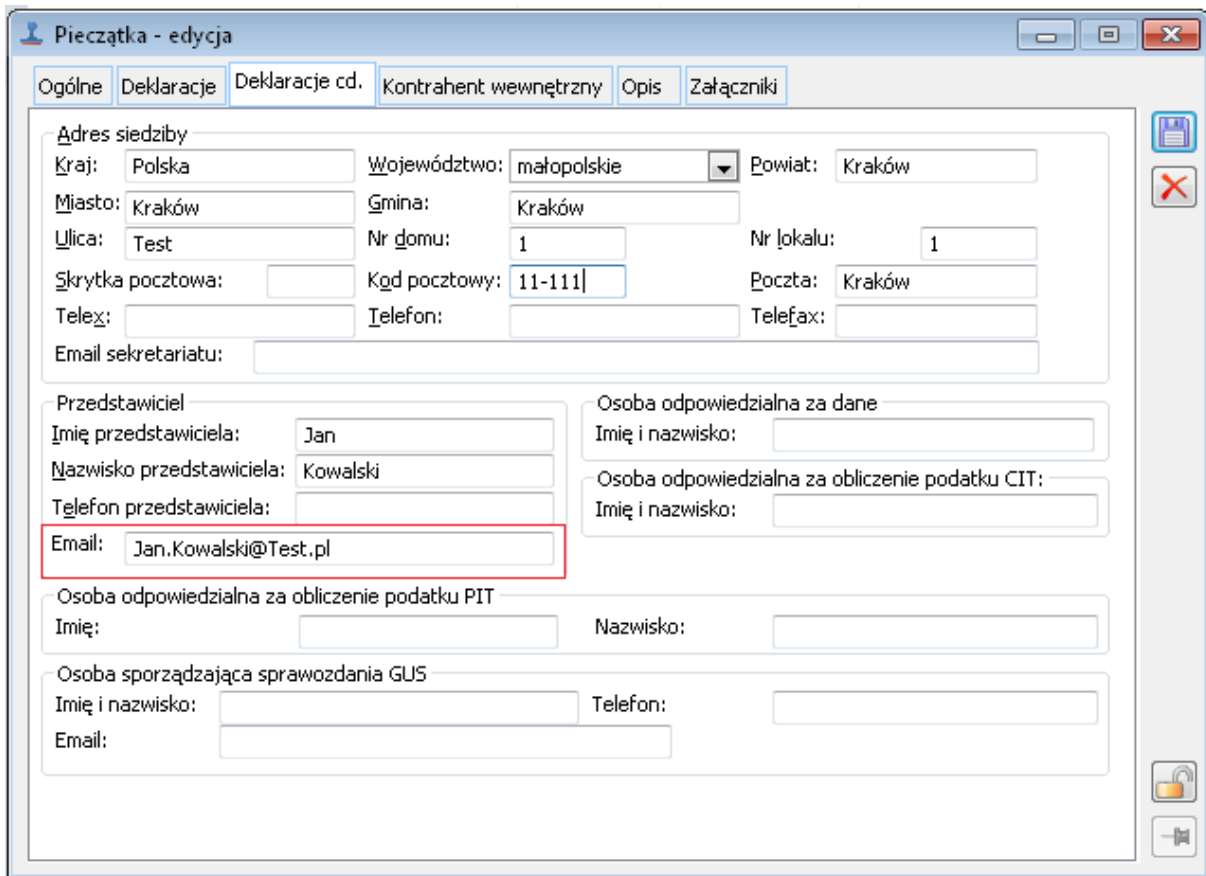
Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18.04.2018 r. w sprawie wzorów deklaracji dla podatku od towarów i usług wprowadziło nowe wzory formularzy deklaracji VAT-7(18) oraz VAT-7K(12).

Dotychczasowe formularze tracą moc od 01.07.2018 r. Rozliczenie podatku VAT za m-c lipiec 2018 r. będzie się odbywało już na nowych formularzach deklaracji VAT-7.

W związku ze zmianą przepisów, w wersji Comarch ERP XL 2018.2 wprowadzono:

- ☑ Obsługę nowych formularzy VAT-7(18), VAT-7K(12)
- ☑ Wydruki ww. formularzy deklaracji
- ☑ Schemy pozwalające na elektroniczny eksport ww. deklaracji

W związku z dodaniem na deklaracjach, w sekcji H. Dane kontaktowe podatnika lub osoby reprezentującej podatnika pola, w którym należy podać adres e-mail przedstawiciela, w systemie Comarch ERP XL, w pieczętce firmy, na zakładce Deklaracje cd., w sekcji Przedstawiciel dodano pole umożliwiające wprowadzenie adresu email podatnika lub osoby reprezentującej podatnika.

Pieczęćka - edycja

Ogólne Deklaracje Deklaracje cd. Kontrahent wewnętrzny Opis Załączniki

Adres siedziby

Kraj: Polska Województwo: małopolskie Powiat: Kraków

Miasto: Kraków Gmina: Kraków

Ulica: Test Nr domu: 1 Nr lokalu: 1

Skrytka pocztowa: Kod pocztowy: 11-111 Poczta: Kraków

Telex: Telefon: Telefax:

Email sekretariatu:

Przedstawiciel

Imię przedstawiciela: Jan

Nazwisko przedstawiciela: Kowalski

Telefon przedstawiciela:

Email: Jan.Kowalski@Test.pl

Osoba odpowiedzialna za dane

Imię i nazwisko:

Osoba odpowiedzialna za obliczenie podatku CIT:

Imię i nazwisko:

Osoba odpowiedzialna za obliczenie podatku PIT

Imię: Nazwisko:

Osoba sporządzająca sprawozdania GUS

Imię i nazwisko: Telefon:

Email:

Rys 52. Pieczęćka firmy, zakładka Deklaracje cd.

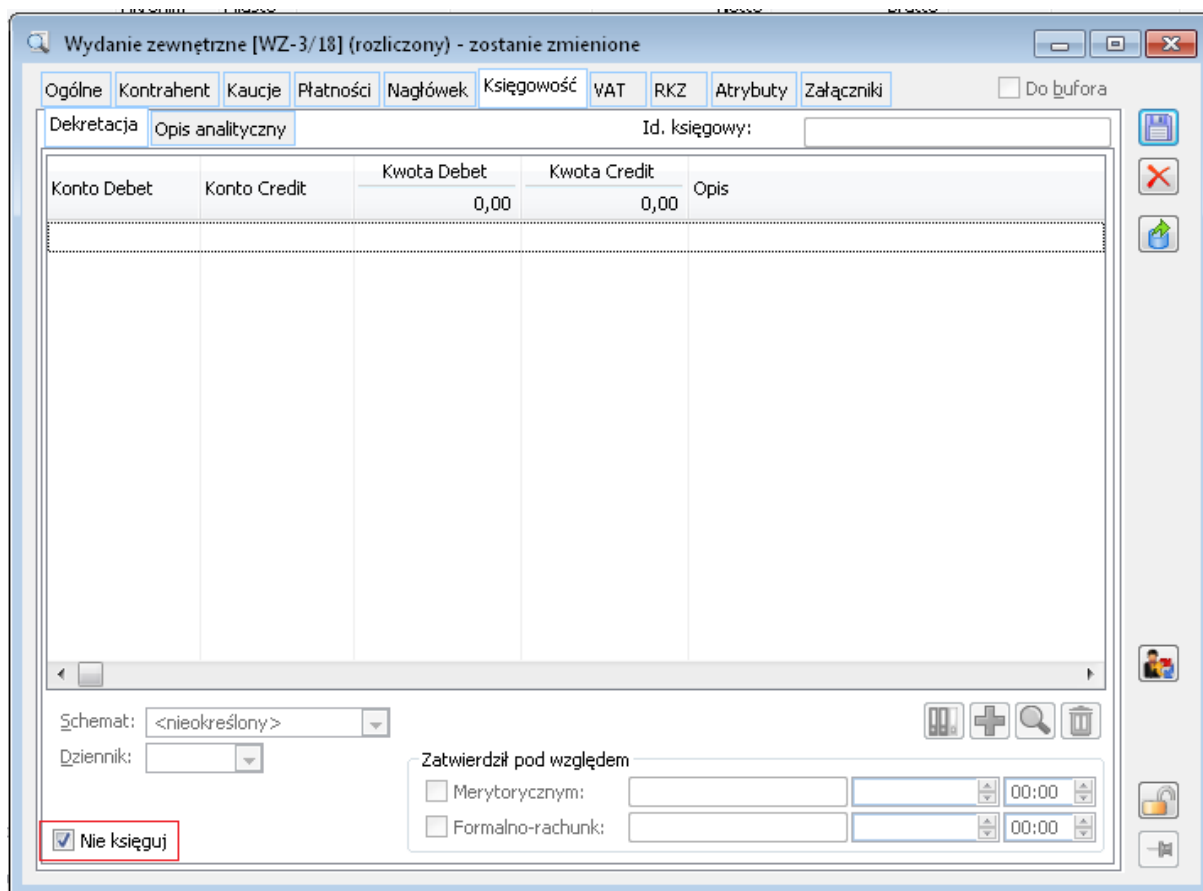

Uwaga: Kwoty z pola 57 "Kwota do zwrotu na rachunek wskazany przez podatnika" nie można częściowo rozdysponować pomiędzy polami od 58 do 61. Można ją ująć w całości tylko w jednym polu. Ograniczenie wynika z konstrukcji schemy.

4.3 Parametr 'Nie księgować'

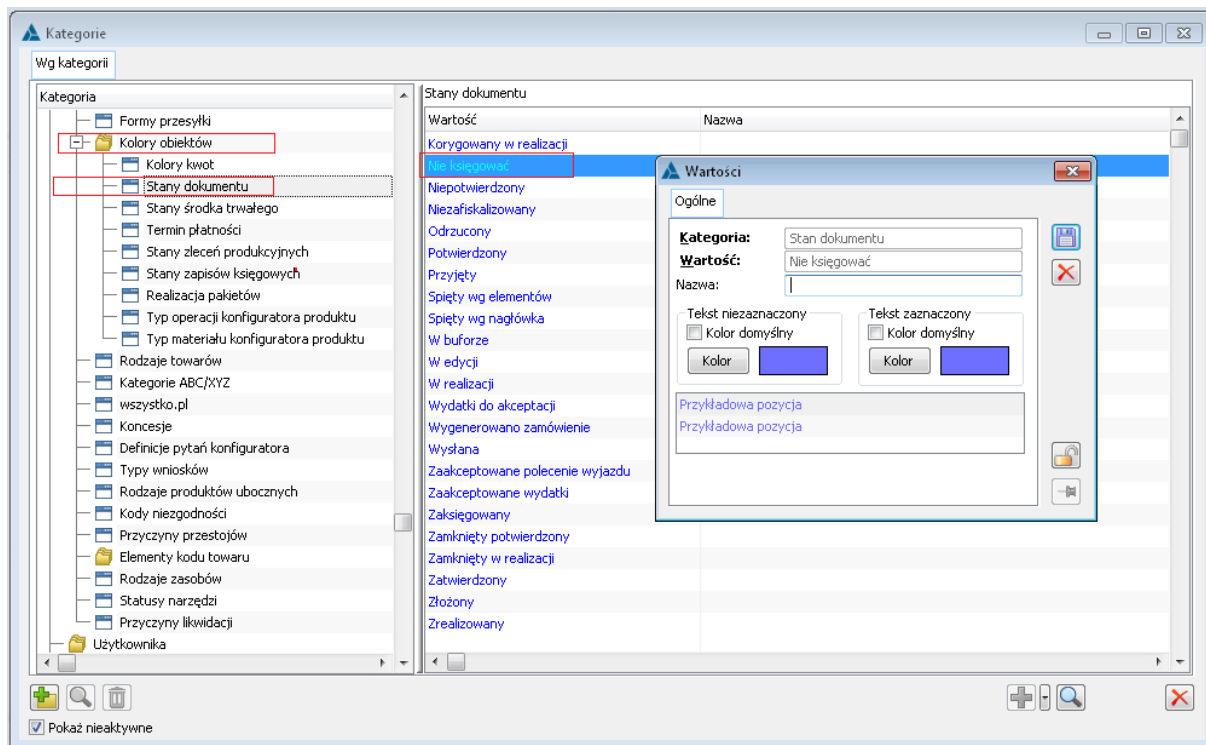
Na dokumentach podlegających księgowaniu, na zakładce *Księgowość/Dekretacja* dodano parametr **Nie księgować**. Jego wybór uniemożliwia zapredekretowanie oraz zaksięgowanie dokumentu.

Parametr został udostępniony do edycji na zatwierdzonym oraz niezaksięgowanym i niezapredekretowanym dokumencie. Po jego zaznaczeniu pola pozwalające na wybór schematu oraz dziennika księgowego stają się nieaktywne.

Rys 53. Dokument WZ, zakładka Dekretacja

Parametr **Nie księguj** powiązany ze stanem dokumentu *Nie księgować*. Stanowi przypisano kolor niebieski, różniący się od koloru przypisanego do stanu *Zaksięgowany*. Kolor można zmienić. Dla przypomnienia – możliwość ustawienia koloru dla danego stanu udostępniono z poziomu modułu *Administrator/Kategorii Inne/Kolory obiektów*.

Rys 54. Okno Kategorie

Poniżej lista pozycji w rejestrze VAT zawierająca zarówno rekordy niezaksięgowane, zaksięgowane oraz nieprzeznaczone do zaksięgowania, tj. oznaczone parametrem Nie księgować.

Na listach (m.in. Rejestry VAT, Dokumenty handlowe, magazynowe i transportowe), zawierających filtr umożliwiający zawężenie listy do pozycji wg stanu, dodano opcję Nie księgować. Pozwala ona na zawężenie listy do pozycji niepodlegających księgowaniu.

Rejestr VAT [<-S->] Wszystkie rejestry sprzedaży

Wg numeru Wg obowiązku podatkowego Wg prawa do odliczenia VAT-7 Informacje podsumowujące Idź do: (A)FS 18

Numer	Rejestr	Data wyst./odpraw.	Data sprzedaży	Numer faktury	Numer dokumentu	Kontrahent		Netto	Vat	Brutto
						Akronim	Miasto			
6	SPR	2018-06-19	2018-06-19	FWS-1/18	FAT-1/18	K1	Kraków	1 000,00	230,00	1 230,00
7	SPR	2018-06-19	2018-06-19	FKS-2/18		K1	Kraków	2 000,00	460,00	2 460,00
8	SPR	2018-06-19	2018-06-19	FEL-3/18	FEL-3/18	K1	Kraków	3 000,00	0,00	3 000,00
9	SPR	2018-06-19	2018-06-19	FSE-4/18	FSE-4/18	K1	Kraków	0,00	0,00	0,00
10	SPR	2018-06-19	2018-06-19	(A)FS-1/18	(A)FS-1/18	K1	Kraków	1 000,00	230,00	1 230,00
11	SPR	2018-06-19	2018-06-19	(A)FS-2/18	(A)FS-2/18	K1	Kraków	2 333,00	536,59	2 869,59
12	SPR	2018-06-21	2018-06-21	FS-5/18	FS-5/18	K1	Kraków	2 500,00	575,00	3 075,00

Filtr: Rejestr: <-S-> Wszystkie rejestry sprzedaży Właściciel: <Wszystkie>

Rodzaj transakcji: Wszystkie Krajowe Wszystkie Zagraniczne Współnotowe Inne zagraniczne

Deklaracja VAT-7: Nieistotne Inf. podsumowujące: Nieistotne

Rodzaj zakupu: Wszystkie Zaksięgowano: Nieistotne Nieistotne Tak Nie Nie księgować

Zakwalifikowano do deklaracji, w okresie: Nieistotne Tym samym Innym Późniejszym Wcześniejszym Data VAT Miesiąc: 2018 6

Płatności: Płatności: Wszystkie Typ kontrahenta: Płatnik VAT W likwidacji/upadł. Tak Nie Status w VAT: Nieprawidłowy Zgodnie z datą wyst.

Wyświetl dokumenty za: Miesiąc: 2018 06

Data powst. obow. podat. wg przepisów przed 01-01-2014

Rys 55. Okno Rejestry VAT

Lista dokumentów handlowych, magazynowych i transportowych

Zakup SAD/FWS Sprzedaż Eksport Kaucje Wewnętrzne Magazynowe Reklamacje Transportowe

FA FW WZ PA TF RS KK Idź do: 18

Dokument	Kontrahent		Data wystawienia	Data sprzedaży	Wartości	
	Akronim	Miasto			Netto	Brutto
WZ-1/18	K1	Kraków	2018-06-22	2018-06-22	100,00	123,00
WZ-2/18	K1	Kraków	2018-06-22	2018-06-22	221,00	271,83
WZ-3/18	K2	Kraków	2018-06-22	2018-06-22	255,00	313,65

Filtr: Właściciel: TEST Stan: <Wszystkie> Cecha transakcji: <Wszystkie> Stan magazynowych: <Wszystkie>

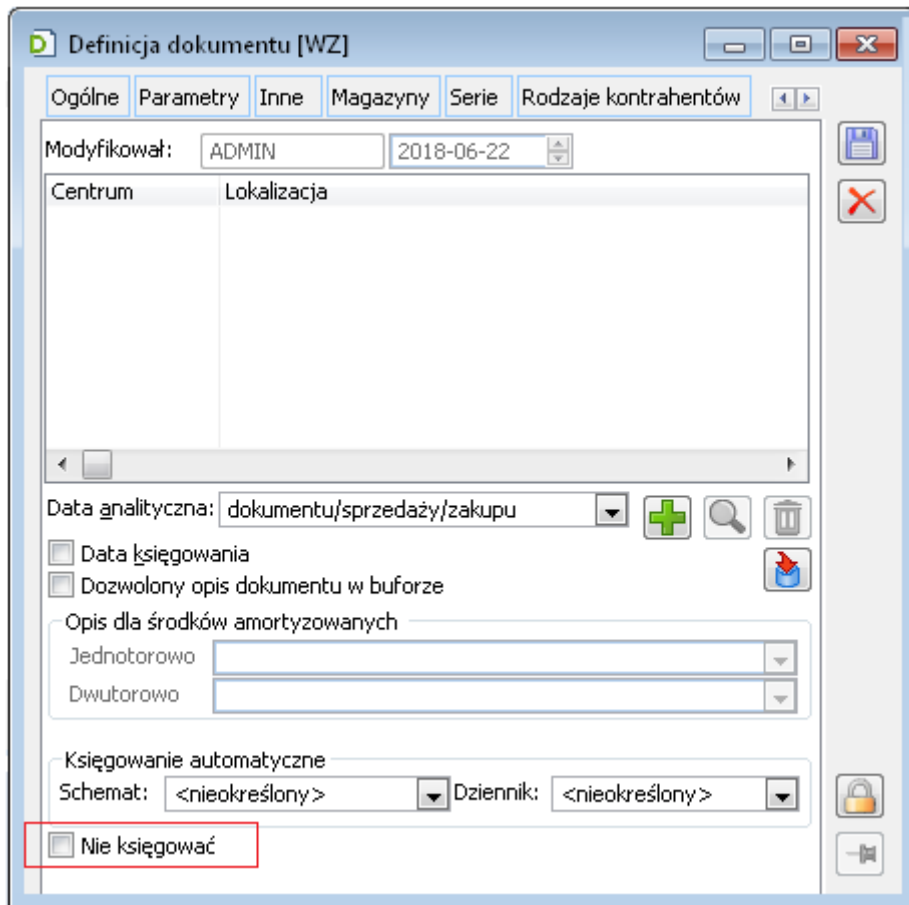
Lista za: Niezatwierdzone Zatwierdzone Niezaksięgowane Zaksięgowane Nie księgować Anulowane

Rys 56. Lista dokumentów handlowych, magazynowych i transportowych, zakładka Sprzedaż/WZ

Domyślne ustawienie parametru **Nie księgować** można wprowadzić z poziomu definicji dokumentu, pod warunkiem, że dany typ dokumentu ma swoją definicję. W definicji, parametr udostępniono z poziomu zakładki

[Opis analityczny]. Jeżeli w definicji zostanie zaznaczony, ustawienie będzie automatycznie dziedziczone przez dokument.

Poniżej definicja dokumentu WZ.

Rys 57. Definicja dokumentu WZ

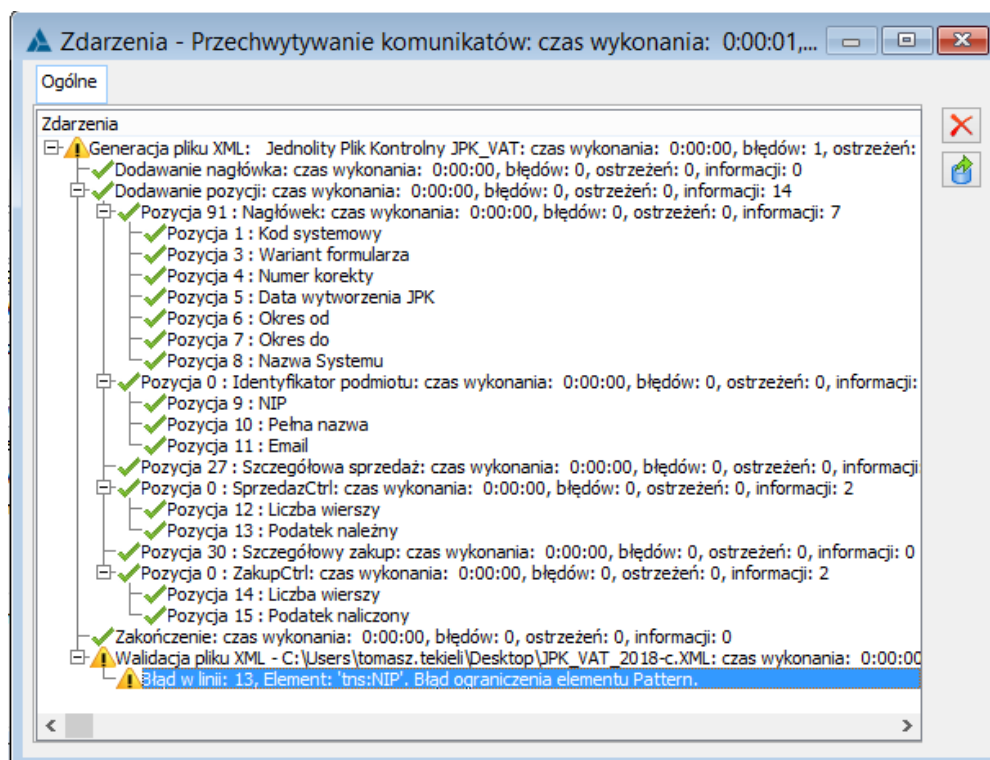
4.4 Inne zmiany

4.4.1 Jednolity Plik Kontrolny

4.4.1.1 Walidator JPK

Oprócz dotychczasowego walidatora plików JPK, który sprawdza zgodność merytoryczną plików (np. wyszukując nieuzupełnione dane na fakturach) wprowadzono również walidator semantyczny, który sprawdza zgodność wygenerowanego pliku ze schematem XSD Ministerstwa.

Uruchamiany jest on automatycznie podczas eksportu pliku JPK na dysk bądź bramkę Ministerstwa Finansów. Wynik tej walidacji widoczny jest w logu systemowym.

Rys 58. Walidator JPK

4.4.1.2 Numer PESEL na FRR

Ministerstwo Finansów zmieniło swoje stanowisko odnośnie przesyłanych informacji o rolnikach ryczałtowych. Od wersji Comarch ERP XL 2018.2 w przypadku, gdy rolnik ryczałtowy nie posiada numeru NIP, a jedynie PESEL to jako jego numer identyfikacji podatkowej, będzie wskazywane słowo 'BRAK'.

4.4.1.3 Data sprzedaży dla FWS

Ministerstwo Finansów wydało stanowisko, że w przypadku faktur wewnętrznych wystawianych na potrzeby ewidencji VAT od transakcji wewnątrzwspólnotowych ich data sprzedaży, jak i data wystawienia powinna odpowiadać datom wskazanym na dokumencie źródłowym. Dlatego do JPK_VAT przekazywany są obie daty z dokumentów wewnętrznych – data wystawienia i data zakupu.

4.4.1.4 Data wpływu dla FWS/FWZ

Ministerstwo Finansów w pytaniach i odpowiedziach do JPK_VAT umieściło informację; 'W przypadku faktur dokumentujących transakcje wewnątrzwspólnotowych nabyć towarów wypełnienie pola 'DataWplywuFaktury' jest obowiązkowe'.

Na dokumentach wewnętrznych FW, A'FW, FWS, FWZ oraz ich korektach dodano nowe pole **Data Wpływu**. Wartość ta jest przenoszona na JPK_VAT.

4.4.1.5 Dane dostawcy na SAD

Ministerstwo Finansów wydało komunikat 'Sposób wykazywania importu na zasadach ogólnych w JPK_VAT'. W nim znajduje się informacja, że gdy 'podstawą obliczenia podatku VAT jest dokument celny, w JPK_VAT należy wykazywać numer dokumentu celnego oraz dane kontrahenta z kraju trzeciego, a nie agencję celną'.

Na dokumencie SAD została dodana zakładka *Urząd/Dostawca*.

Rys 59. Dostawca na SAD

Dane kontrahenta, który został wskazany w polu **Dostawca** zostają wykazane na rejestrze VAT oraz JPK_VAT. W przypadku, gdy dokument SAD jest generowany na podstawie FAI, wartość ta ustawiana jest automatycznie.

4.4.2 Zbiorcza weryfikacja statusu w VAT

Ministerstwo Finansów udostępniło API do zbiorczej weryfikacji dużej grupy podatników VAT. Nowy interfejs umożliwia nie tylko sprawdzenie bieżącego statusu podatnika (Czynny, Zwolniony, Niezarejestrowany), ale również jego statusu na określony dzień.

Na oknie *Rejestr VAT* oraz formularzu *JPK_VAT* dodano przycisk **Sprawdź statusy kontrahenta w VAT**.

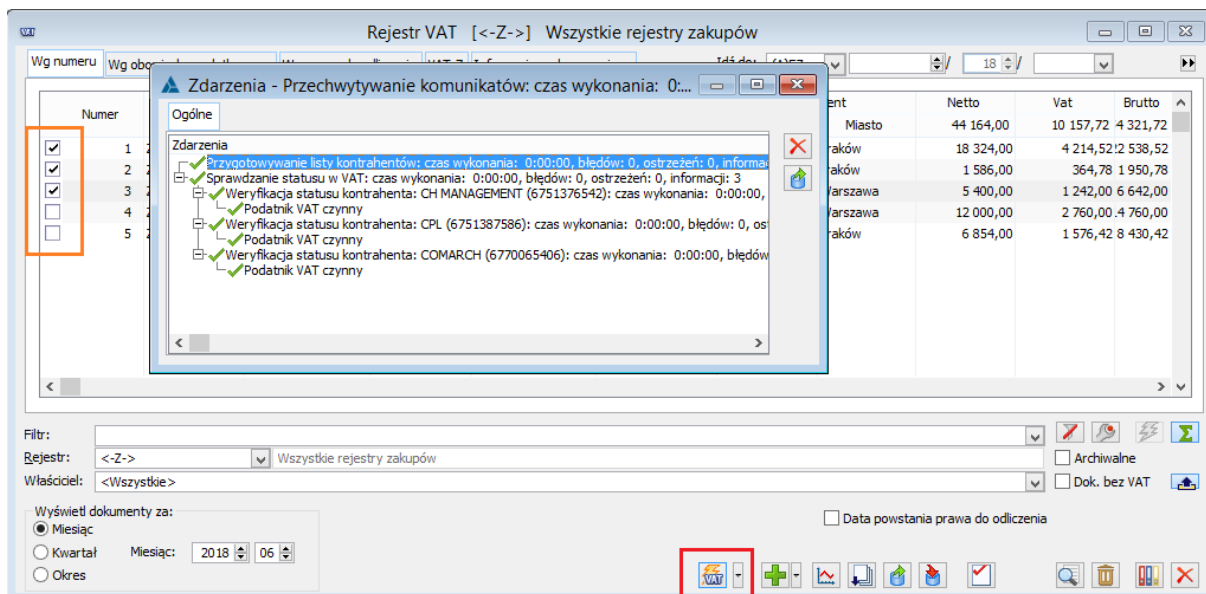

Uwaga: Interfejs Ministerstwa Finansów umożliwia wyłącznie sprawdzenie kontrahentów krajowych. Z tego poziomu nie jest możliwe zweryfikowanie czy kontrahent zagraniczny jest zarejestrowany dla celów transakcji wewnątrzwspólnotowych. Za tę funkcjonalność odpowiada weryfikacja VIES.

4.4.2.1 Weryfikacja na rejestrze VAT

Na wszystkich zakładkach listy *Rejestr VAT* dodano przycisk umożliwiający sprawdzenie statusu w VAT dla zaznaczonych kontrahentów. Możliwe jest skorzystanie z opcji:

- Bieżący status VAT
- Status w VAT na dzień wystawienia dokumentu
- Status w VAT na wskazany dzień

Rys 60. Zbiorcze sprawdzanie statusu w VAT

Uwaga: Po stronie Ministerstwa Finansów wciąż trwają prace nad uaktywnieniem usługi sprawdzania statusu w VAT na wybrany dzień. Na chwilę obecną bramka MF zwraca w takim przypadku informację o nieaktywnej usłudze, co skutkuje komunikatem „*Weryfikacja nie powiodła się*”

4.4.2.2 Weryfikacja w JPK_VAT

Przycisk na JPK_VAT nie wymaga zaznaczania żadnych pozycji. Automatycznie zwraca się on z zapytaniem o status podatnika dla wszystkich zakupów od kontrahentów krajowych, a także transakcji sprzedaży z wykorzystaniem odwrotnego obciążenia (Podatnikiem jest nabywca).

4.4.3 Zmiany w oknie Wysłanie e-deklaracji

W wersji Comarch ERP XL 2018.2 w oknie *Wysyłanie e-deklaracji* wprowadzono następujące zmiany:

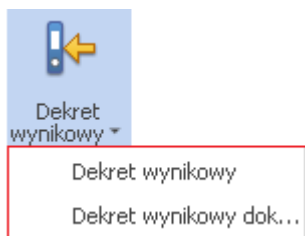
- usunięto zakładkę **[Podpisz i wyślij]**
- usunięto przycisk **Podpisz** (wcześniej na zakładce Podpisz i wyślij)
- przycisk **Wyślij** został umieszczony na zakładce **[Dane i certyfikaty]**

Powyższe zmiany zostały wprowadzone ze względu na ujednolicenie mechanizmów wysyłki deklaracji oraz JPK.

4.4.4 Dekret wynikowy

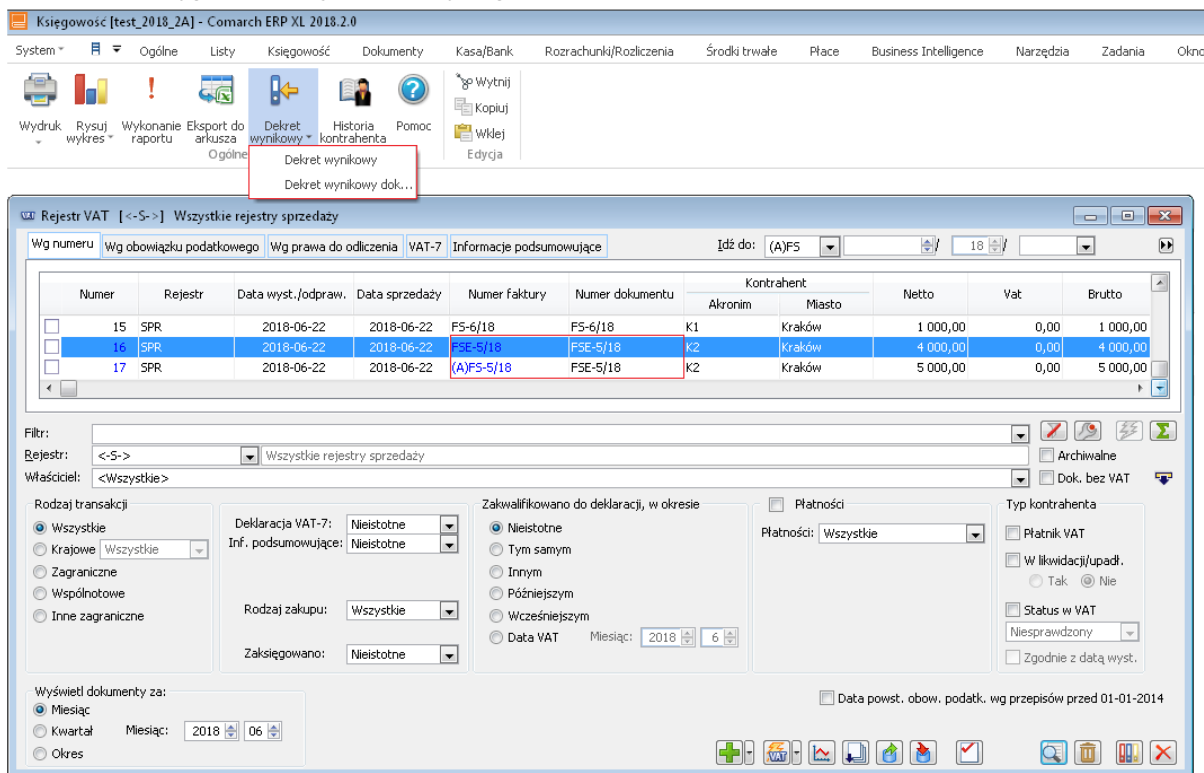
Pod przyciskiem **Dekret wynikowy** dodano menu z dwoma opcjami:

- ▶ Dekret wynikowy
- ▶ Dekret wynikowy dok...

Dwie wyżej wymienione opcje dodano w związku z wprowadzeniem od strony bazy powiązania pomiędzy dokumentem handlowym oraz dokumentem a-vista wygenerowanym za pomocą aplikacji CDNAVAT.

Z poziomu zaksięgowanego dokumentu handlowego, po wybraniu opcji **Dekret wynikowy**, zgodnie z dotychczasowym standardem zostanie wyświetlony powiązany z nim zapis księgowy. Jeżeli natomiast zostanie wskazana opcja Dekret wynikowy dok... system pokaże dekretację dokumentu powiązanego, w tym przypadku faktury a-vista wygenerowanej za pomocą programu CDNAVAT.

Rys 61. Okno Rejestr VAT

4.4.5 Nazwa konta na predekrecie

Na wszystkich dokumentach, które podlegają księgowaniu, na formatce *Edycja predekretu* wprowadzono prezentację nazwy konta.

Faktura sprzedaży [FS-3/18] (edycja płatności) - zostanie zmieniona

Ogólne Kontrahent Kaucje Płatności Nagłówek Księgowość VAT RKZ Atrybuty Załączniki ☐ Do bufora

Dekretacja Opis analityczny Id. księgowy: FS-3/18

Konto Debet	Konto Credit	Kwota Debet	Kwota Credit	Opis
		1 330,00	1 330,00	
201-00001		1 230,00	0,00	FS-3/18 K1
	731-01	0,00	1 000,00	FS-3/18 K1

Edycja predektetu

Ogólne

Konto debet

Konto credit 731-01

Kwota: 1 000,00 PLN

Opis: FS-3/18 K1

☐ Załóż konto ☐ Załóż konto

Schemat: Sprzedaż

Dziennik: DZK

☐ Nie księguj

Zatwierdził pod względem

☐ Merytorycznym: 00:00

☐ Formalno-rachunkowy: 00:00

Rys 62. Formularz predektetu

4.4.6 Zapisywanie ustawień kolumn na opisie analitycznym

Na dokumentach, na zakładce **[Opis analityczny]** wprowadzono zapamiętywanie szerokości kolumn, w których prezentowane są wartości wymiarów

Rys 63. Dokument WZ, zakładka Opis analityczny

5 Budżety

W obszarze budżetów wprowadzono szereg zmian funkcjonalnych i interfejsowych, wynikających z bieżących potrzeb klientów. Wszystkie one powinny znacząco wpłynąć na ergonomię działań z tymi dokumentami.

5.1 Wykonywanie operacji na potwierdzonym budżecie

Dla pojedynczego operatora dodano możliwość wykonywania operacji na potwierdzonym budżecie, czyli: dodawanie oraz usuwanie etapów, wyjmowanie z budżetu etapów bądź kosztu dodatkowego.

Aby operacje były dostępne operator musi mieć zaznaczony parametr Operacje na potwierdzonych: BDT (na karcie operatora, zakładka *Parametry/Handlowe*).

5.2 Dodawanie etapów na planie – nowe opcje

5.2.1 Dodawanie z wykorzystaniem etapów już istniejących

Na planie budżetu umożliwiono dodawanie etapów na podstawie już istniejących poprzez kopiowanie wybranego pojedynczego etapu bądź całej gałęzi z bieżącego budżetu lub z innego budżetu. Opcje kopiowania są dostępne

na każdym dokumencie w buforze, a w przypadku zatwierdzonego budżetu, w zależności od uprawnienia operatora do operacji na potwierdzonych BDT (jak opisano w pkt. 5.1).

Dla podświetlonego etapu w bieżącym budżecie z menu kontekstowego możliwe jest wybranie następujących poleceń:

- **Kopiuuj** (lub za pomocą skrótu **<CTRL>+<INS>**) - wówczas następuje dodanie jako równoległego nowego etapu, który zostanie od razu otwarty do edycji.
- **Kopiuuj z podrzędnymi** (lub za pomocą skrótu **<SHIFT>+<INS>**) - wówczas następuje dodanie jako równoległej nowej gałęzi, składającej się z etapów podświetlonej pozycji. Tak utworzona nowa gałąź zostaje od razu zapisana.

Obok przycisku plus **Dodaj etap równoległy**, dodano popup menu z dwoma nowymi poleceniami, które powodują wyświetlenie listy etapów w trybie do wyboru:

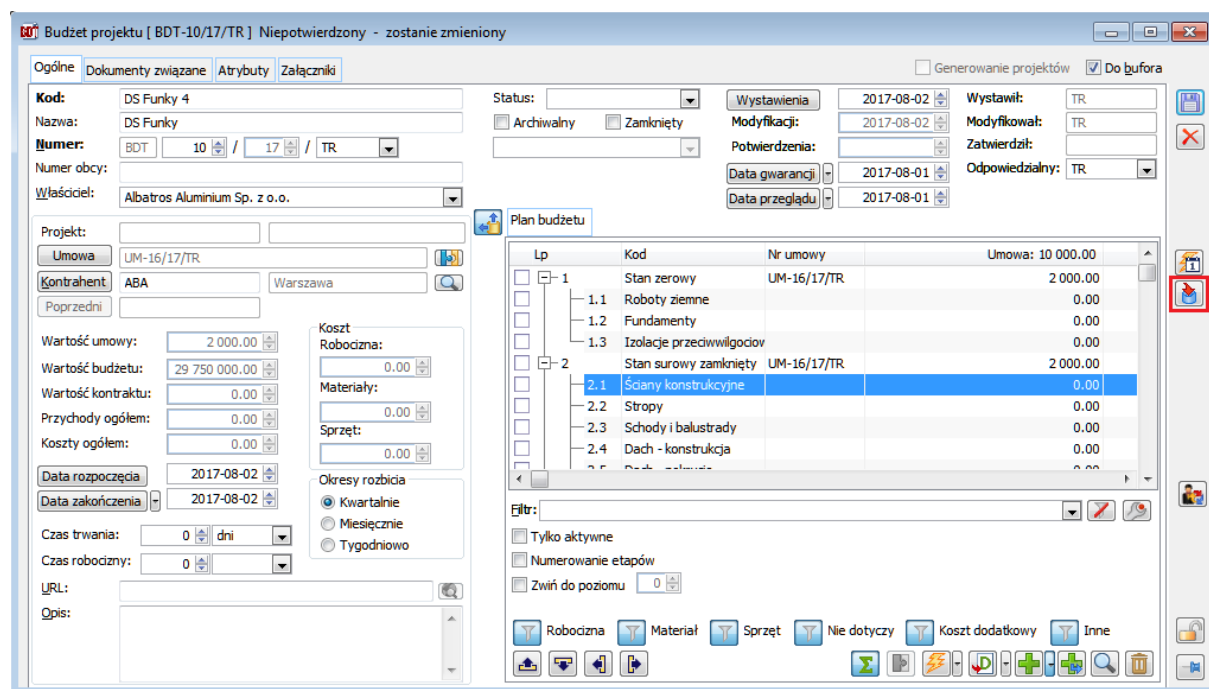
- **Dodaj z listy etapów** – wówczas po wybraniu konkretnego etapu, do planu budżetu zostanie dodany jako równoległy nowy etap. Tak utworzony etap będzie udostępniany operatorowi do edycji. Jeżeli dodawanych będzie jednocześnie wiele równoległych etapów, wówczas będą one od razu zapisywane.
- **Dodaj z podrzędnymi** - wówczas po wybraniu konkretnego etapu, do planu budżetu następuje dodanie nowej gałęzi, zbudowanej z pozycji wskazanej na liście etapów oraz wszystkich etapów jej podrzędnych. Gałąź zostaje dodana jako równoległa do etapu podświetlonego w chwili użycia opcji i jest od razu zapisywana.

Etapy utworzone każdą z powyższych metod mają skopiowane wszystkie ustawienia wg odpowiadających im etapów źródłowych, poza listą dokumentów związanych. W każdym przypadku kopiowania, ze względu na kontrolę duplikacji kodu etapu jako kod dla nowego etapu (równoległego) jest ustalany ten źródłowy z dodatkiem '_1'.

5.2.2 Import etapów z arkusza kalkulacyjnego

W oknie etapu dodano możliwość importowania etapów z arkusza MS Excel o odpowiedniej strukturze. W tym celu

w oknie budżetu po prawej stronie dodano przycisk **Import etapów z arkusza kalkulacyjnego**.

Rys 64. Przycisk do importu etapów z arkusza kalkulacyjnego

Możliwość dodawania etapu w ten sposób jest dostępna na dokumencie w buforze, a w przypadku zatwierdzonego budżetu, w zależności od uprawnień operatora do operacji na potwierdzonych BDT (pkt. 5.1).

Dane możliwe do importu to: kod, nazwa, numer etapu nadrzędnego (niezbędny dla ustalenia właściwej struktury planu budżetu), data rozpoczęcia i zakończenia, kontrahent, wartość budżetu, ilość oraz cena przed i po rabacie. Polem niezbędnym do zaimportowania etapu jest podanie kodu. Pozostałe pola mogą być pominięte, wówczas pozostaną puste lub zostaną wypełnione wartościami domyślnymi dla etapu.

W przypadku, gdy arkusz zawiera błędne wpisy, są one 'korygowane' w trakcie importu, jak opisano poniżej:

- W arkuszu błędnie podano numeru etapu nadrzędnego - zostaje odszukany najbliższy istniejący numer i do niego zostaje podpięty dany etap

Przykład:

- Brak podanego numeru etapu (LP) -> Ustalono jako kolejny etap w gałęzi głównej.
- Jako LP podano numer: 1.3.5 i dodatkowo:
 - W strukturze brak numeru nadrzędnego 1.3 -> Ustalono jako 1.3
 - W strukturze brak poprzedzającego etapu równoległego, czyli 1.3.4. Ostatni etap w tej gałęzi ma nr. 1.3.3 -> Ustalono jako 1.3.4
 - W strukturze istnieje już numer 1.3.5 -> Ustalono jako etap ostatni w danej gałęzi

- W arkuszu błędnie podano daty rozpoczęcia lub zakończenia – ustalana jest data bieżąca lub data zakończenia równa dacie rozpoczęcia
- Jako budżet, ilość, cena lub cena po rabacie podano wartość ujemną, bądź format inny niż liczbowy, bądź zły format liczby – wartości ustalane są na 0,00

O każdej z powyższych korekt użytkownik jest zawsze powiadamiany stosowną informacją w logu z przebiegu operacji.

5.2.3 Opcja Utwórz RMS

W oknie etapu o rodzaju *Nie dotyczy* został dodany przycisk **Utwórz RMS**. Jego wybranie powoduje automatyczne dodanie do wybranego etapu 3 podetapów o typach: *Robocizna*, *Materiał*, *Sprzęt*. Pozostałe parametry na podetapach zostają ustalone jak przy standardowej operacji dodawania etapów podrzędnych. Ich obsługa również będzie dostępna wg standardu.

Wskazówka: W sytuacji, gdy po wykonaniu takiej operacji użytkownik zrezygnuje z dodawania etapu, na którym była wykonywana operacja, wówczas usunięte zostaną również nowo utworzone podetapy.

Operacja znacznie skraca czas niezbędny do generowania struktury budżetu w przypadku tych budżetów, gdzie często występuje podział na robociznę, materiały i sprzęt.

5.3 Łączenie kilku budżetów w jeden

Na podstawie istniejących budżetów można wygenerować nowy budżet. Służą do tego nowe polecenia **Utwórz ze wskazanego/Utwórz z zaznaczonych** dostępne w popup menu przy przycisku **Dodaj** oraz w menu kontekstowym listy budżetów. Po jego wybraniu zostaje dodany nowy budżet, z etapami skopiowanymi z zaznaczonych na liście budżetów.

Budżety źródłowe oraz nowo utworzony mogą funkcjonować niezależnie, czyli realizacja tych pierwszych nie ma wpływu na nowo powstały budżet. Opcjonalnie, w trakcie wykonywania operacji można też zamknąć wszystkie otwarte budżety źródłowe, w przypadku gdy nowo utworzony ma stanowić ich kontynuację.

Analogicznie jak podczas tworzenia nowej wersji budżetu można tu zdecydować, czy:

- dołączyć ręcznie powiązane dokumenty również na nowy budżet,

- przenieść na nowy budżet kwoty uzupełnione ręcznie.

Wykonanie powyższych operacji jest możliwe po potwierdzeniu pytań wyświetlanych w trakcie wykonywania operacji.

Nowo utworzony budżet będzie miał część nagłówkową utworzoną wg domyślnych ustawień oraz kolejne etapy dodane na podstawie wszystkich zaznaczonych budżetów z zachowaniem ich struktury. Gdyby zdarzyło się, że kody etapów na tym samym poziomie struktury są identyczne w kilku budżetach, wówczas kod dla nowego jest ustalany jako ten źródłowy z dodatkiem '_1'.

5.4 Wyliczanie wartości budżetu/kontraktu na podstawie algorytmu

Wartość budżetu oraz **Wartość kontraktu** można obecnie ustalić jako **algorytm** wyliczany na podstawie różnych wartości, z możliwością odwołania się do wartości ustalonych na innych etapach. Pod przyciskami dla powyższych pól znajduje się okno do wprowadzania algorytmu, gdzie poszczególne wartości (wpisane ręcznie lub pobrane z etapu) można dodawać, odejmować oraz mnożyć lub dzielić przez współczynnik.

Działanie	Etap	Wartość budżetu	Działanie	Wartość/Ilość	Wynik	Wynik dla budżetu
☐	Ściany konstrukcyjne	2 880 000.00	*	0.10	288 000.00	288 000.00
☐ +	Stropy	760 000.00	*	0.10	76 000.00	364 000.00
☐ +	Schody i balustrady	580 000.00	*	0.20	116 000.00	480 000.00
☐					0.00	0.00

Rys 65. Algorytm wliczania wartości budżetu/kontraktu

Tak ustalona wartość wyświetlana jest w oknie etapu.

Dodatkowo można określić, czy wartość ta ma być stała, czy też powinna być aktualizowana, jeśli zostaną zmodyfikowane wartości na etapach stanowiących podstawę wyliczenia. Decyduje o tym parametr dostępny w oknie algorytmu **Automatycznie aktualizuj po zmianie na źródłowym**.

5.5 Modyfikacje w części kosztowej na etapie

W sekcji *Koszt* wprowadzono następujące zmiany:

- Prezentacja jednostki dla składnika będącego towarem lub jeśli nie wybrano towaru
- Można wpisać tzw. mnożnik ilości wskazujący na to, ile razy dany etap powinien być 'powtórzony'.
- Jest możliwość wpisania wysokości otrzymanego rabatu.
- Informacje o narzucie zostały przeniesione do nowej części przychodowej (jak opisano w kolejnym punkcie).

Rys 66. Sekcja: Koszt po zmianach

Po prawej stronie sekcji znajduje się przycisk umożliwiający jej zwijanie/rozwijanie w oknie etapu.

Jeśli składnik pochodzi z listy gniazd roboczych, w polach obok ilości wyświetlane są informacje o czasie zapotrzebowania na dany składnik/wydajności (ilość oraz jednostka czasu, np. 2 dni). W przypadku, gdy do etapu jest dodany składnik z listy towarów, wówczas pola te są ukrywane (jako nieistotne dla tego rodzaju składników) a prezentowana jest [informacja o jednostce podstawowej](#).

W polu tym możliwe jest również wskazanie jednostki dla etapu bez dołączonego składnika. Funkcjonalność znacznie ułatwi pracę tym Klientom, którzy chcą posługiwać się różnymi jednostkami, a niekoniecznie dla każdej pozycji tworzyć na etapie kosztorysowania kartę towarową.

W nowym polu **Mnożnik ilości** można wpisać wartość liczbową, przez którą chcemy pomnożyć ilość ustaloną na etapie. Po użyciu piorunka **Ustal mnożnik wraz z podrzędnymi** ilość zostaje zwiększona, a następnie wartość mnożnika zostaje przywrócona do domyślnej liczby 1.

W kontekście jednego etapu operacja nie ma większego znaczenia. Nabiera ona użyteczności dopiero w przypadku użycia jej na etapie nadrzędnym. Wskazanie mnożnika na etapie będzie bowiem miało odzwierciedlenie również na każdym z etapów podrzędnych.

Również po stronie kosztowej (w sekcji *Koszt*) można zapisać **wysokość otrzymanego rabatu** oraz wynikające z niego ceny i wartości po rabacie. Tak ustalone kwoty są podstawą do naliczania narzutu dla danego etapu. Dzięki temu bez konieczności wprowadzania kartotek towarowych czy usługowych do systemu, dostępna będzie informacja o cenie katalogowej i udzielnym rabacie.

5.6 Ustalanie przychodów na poziomie etapu

Na formatce etapu została dodana nowa sekcja **Sprzedaż** prezentująca wartości dotyczące strony przychodowej, czyli:

- informacja o kliencie, do którego skierowana jest sprzedaż,
- powiązanie z umową sprzedażową (lub pozycją takiej umowy) z ww. klientem oraz wartość tejże umowy,
- wyliczenia planowanych przychodów, które do tej pory dostępne były wyłącznie na planie budżetu,
- źródło oraz wielkość narzutu, przeniesione z części kosztowej.

Rys 67. Wygląd nowej sekcji: Sprzedaż na etapie Budżetu

Pobrana **wartość umowy sprzedażowej** może być od tej wersji ograniczona poprzez wybranie jednej pozycji umowy z pozycjami towarowymi lub wpisanie procentu liczonego od kwoty, na którą opiewa umowa wartościowa. W tym celu zostały dodane następujące funkcjonalności:

- W popup menu dla przycisku umowa znajduje się polecenie **Dodaj z umowy**, które pozwala wybrać jedną konkretną pozycję z umowy zawierającej pozycje towarowe (jak pokazano na rysunku powyżej),
- Obok pola z umową jest możliwość ustawienia procentu wartości umowy, jeśli jest to umowa wartościowa, czyli bez pozycji.

Dotychczas podstawą narzutu była wartość wynikająca z sekcji *Koszt*, czyli wartość składnika. Obecnie użytkownik może wskazać, czy podstawa narzutu ma być ustalana jak dotychczas, czy też powinna być ona ustalana w oparciu o wartość budżetu. Służą do tego opcje: *Narzut wg składnika* oraz *Wg budżetu*.

Wyliczanie wartości: Przychody planowane (nieaktywne, wg wzoru) oraz Przychody planowane (edycja) (wg wzoru, do modyfikacji) odbywa się analogicznie jak dotychczas na planie budżetu. Natomiast po użyciu piorunka **Ustal wg wartości po narzucie** wartość *Przychody planowane (edycja)* ustalana jest wg pola *Wartość po narzucie*.

Ustalanie wartości generowanych dokumentów odbywa się bez zmian, tzn. dla dokumentów zakupowych ustalana jest wg wartości przed narzutem z sekcji *Koszt*, natomiast dla dokumentów sprzedażowych - wg wartości po narzucie wyliczonej wg nowych zasad.

Analogicznie jak dla sekcji *Koszt*, również tutaj po prawej stronie sekcji znajduje się przycisk umożliwiający jej zwiąanie/rozwiąanie w oknie etapu.

5.7 Modyfikacja działania opcji: Aktualizuj stawkę i ilość wg powiązanego dokumentu

Dotychczasowe działanie systemu w kontekście opcji **Aktualizuj stawkę i ilość wg powiązanego dokumentu**, było następujące: powiązany z etapem dokument poza nagłówkiem powinien być także powiązany konkretną pozycją. Jeżeli ta pozycja z dokumentu była podana jako składnik na etapie, wówczas wg niej aktualizowane były wartości w sekcji *Koszt*.

Ww. funkcjonalność została rozbudowana. W zależności od przypadku, aktualizacja jest możliwa, jeżeli:

- na etapie nie ma składnika, ale jest powiązana pozycja z dokumentu lub
- jest podany składnik, ale nie ma powiązanej pozycji z dokumentu, o ile tenże składnik występuje na dokumencie.

Dodany składnik na etapie	Powiązana pozycja z dokumentu	Działanie opcji: Aktualizuj stawkę i ilość ...	Opis przypadku
Tak	Tak	Dokument uwzględniany na liście wołanej w trybie do wyboru	Generowanie dokumentu z etapu/planu bądź podczas ręcznego powiązania dokumentu i pozycji (jak dotychczas)
Tak	Nie	Dokument uwzględniany wówczas, gdy znajduje się na nim element zgodny ze składnikiem	Ręczne wiązanie z dokumentem, bez jednoczesnego powiązania z pozycją
Nie	Tak	Dokument uwzględniany	Generowanie dokumentu z etapu/planu (z a-vista), bądź ręczne dołączanie dokumentu i związanie pozycji

Nie

Nie

Dokument pomijany

Podczas ręcznego dołączenia dokumentu, bez jednoczesnego powiązania z pozycją

5.8 Powiązanie budżetu z zapytaniem i ofertami

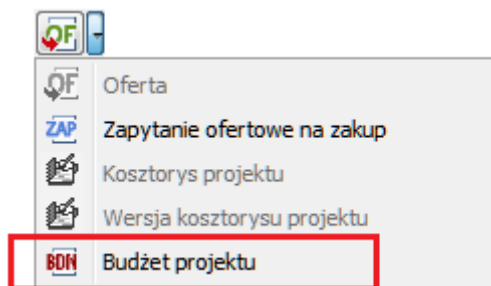
W obszarze tym wprowadzono następujące funkcjonalności:

- Przekształcanie zapytania do oferty z uwzględnieniem składnika na etapie
- Tworzenie budżetu na podstawie ZOS

Jeśli w etapu wygenerowano zapytanie: ZOS lub ZOZ, to dokumenty te zostają powiązane z tym etapem. Gdyby w kolejnym kroku chcieć wygenerować do takiego zapytania OS lub OZ, to również zostaną one powiązane z tym etapem, ale nie pobiorą z niego informacji o składniku i jego wartości.

Aby móc zrealizować jednocześnie obydwa cele, czyli zrealizować zapytanie oraz uwzględniać szczegóły ustalone na etapie, na zakładce **[Dokumenty związane]** dodana została kolejna opcja generowania oferty: **Przekształć do oferty zakupu wg etapu/ Przekształć do oferty sprzedaży wg etapu**. Po jej użyciu nastąpi przekształcenie zarejestrowanego zapytania do oferty, na której będzie ustalana pozycja wg ustaleń na etapie.

Od bieżącej wersji **z ZOS można utworzyć nowy budżet**, który automatycznie będzie miał ustawionego kontrahenta przeniesionego z dokumentu źródłowego. Służy do tego nowe polecenie *Budżet projektu* dostępne w popup menu dla przycisku *Przekształć do oferty* dostępnej pod listą zapytań ofertowych sprzedaży.

Rys 68. Polecenie do generowania budżetu z ZOS

Pozostałe wartości na utworzonym w ten sposób budżecie zostaną ustawione jako domyślne dla każdego nowo dodawanego budżetu. Po wykonaniu tej operacji nastąpi automatyczne powiązanie nagłówków obu tych dokumentów na zakładce **[Dokumenty związane]**.

5.9 Dodatkowe opcje interfejsu na planie budżetu

Wprowadzono następujące zmiany ergonomiczne w widoku planu budżetu:

- Konfigurowalna widoczność kolumn na planie budżetu w zależności od typu budżetu,
- Możliwość zwinienia wierszy budżetowych do odpowiedniego poziomu.

W definicji dokumentu BDT możliwe jest ustawienie dla każdego statusu budżetu zdefiniowanego w słowniku kategorii odrębnej **listy kolumn, które będą wyświetlane na planie budżetu**. Ustawień można dokonywać indywidualnie dla poszczególnych centrów praw, co oznacza, że dane kolumny będą widoczne/niewidoczne na dokumentach przypisanych do tego centrum.

Możliwe do włączenia/wyłączenia są wszystkie kolumny udostępniane obecnie na planie. Natomiast budżety bez ustalonego statusu, mają domyślnie prezentowane wszystkie kolumny.

W formatach list dostępnych na planie budżetu, nie są wyświetlane kolumny wyłączone na definicji budżetu, co oznacza, że z tego poziomu nie można ustawić ich wyświetlania.

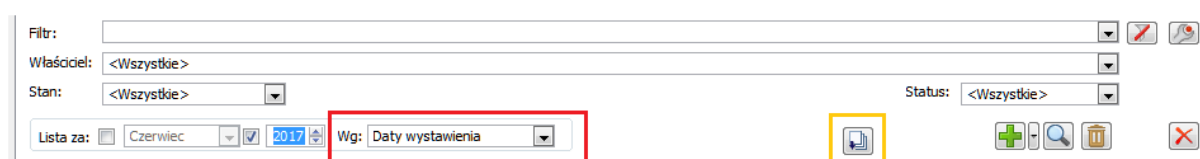
Na zakładce **[Ogólne]** dokumentu BDT, pod planem budżetu, został dodany nowy parametr **Zwiń do poziomu**. Dla parametru odznaczonego, plan budżetu jest pokazywany w całości, tzn. wszystkie jego etapy. Po jego zaznaczeniu, na planie są widoczne wyłącznie te etapy, które stanowią poziom wskazany w kontrolce obok parametru lub wyższy, a poziomy niższe będą zwijane. Np. zwinięcie do poziomu 2, oznacza widoczne pozycje oznaczone w numeracji jako 1, 2, 3, 4 oraz 1.1, 3.5, 4.7.

Wybór poziomu jest każdorazowo zapamiętywany. Natomiast po zwinięciu, a następnie ingerencji na planie budżetu, parametr jest odznaczany.

5.10 Zmiany na liście budżetów

Wprowadzono następujące zmiany ergonomiczne na liście budżetów:

- Prezentowanie 'listy związanych' na liście budżetów
- Umożliwiono filtrowanie budżetów/etapów po dacie wystawienia lub zakończenia

Rys 69. Nowe opcje pod lista budżetów

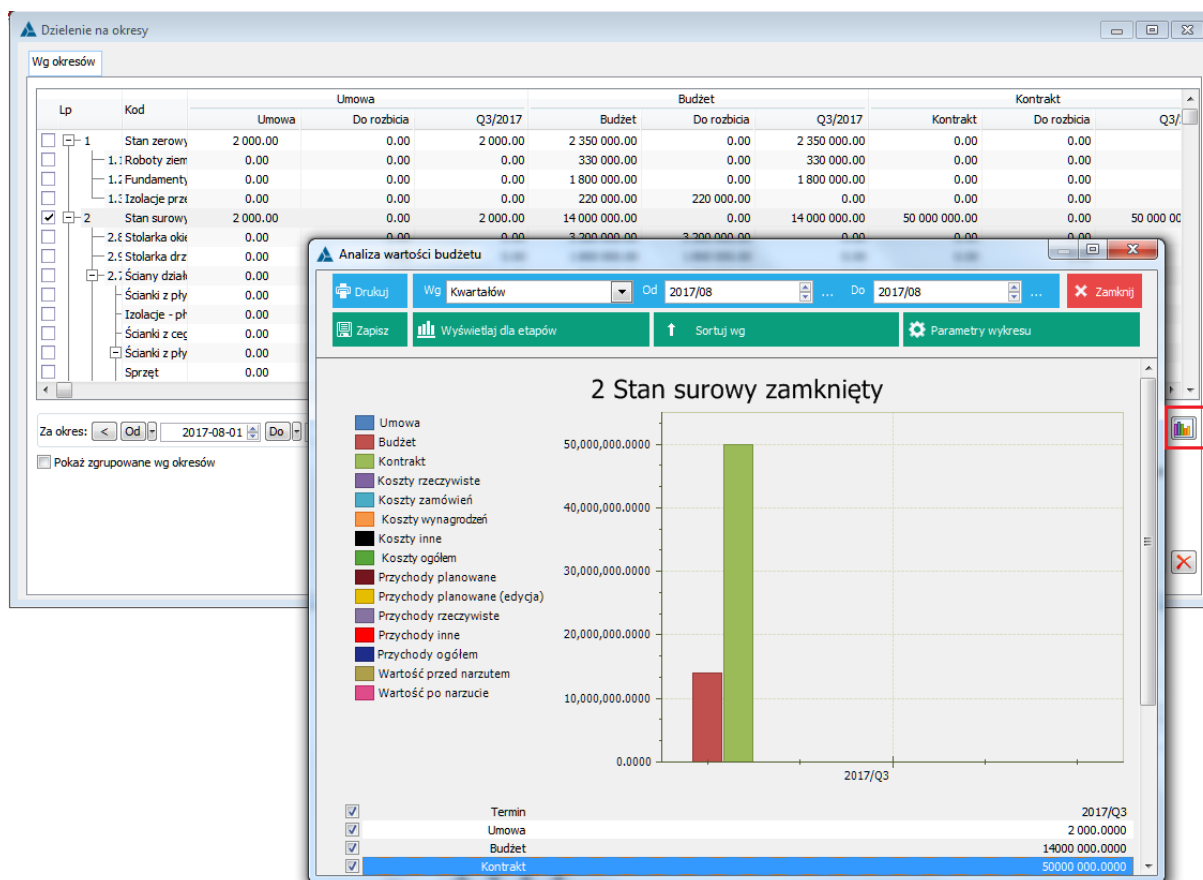
Standardowe okno **listy dokumentów związanych** będzie możliwe do wywołania z poziomu listy budżetów, spod przycisku dostępnego na liście lub z menu kontekstowego. Na zakładce **[Obieg dokumentów]** widoczne będą wszystkie dokumenty DMS powiązane z wszystkimi dokumentami przypisanymi do budżetu oraz do jego etapów.

Opcję filtrowania listy budżetów w okresie wskazanego miesiąca i roku wzbogacono o możliwość wyboru, czy wskazany zakres ma się odnosić do daty wystawienia dokumentu, czy też czasu jego trwania. W tym celu do filtra **Lista za:**, dodana została kontrolka z dwiema opcjami, tj. **Data wystawienia** oraz **Czas trwania projektu**.

5.11 Analiza wartości budżetu

W celu umożliwienia graficznej prezentacji kluczowych danych prezentowanych na planie budżetu, został w systemie udostępniony wykres, który takie dane przedstawia. Wykres może być tworzony w oparciu o wybrane kolumny planu budżetu i podziału ich wartości w czasie.

Wywołanie wykresu **Analiza wartości budżetu** jest dostępne pod przyciskiem z poziomu formatki dzielenia na okresy, gdyż uwzględnia on zaznaczone na tejże formatce etapy. Każdy zaznaczony etap jest interpretowany niezależnie na osobnym wykresie.

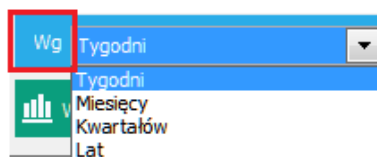
Rys 70. Analiza wartości budżetu

Okno wykresu jest podzielone na dwie części:

- Pierwsza część (stałe położenie na oknie) obejmuje parametryzację wykresu, czyli ustawienia dotyczące zakresu czasu prezentowanego na wykresie, granulacji czasu, filtrowania i sortowania wykresu. W tej części są również dostępne opcje takie, jak: drukowanie, zapisywanie czy zamykanie wykresu. Konfiguracyjna część wykresu jest prezentowana w oknie tylko raz, ale wpływa na wszystkie wykresy prezentowane poniżej.
- Drugą część stanowi wykres (część graficzna) wraz z tabelą, z danymi liczbowymi prezentowanymi na wykresie i dodatkowym menu, w którym można włączać/wyłączać prezentację danej kolumny na wykresie. W tej części okna wykresu prezentowana jest kolejno taka ilość wykresów, ile różnych etapów zaznaczono na formacie: *Dzielenia na okresy*, z poziomu której uruchomiono wykres, bądź taka którą wskazano w sekcji: *Wyświetlaj dla etapów*.

5.11.1.1 Konfiguracja analizy

Dla **granulacji czasu** będzie można wybrać jedną z możliwych opcji rozbijania okresów:

Rys 71. Ustawienie granulacji czasu na wykresie

Okresy rozbiecia

☐ Kwartalnie

☐ Miesięcznie

☒ Tygodniowo

Domyślnie jest to ta sama opcja, która została wybrana na budżecie. Istnieje możliwość zmiany tego ustawienia wyłącznie na granulację o większym zakresie. Czyli jeżeli na budżecie wybrano rozbiecie na miesiące, wówczas na wykresie będzie można zmienić na kwartały.

Opcja tutaj wybrana wpływa na podziałkę osi czasu na wykresie.

Zakres czasu domyślnie ustalany jest wg dat, jakie zostały wybrane na formacie dzielenia na okresy, z poziomu której uruchomiony jest wykres. Na wykresie prezentowane są wartości zawierające się w ustalonym przedziale czasu, z możliwością wydłużania tego czasu na wykresie.

Pod przyciskiem **Parametry wykresu** znajduje się lista, na której można zaznaczyć, które kolumny planu budżetu mają być prezentowane na wykresie. Dodatkowo z tego poziomu można zmienić domyślny (kolumnowy) format wykresu, a także określić czy etykiety (wartości) mają być na wykresie prezentowane.

Rys 72. Parametry wykresu

Sekcja *Wyświetlaj kolumny* zawiera listę nazw kolumn możliwych do przedstawienia na wykresie, z możliwością dowolnego zaznaczania/odznaczania. Zaznaczenie danej pozycji powoduje, że taka kolumna jest prezentowana w menu pod wykresem i jest możliwa do włączania/wyłączania na wykresie (co widać na rys. 70). Ustawienia wybranych kolumn są zapamiętywane podczas kolejnych otwarć wykresu.

Lista możliwych do przedstawienia na wykresie kolumn, które są dostępne w menu to: Umowa, Budżet, Kontrakt, Koszty rzeczywiste, Koszty zamówień, Koszty wynagrodzeń, Koszty inne, Koszty ogółem, Przychody planowane, Przychody planowane (edycja), Przychody rzeczywiste, Przychody inne, Przychody ogółem, Wartość przed narzutem, Wartość po narzucie.

Kolumny ustalane na podstawie wartości opisu analitycznego mogą być przedstawione na wykresie z dokładnością do konkretnego etapu (wartości jemu przypisanej), bądź podobnie jak to ma miejsce na planie budżetu, z uwzględnieniem wartości etapów podrzędnych (kolumny (suma)). Dotyczy to kolumn: Koszty rzeczywiste, Koszty zamówień, Koszty wynagrodzeń, Koszty ogółem, Przychody rzeczywiste, Przychody ogółem.

Podczas pierwszego uruchomienia, domyślnie wszystkie ww. kolumny są prezentowane na wykresie.

W sekcji *Formatuj wykres* można zmienić format wykresu. Dostępne są opcje: Kolumnowy (domyślnie ustalany format), Punktowy, Liniowy, Schodkowy. Dodatkowo tutaj można ustalić czy wyświetlać etykiety na wykresie.

Sekcja *Zaznacz na wykresie* nie ma znaczenia dla tego typu wykresów.

Pod przyciskiem **Wyświetlaj dla etapów** możliwe jest wskazanie tych etapów, dla których mają być generowane wykresy.

5.11.1.2 Wykres dla poszczególnych wartości budżetu

Po zaznaczeniu poszczególnych etapów, w oknie analizy wyświetlone zostaną wykresy dla każdego z etapów osobno. Pod każdym wykresem znajduje się lista poszczególnych kolumn na nim ujęta (pobrane z listy *Parametry wydruku*) wraz z wartościami wyliczonymi dla każdej kolumny. Pionowa oś wykresu odpowiada wartości w danej kolumnie.

W osi poziomej natomiast prezentowane są czas/okresy, na jakie wartości danych kolumn zostały podzielone. Podziałka czasu na tej osi jest zależna od opcji wybranej w części nagłówkowej.

Wartości pobierane do danej kolumny ustalane są wg następujących zasad:

Kolumna	Sposób sumowania w zbiorczym wierszu
Koszty rzeczywiste	Wartości ustalane tak samo jak na planie budżetu, czyli wg kwoty na opisie analitycznym odwołującym się do danego etapu
Koszty zamówień	
Koszty wynagrodzenia	
Przychody rzeczywiste	
Koszty rzeczywiste (suma)	Wartości ustalane wg kwoty na opisie analitycznym odwołującym się do danego etapu oraz do etapów podrzędnych, czyli tak samo jak na planie budżetu z opcją: Pokaż z podrzędnych
Koszty zamówień (suma)	
Koszty wynagrodzenia (suma)	
Przychody rzeczywiste (suma)	
Umowa	Wartość ustalane wg pola w bazie dla danego etapu
Przychody planowane (edycja)	
Wartość	
Wartość po narzucie (Budżet po narzucie)	
Budżet	
Kontrakt	
Koszty inne	
Przychody inne	
Koszty ogółem	Ustalane tak samo jak na planie budżetu, czyli jako suma wartości kolumn: Koszty rzeczywiste + Koszty zamówień + Koszty wynagrodzenia + Koszty inne

Koszty ogółem (suma)	Ustalane tak samo jak na planie budżetu z opcją: Pokaż z podrzędnych, czyli jako suma wartości kolumn: Koszty rzeczywiste wraz z podrzędnymi + Koszty zamówień wraz z podrzędnymi + Koszty wynagrodzenia wraz z podrzędnymi + Koszty inne
Przychody planowane	Ustalane tak samo jak na planie budżetu wg wzoru: $(U/B) * KO$, gdzie: U – wartość umowy na nagłówku budżetu B – wartość budżetu na poziomie całego budżetu (suma wg gałęzi głównych) KO – wartość kosztów ogółem dla etapu
Przychody ogółem	Ustalane tak samo jak na planie budżetu, czyli jako suma wartości kolumn: Przychody rzeczywiste + Przychody inne
Przychody ogółem (suma)	Ustalać tak samo jak na planie budżetu z opcją: Pokaż z podrzędnych, czyli jako suma wartości kolumn: Przychody rzeczywiste wraz z podrzędnymi + Przychody inne

5.12 Inne zmiany

5.12.1 Definiowalna kategoria kosztów

Ponieważ część prac związanych z realizacją budżetu może być zlecanych jako podwykonawstwo, to takiej pozycji nie da się przypisać ani do robocizny, ani do materiału, ani do sprzętu. Wprowadzono zatem możliwość oznaczania kosztów dodatkową kategorią, domyślnie bez nazwy. Nazwa powinna zostać ręcznie wprowadzona przez Użytkownika.

Rys 73. Możliwość wprowadzenia definiowalnej kategorii kosztów

Etap tak oznaczony, jest obsługiwany w systemie analogicznie jak najbardziej uniwersalna z opcji tj. Nie dotyczy. Nie jest bowiem możliwe ustalenie jego wykorzystania.

Plan budżetu będzie można filtrować również po tej kategorii, która nazwana została tutaj jako: Inne.

Rys 74. Filtrowanie na planie budżetu po definiowalnej kategorii kosztów

Wartości podsumowań są pokazywane w nagłówkach kolumn, obok nazwy. Jako pierwsza widnieje tam zawsze wartość sumaryczna dla wszystkich rekordów. Możliwe jest również uzyskanie informacji o sumie dla zaznaczonych etapów, która jest widoczna jako druga wartość, wyświetlana w nawiasie.

Plan budżetu

Lp	Kod	Umowa	Budżet	Kontrakt	Różnica (B - K)	Koszty rzeczywiste
1	Stan zerowy	2 202 000.00	2 000 000.00	2 050 000.00	-50 000.00	0.00
1.1	Roboty ziemne	0.00	330 000.00	300 000.00	30 000.00	0.00
1.2	Fundamenty	0.00	1 800 000.00	1 600 000.00	200 000.00	0.00
1.3	Izolacje przeciwwilgociowe	0.00	220 000.00	220 000.00	0.00	0.00
2	Stan surowy zamknięty	2 000.00	14 000 000.00	13 850 000.00	140 000.00	0.00
2.1	Ściany konstrukcyjne	0.00	2 880 000.00	2 880 000.00	0.00	0.00
2.2	Stropy	570 000.00	760 000.00	570 000.00	190 000.00	0.00
2.3	Schody i balustrady	0.00	580 000.00	580 000.00	0.00	0.00
2.4	Dach - konstrukcja	0.00	1 000 000.00	1 000 000.00	0.00	0.00

☐ Tylko aktywne
☐ Numerowanie etapów
☐ Zwiń do poziomu 0

☐ Robocizna ☐ Materiał ☐ Sprzęt ☐ Nie dotyczy ☐ Koszt dodatkowy ☐ Inne

Sprzedaż:
 Umowa: UM-5/17/TR Śruba hakowa z prętą fi 12 z gwintem 100.00 %
 Kontrahent: ABA Warszawa
 Narzut wg składnika: Wg budżetu
 Narzut: 10.00 %
 Wartość po narzucie: 528 000.00
 Wartość umowy sprzedawczej: 200 000.00
 Przychody planowane: 0.00
 Przychody planowane (edycja): 0.00

Rys 75. Dostępność sumarycznych wartości w poszczególnych kolumnach na planie budżetu

Sumaryczne wartości dla **wszystkich/zaznaczonych rekordów** wyliczane są w poszczególnych kolumnach zgodnie z poniższym opisem:

Kolumna	Sposób sumowania w zbiorczym wierszu
Umowa	
Koszty rzeczywiste	
Koszty zamówień	
Koszty wynagrodzenia	
Przychody planowane (edycja)	
Przychody rzeczywiste	
Wartość	Zwykle sumowanie wg wartości we wszystkich lub zaznaczonych etapach (bez względu jakiego dotyczy poziomu). Ponieważ wartości przypisane są do konkretnych etapów, a wartość w etapie nadrzędnym nie musi stanowić sumy wartości z etapów podrzędnych, stąd konieczność sumowania wszystkich wartości.
Wartość po narzucie (Budżet po narzucie)	
Przychody planowane	
Realizacja budżetu	
Budżet	Dla wszystkich rekordów sumowanie wg głównych gałęzi na planie budżetu E1=100
Kontrakt	E2=100 (do rozpisania 50)
Różnica	E2.1=50
Koszty inne	Wartość np. budżetu ustalać na 200, gdyż zgodnie z założeniami, wartość etapu nadrzędnego powinna być rozpisana na podrzędne. Zatem docelowo na E2 powinna być wartość 50 (wówczas w kontrolce Wartość budżetu będzie 150), lub też na etapach podrzędnych będzie zmiana wartości na 100 (na istniejącym lub nowym podetapie).
Przychody inne	

	Dla zaznaczonych rekordów sumowane są wszystkie etapy za wyjątkiem zaznaczonych etapów podrzędnych, gdy ich rekord nadrzędny również został zaznaczony
Wartość do rozpisania	
Realizacja prac [%]	
Ilość	Wartości nie są nigdy sumowane.
Stawka	
Narzut [%]	
Koszty ogółem	Dla wszystkich rekordów wyliczane jako suma zbiorczych wartości kolumn: Koszty rzeczywiste + Koszty zamówień + Koszty wynagrodzenia + Koszty inne Dla zaznaczonych rekordów wyliczane jako suma wartości kolumny: Kosztem ogółem dla zaznaczonych etapów. Z wyjątkiem składowej Koszty inne, gdzie nie należy uwzględniać etapu podrzędnego oraz mu nadrzędnego.
Przychody ogółem	Dla wszystkich rekordów wyliczane jako suma zbiorczych wartości kolumn: Przychody rzeczywiste + Przychody inne. Dla zaznaczonych rekordów wyliczane jako suma wartości kolumny: Przychody ogółem.
Zaawansowanie prac [%]	Wyliczane wg wzoru: $KO/B \cdot 100$, gdzie: KO – wartość kosztów ogółem dla całego budżetu lub zaznaczonych etapów B – wartość budżetu dla całego budżetu lub zaznaczonych etapów

5.12.4 Sumowanie czasu przeznaczanego na dany projekt

Na etapie o rodzaju *Robocizna* została dodana kontrolka podsumowująca czas potrzebny na jego realizację, wynikający z podanej ilości oraz wydajności.

Przykład:

Ilość 240 szt.

Wydajność 10 szt./1 godzinę

Z ww. wynika, że potrzebny jest **czas** 24 godziny.

Jeśli ustalona stawka ma inny przeliczniki niż godzina (np. dzień), to przyjmuje się, że 1 dzień = 8 godzin. Co w powyższym przykładzie oznacza, że potrzebne są 3 dni robocze.

Stawka wynosi 100 zł/1 dzień.

Zatem **wartość** powinna zostać ustalona na poziomie 300 zł, z wyliczenia 3 dni * 100 zł.

Ilość czasu wyliczona na etapie wraz z jednostką jest widoczna wprost na planie budżetu w osobnej kolumnie.

Na oknie budżetu znajduje się również informacja zbiorcza o czasie, jaki jest potrzebny na realizację projektu, na podstawie czasów ustalonych dla poszczególnych etapów. Tutaj również następuje przeliczanie czasów na jednostkę ustawioną obok tej kontrolki.

5.12.5 Domyślne gniazdo robocze dla budżetu

Na formatce *Gniazdo robocze* dodano nową sekcję **Budżety projektów**, do której przeniesiono stawkę budżetową oraz dodano nowy parametr **Domyślna robocizna w budżetach** świadczący o domyślności ustalania danego gniazda jako składnika na etapie budżetu.

Rys 76. Ustawienia dotyczące budżetów w oknie gniazda roboczego

Po wyborze na etapie budżetu rodzaju składnika *Robocizna*, gniazdo oznaczone ww. flagą jest domyślnie ustalane na tymże etapie. Wraz ze zmianą rodzaju składnika, proponowane gniazdo jest odłączane od etapu, analogicznie jak to ma miejsce obecnie dla ręcznie wskazywanych gniazd. Ustalenie stawki budżetowej działa bez zmian, czyli są honorowane wskazania na gnieździe, bez względu na metodę jego dodania do etapu.

6 Wspólne – funkcjonalności związane z RODO

Dnia 27 kwietnia 2016 r. zostało opublikowane nowe Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych). Rozporządzenie wprowadza szereg zmian w zakresie ochrony danych osobowych przetwarzanych przez podmioty gospodarcze.

Z jednej strony jednostki przetwarzające będą miały zwiększone dotychczasowe obowiązki informacyjne w zakresie gromadzenia i przetwarzania danych: przechowywanie wszelkich zgód na przetwarzanie i profilowanie oraz

upoważnień pracowników do przetwarzania, gromadzenie informacji o czynnościach przetwarzających oraz raportowanie o ewentualnych naruszeniach.

Z drugiej strony osoby fizyczne, których dane są przetwarzane otrzymały dodatkowe uprawnienia, czyli: możliwość wglądu do wszystkich zgromadzonych danych, możliwość ich przeniesienia czy cofnięcia zgody na przetwarzanie, a nawet zawnioskowanie o usunięcie własnych danych (tzw. prawo do zapomnienia).

Niniejszy rozdział opisuje funkcjonalności, które mają wspierać użytkowników w spełnianiu ww. wymagań.

6.1 Ewidencja zgód na przetwarzanie danych osobowych

6.1.1 Definiowanie rodzajów zgód

W module *Administrator* został dodany nowy słownik kategorii (*Listy/ Słowniki kategorii/Ochrona danych osobowych*) **Rodzaje zgód dla danych osobowych**, w którym udostępniono predefiniowane pozycje:

- ☒ Zgoda na automatyczne przetwarzanie danych osobowych
- ☒ Zgoda na profilowanie
- ☒ Zgoda na przesyłanie informacji handlowych
- ☒ Zgoda na przetwarzanie danych osobowych

Zgodnie ze standardem słownik można rozwijać wg potrzeb użytkowników, gdzie każdy rodzaj zgody może mieć określone:

- nazwa zgody (w polu *Wartość*) wraz z numerem wersji,
- treść zgody zapisana w polu tekstowym (pole *Treść*) lub w postaci linka do treści zapisanej poza systemem (w polu *URL*)
- możliwość wybrania form kontaktu, których dotyczy zgoda: e-mail, telefon, sms, adres, inne (słownik stały, niedostępny do edycji).
- ustawienie określonego typu operacji, na którą udzielono zgody: przetwarzanie, automatyczne przetwarzanie, profilowanie, marketing lub inne
- powiązanie z regulaminem stanowiącym załącznik systemowy
- określenie, czy dana pozycja jest aktywna oraz domyślna

Rys 77. Definicja zgody dla danych osobowych w słowniku kategorii

6.1.2 Wersjonowanie słowników kategorii

W stosunku do dotychczasowej funkcjonalności słowników, nowością jest możliwość wersjonowania istniejących rekordów dla tego słownika. Stąd też w oknie wyświetlane jest pole *Wersja* oznaczające wersję danego rekordu.

Podczas dodawania nowej pozycji do słownika możliwe jest wybranie, czy będzie to osobny rodzaj zgody, czy też nowa wersja istniejącego rekordu. Po wybraniu polecenia **Dodaj wersję** tworzony jest nowy rekord słownika, w którym jako nazwa ustawiana jest identyczna wartość jak dla rekordu źródłowego wskazanego na liście oraz kolejny numer wersji dla tego rekordu (obydwa pola bez możliwości zmiany). Kontrola unikalności nazwy w słownikach opiera się od tej wersji na połączonych polach z nazwą i numerem wersji. Dla pozostałych słowników numer wersji dla każdej pozycji będzie zawsze = 1, z wyjątkiem jak opisano poniżej.

W wersji Comarch ERP XL 2017.2 możliwe było dodawanie do niektórych słowników kategorii zduplikowanej nazwy dla pozycji słownika, np. w Rodzajach kontaktów (CRM) możliwe było wpisanie dwukrotnie nazwy: Telefon. Pozycja taka została oznaczana numerem wersji = 0. W pozostałych wersjach systemu taka operacja była blokowana, a użytkownik otrzymywał komunikat o duplikacji. W bieżącej wersji działanie to zostało przywrócone, a ewentualne zduplikowane rekordy mają przypisywany numer wersji = 2. Może się więc zdarzyć, że w niektórych słownikach na liście pozycji znajdują się dwie identyczne nazwy, choć operacja taka w kolejnych wersjach nie będzie już możliwa. Zapisy, na których mogą pojawić się zduplikowane nazwy, dotyczą słowników:

- W grupie CRM: Rodzaj kontaktu, Branże kontrahentów, Role decyzyjne, Role partnera, Źródła pochodzenia, Priorytety kontrahentów, Klasyfikacja kontaktu, Kategorie kontaktu, Kategorie kampanii, Rodzaj elementu wizyty, Powód niewykonania elementu wizyty, Typ kontrahenta w kampanii, Kod porażki, Kod sukcesu, Rodzaje kontrahentów, Typ wizyty, Ekspozycje towarów,
- W grupie Inne: Stan zlecenia wewnętrznego, Koszty produkcji, Scenariusze budżetu, Marki towarów, Formy przesyłki, Kategorie ABC/XYZ, Języki, Rodzaje towarów, Kolory obiektów\Realizacja pakietów
- W grupie Kadry/Płace: Składniki płac, Rodzaj umowy o pracę, Typ wypłaty na deklaracjach GUS, Typ wypłaty na deklaracji Rp-7

- W grupie Transakcje: Kody fiaska – zakup, Przyczyna korekty zakupu, Typ rabatu retrospektywnego, Kody fiaska – sprzedaż, Przyczyna korekty sprzedaż,
- W grupie Transport, magazyn: Marki samochodów, Metody podziału kosztów
- W grupie Księgowość i Środki trwałe: Statusy dokumentów różnic kursowych, Lokaty, Ograniczenie odliczenia podatku VAT, Moment powstania obowiązku podatkowego, Wydruki rejestrów VAT\Wydruk rejestru sprzedaży, Wydruki rejestrów VAT\Wydruk rejestru zakupu,
- W grupie Umowy: Kod potwierdzenia, Kod odrzucenia, Kod zakończenia, Rodzaje umów, Powód wystawienia aneksu
- W grupie Dokumenty WMS: Priorytet awiza/zlecenia

6.1.3 Przypisywanie zgód do obiektów

Odpowiednio przygotowane definicje zgód można przypisywać do kontrahentów, osób kontrahentów oraz pracowników. Na karcie każdego z tych obiektów została dodana nowa zakładka **[Zgody]**, na której powinna być prowadzona ewidencja wszystkich zgód związanych z ochroną danych osobowych.

Rodzaj zgody	Wersja	Data udzielenia	Data wycofania	Szczegóły
Zgoda na przetwarzanie danych osób	2	2018-04-19		

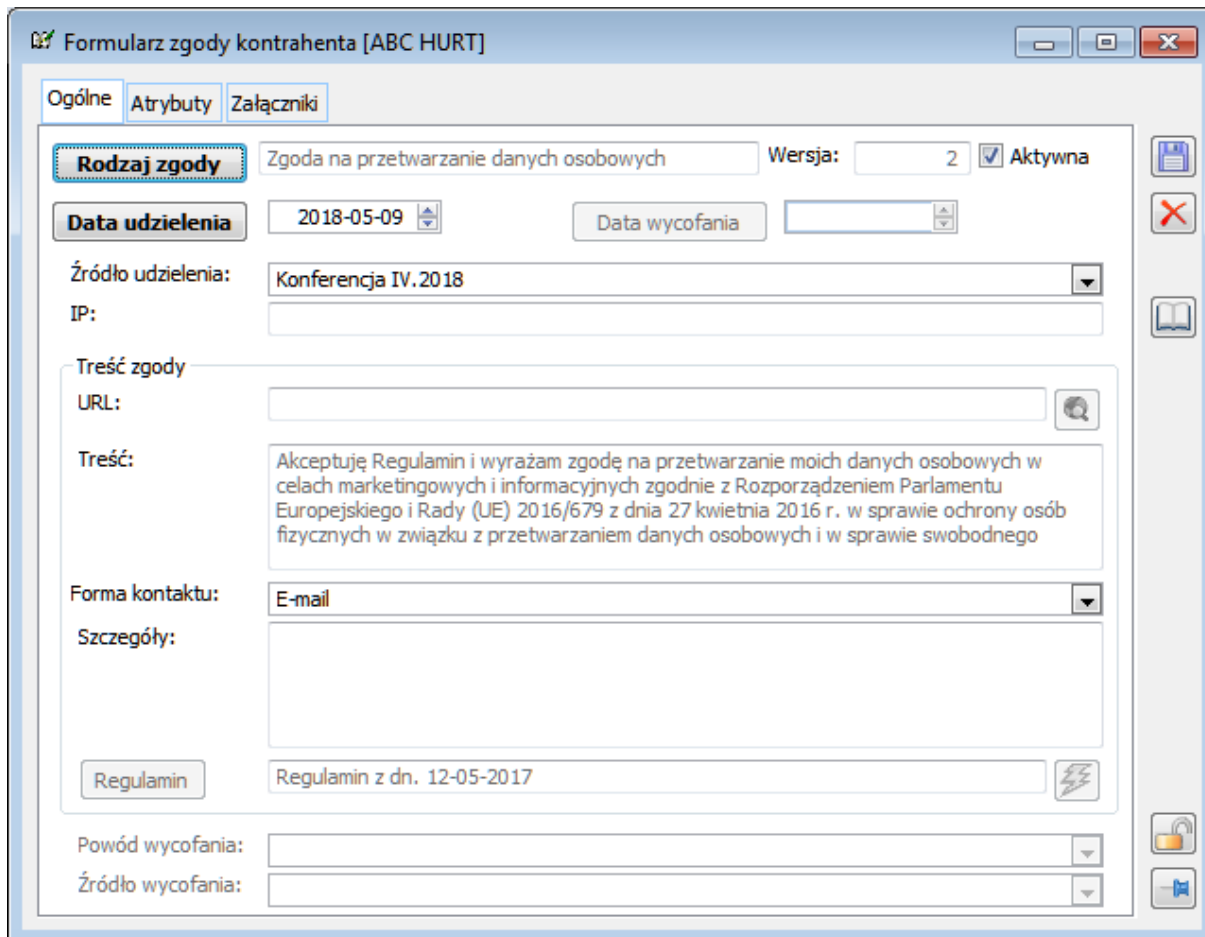
Rys 78. Lista zgód przypisanych do kontrahenta

Lista zgód udzielonych przez daną osobę wyświetlana jest domyślnie jako aktualna na datę bieżącą. Pozostałe rekordy są ukrywane. Można ją jednak filtrować dowolnie poprzez odpowiednie zmiany dla parametru *Aktualne na dzień...* oraz wybór konkretnego rodzaju zgody.

Wskazówka: W związku z pojawieniem się zgód na liście kontrahentów oraz osób kontrahentów, na zakładce Znajdź umożliwiono wyszukiwanie rekordów wg rodzaju i aktualności zgód. Odnajdywane są wówczas rekordy, które w danym dniu mają przypisane aktywne zgody o wskazanym rodzaju.

Przypisanie zgody polega na wybraniu właściwego rodzaju ze słownika oraz określeniu daty jej udzielenia. Z definicji zgody wyświetlone zostaną informacje o treści oraz regulamin, jeśli załączono. Dane te nie są dostępne do edycji. Dodatkowo blokowana jest ich zmiana w samej definicji, gdzie od tego momentu możliwe będzie jedynie ustawienie domyślności lub aktywności.

Rys 79. Formularz zgody kontrahenta

Na zgodzie można też wypełnić dodatkowe informacje, jak:

- źródło udzielenia zgody (rekord pobierany z nowego słownika kategorii w gałęzi *Listy/ Słowniki kategorii/ Ochrona danych osobowych*),
- IP komputera, z którego została udzielona,
- forma kontaktu wybierana spośród tych, które wskazano w definicji zgody,
- inne dane, których nie uwzględniono w definicji można zapisać w polu *Szczegóły*
- dane dotyczące wycofania zgody poprzez odznaczenie parametru *Aktywny*, co pozwala ustawić datę wycofania zgody oraz powód i źródło wycofania (rekordy pobierane z nowych słowników kategorii w gałęzi *Listy/ Słowniki kategorii/ Ochrona danych osobowych*).

Zgody można przypisywać do konkretnych obiektów z poziomu systemu, jak również wykorzystując importy wykonywane za pomocą Migratora (więcej szczegółów w rozdziale pt. Migrator).

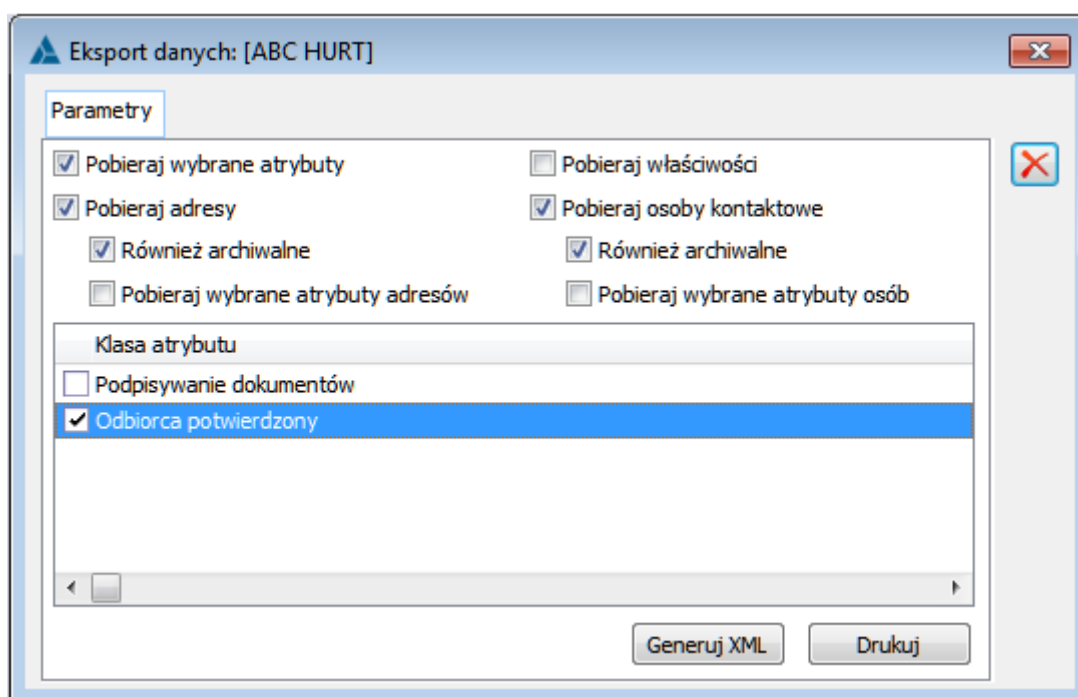
6.2 Możliwość udostępniania informacji o danych osobowych

Na Ribbonie otwartej karty kontrahenta, osoby kontrahenta oraz pracownika pojawił się nowy przycisk **Dane os.-raport**. Pozwala on na wykonywanie następujących operacji:

- **Eksport danych** (działanie domyślne dla przycisku),
- **Eksport historii zmian** (po wybraniu tej pozycji z menu).

Przed operacją **eksportu danych** możliwe są do ustawienia parametry pozwalające pobierać nie tylko dane osobowe z danej karty, ale również powiązane dane. Dotyczy to głównie kontrahenta, dla którego można wskazać również: wszystkie jego adresy, powiązane osoby oraz właściwości (zapisane na zakładce *Inne*). Dla wszystkich obiektów możliwy jest natomiast wybór przypisanych do nich atrybutów. Powinno się tutaj wskazywać te atrybuty, które mogą zawierać jakąś daną podlegającą szczególnej ochronie, czyli daną osobową bądź wrażliwą.

Eksport ww. danych jest dostępny w dwóch formach: do pliku XML lub jako wydruk.

Rys 80. Parametry eksportu danych osobowych

Druga operacja, czyli **eksport historii zmian** jest zawsze wykonywany do pliku XML. Zawiera on informacje o zmianach w danych osobowych dokonywanych na karcie. Dla kontrahenta oznacza to zmiany również w jego adresach.

Aby dane takie były dostępne należy wcześniej w oknie konfiguracji (*Konfiguracja/ Ogólne/ Parametry 3/ Zapisuj historię zmian*) zaznaczyć parametry: *Karty kontrahenta*, *Adresy kontrahenta*, *Osoby kontrahenta* oraz *Karty pracownika*. Od momentu zaznaczenia tych parametrów tworzone będą właściwe zapisy, które można będzie wyeksportować.

Wskazówka: Od wersji 2018.2 obok istniejącej historii zmian dla kontrahenta i jego adresów możliwe będzie zapisywanie jej również dla pracownika oraz osoby kontrahenta. Należy tylko pamiętać o zaznaczeniu odpowiednich parametrów w konfiguracji, aby rozpocząć zapisywanie ww. zmian.

6.3 Operacja anonimizacji

W ramach ochrony danych osobowych, każda osoba fizyczna może zwrócić się do podmiotów przetwarzających jej dane z prośbą o tzw. zapomnienie, czyli całkowite usunięcie danych osobowych. Podmioty, które otrzymały taką prośbę powinny ją spełnić, o ile nie istnieją inne przesłanki lub przepisy, które to uniemożliwiają.

W związku z powyższym dodana została nowa funkcjonalność anonimizacji danych osobowych, czyli trwałego i nieodwracalnego usunięcia z bazy wszystkich danych osobowych dla wskazanego rekordu. Operację może wykonać tylko uprawniony operator i jest ona dostępna dla kontrahentów oraz osób kontrahentów. W przypadku kontrahenta JEDNORAZOWY, ze względu na specyfikę jego użycia w systemie, operacja jest dostępna wyjątkowo dla poszczególnych jego adresów.

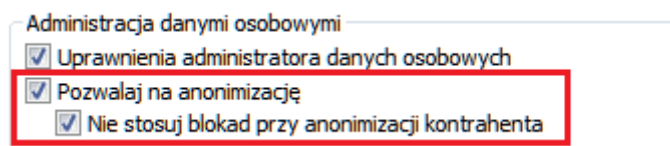

Wskazówka: Operację anonimizacji można wykonywać nie tylko dla tych podmiotów, które zwróciły się do nas z taką prośbą. Zalecana jest ona również dla tych, dla których uprawnienie do przetwarzania wygasło: zostały wycofane wszystkie zgody i nie ma podstaw do ich dalszego przetwarzania. Czyli jeśli nie ma już konieczności przechowywania żadnej dokumentacji związanej z transakcjami z kontrahentem, bo upłynął termin zgodnie z którymi dane takie należy przechowywać w formie niezmienionej, np. dla potrzeb kontroli podatkowych, księgowych czy innych.

6.3.1.1 Prawo do wykonania operacji i jej uruchomienie

W oknie operatora *Parametry/ Uprawnienia/ Administracja danymi osobowymi* dodano nowe parametry:

- ☒ **Pozwalaj na anonimizację,**
- ☒ **Nie stosuj blokad przy anonimizacji kontrahenta** (aktywny tylko jeśli zaznaczony parametr poprzedni).

Rys 81. Nowe uprawnienia operatora związane z ochroną danych osobowych

Ustawienie parametru *Pozwalaj na anonimizację* powoduje, że w menu kontekstowym na liście kontrahentów oraz osób kontrahentów aktywne jest polecenie **Dokonaj anonimizacji danych osobowych**. W przeciwnym razie polecenie jest nieaktywne.

Po wybraniu tego polecenia rozpoczyna się proces anonimizacji. W pierwszej kolejności wyświetlony zostaje bardzo ważny komunikat: *Wykonanie operacji spowoduje nieodwracalne usunięcie danych osobowych zarejestrowanych na karcie osoby kontaktowej [Anna Kowal] i uniemożliwi wykonywanie operacji z tą osobą. Przed wykonaniem anonimizacji należy zweryfikować, czy w systemie nie istnieją dokumenty i obiekty powiązane, na których dane osoby powinny pozostać. Czy chcesz przejść do procesu anonimizacji? Jeśli wybierzesz odpowiedź: Tak, to rozpocznie się operacja anonimizacji, która może chwilę potrwać. Aby zagwarantować poprawność wykonania operacji, w tym samym czasie nie powinny być wykonywane żadne operacje na zapisach powiązanych.* Należy tu bowiem zwrócić uwagę na istotne rzeczy:

- Anonimizacja powoduje **nieodwracalne usunięcie danych osobowych**, co oznacza, że nie będą one już nigdzie dostępne: ani na dokumentach, ani na wydrukach i w żadnym innym dotychczasowym miejscu. W przypadku kontrahenta również dotychczasowy akronim rekordu zostaje zmieniony tak, aby na pewno nie umożliwiał identyfikacji danej osoby.
- Na karcie takiego rekordu **nie będzie można już dokonywać żadnych zmian** – operacja zapisu zostaje trwale zablokowana.
- Operacja może być **długotrwała**, szczególnie w przypadku karty kontrahenta, gdyż poza samym usunięciem danych osobowych, usuwane są również niektóre powiązania w systemie.

- Aby zapewnić **bezpieczeństwo jej wykonania**, w tym samym czasie na powiązanych z tym rekordem zapisach nie powinny być wykonywane żadne operacje.

Uwaga: Przed wykonaniem operacji wskazane jest, aby zostały zsynchronizowane wszystkie dokumenty i zapisy z aplikacji współpracujących, np. Comarch Mobile, Comarch WMS czy Comarch e-Sklep.

6.3.1.2 Weryfikacja powiązań kontrahenta przed anonimizacją

W przypadku kontrahenta operacja anonimizacji jest poprzedzona kontrolą powiązań wybranego rekordu z obiektami systemowymi, o czym użytkownik zostaje powiadomiony w pierwszym komunikacie. Konieczność wprowadzenia takiej kontroli wynika z faktu, że niektóre z tych powiązanych obiektów systemowych podlegają odrębnym przepisom (podatkowym, księgowym). Operacja anonimizacji może więc zostać zablokowana.

Wskazówka: Należy pamiętać o tym, że proces anonimizacji może nie być możliwy do wykonania nie tylko z powodu zapisów wynikających wprost z systemu, np. w przypadku toczącego się procesu sądowego. Przed przystąpieniem do procesu anonimizacji należy więc rozważyć wszystkie aspekty działań aktualnie podejmowanych w stosunku do danego kontrahenta czy osoby.

Weryfikacja powiązań kontrahenta przeprowadzana jest zawsze we wszystkich modułach systemu. Więc poza dokumentami, dla których istnieje obowiązek przechowywania, kontrolowane są również aktualnie trwające działania handlowe (dokumenty w buforze), działania CRM, powiązane płatności oraz konta księgowe. Aby było wiadomo pod jakim kątem wykonywana jest weryfikacja, operację poprzedza poniższe okno.

Rys 82. Okno z parametrami kontroli przed wykonaniem anonimizacji kontrahenta

Aktywność parametrów w kolumnie *Blokuj* zależna jest od uprawnień operatora **Nie stosuj blokad przy anonimizacji kontrahenta**. Jeśli nie przyznano uprawnień, wówczas wszystkie parametry są zaznaczone i nieaktywne, co oznacza, że każdy z ww. warunków będzie blokował przeprowadzenie anonimizacji. Jeśli przyznano uprawnienie, okno wyświetla się jak na powyższym rysunku i jest możliwe dowolne włączanie/wyłączanie warunków blokujących operację. Przy czym niezależnie od ustawienia parametrów, zawsze wykonywana jest pełna kontrola, a jej wyniki dostępne są w logu (jak opisano poniżej). Natomiast w przypadku, gdy dane zapisy powiązane nie mają być traktowane jako blokujące, wówczas po przeprowadzonej kontroli użytkownik zostanie dopuszczony do przeprowadzenia anonimizacji. Istnieje jednak wówczas niebezpieczeństwo, że zostaną wykasowane dane, które

są niezbędne do przechowywania w systemie na podstawie odrębnych przepisów. Należy więc postępować bardzo rozważnie zmieniając ustawienia tych parametrów.

🔍 Kontroluj, czy istnieją dokumenty w buforze/do realizacji

Sprawdzone są:

- niezatwierdzone dokumenty handlowe (w tym umowy), importowe, magazynowe, transportowe, budżety,
- zatwierdzone dokumenty magazynowe bez powiązanych dokumentów handlowych, których wystawienie po anonimizacji nie będzie możliwe;
- niezamknięte reklamacje,
- niezrealizowane zamówienia czy oferty lub zapytania ofertowe w buforze,
- trwające działania CRM: kontrahent aktywny w kampanii, niezakończone wizyty handlowe, wątki konwersacji lub zadania CRM,
- niezakończone dokumenty w obiegu,
- otwarte zlecenia produkcyjne/harmonogramy projektu, nierozliczone zlecenia kompletacji/dekompletacji oraz serwisowe, niearchiwalne technologie czy kosztorysy,
- powiązania z projektem, zasobem produkcyjnym, urządzeniem serwisowym, środkiem trwałym.

🔍 Wyszukuj zatwierdzone dokumenty handlowe z okresu ostatnich lat: 5

Okres ostatnich lat należy interpretować jako czas biegnący od początku roku następującego po roku z daty ustalonej na dokumencie i kończący się w roku poprzedzającym datę wykonywania anonimizacji.

Przykład: Okres przechowywania dla dokumentu FS ustawiony został w parametrach na 5 kolejnych lat. Data wykonywania anonimizacji: 2018-03-18. Poprzednie 5 lat to okres: 2013 – 2017. Data wystawienia dla ostatniej zatwierdzonej FS musi być zatem mniejsza niż 2013-01-01. Jeśli są dokumenty z datą późniejszą, to anonimizacja zostanie zablokowana.

W tym punkcie sprawdzane są:

- zatwierdzone dokumenty handlowe oraz importowe, których data wystawienia (lub wpływu) zawiera się w ustalonym okresie,
- zakończone umowy, których data zakończenia zawiera się w ustalonym okresie,
- zapisy kasowo-bankowe, których data zapisu zawiera się w ustalonym okresie,
- upomnienia, noty, kompensaty lub dokumenty bilansu otwarcia, których data wystawienia/wprowadzenia zawiera się w ustalonym okresie,

Wskazówka: Ponieważ z przepisów wynika, że minimalny okres przechowywania dokumentów związanych z rozliczeniami podatkowymi wynosi minimum 5 lat, to taka wartość jest proponowana zawsze dla tego parametru. Jeśli firma ma ustalony ten okres na dłuższy, wówczas należy zmienić go w tym oknie, aby zostały poprawnie zweryfikowane wszystkie dokumenty. Analogiczne dotyczy kolejnego parametru dotyczącego reklamacji.

🔍 Wyszukuj zakończone reklamacje z okresu ostatnich lat: 1

Sprawdzone są zamknięte reklamacje, których data zamknięcia zawiera się w ustalonym okresie. Interpretacja okresu analogiczna, jak dla poprzedniego parametru.

🔍 Kontroluj, czy istnieją nierozliczone płatności

Sprawdzone są nierozliczone płatności z kontrahentem.

Ostrzegaj, jeśli istnieje powiązane konto księgowe

Sprawdzone są konta księgowe powiązane z kontrahentem. Kontrola ta jest aktywna zawsze jako informacyjna (nie będzie blokowała operacji anonimizacji), aby zwrócić uwagę na to, że w numerze lub nazwie takiego konta mogła być użyta dana osobowa (np. akronim czy NIP kontrahenta). Po anonimizacji należałoby taką informację usunąć. W tym celu można wykorzystać funkcję specjalną *Zmiana numeru konta*.

Wskazówka: Gdy w powyższych opisach mowa o wszelkiego rodzaju dokumentach (handlowe, importowe, zamówienia, umowy, reklamacje i inne), na których powiązanych może być kilku różnych kontrahentów, jako: główny, docelowy, płatnik, zgłaszający itd., to weryfikacja zawsze dotyczy każdego z nich. Czyli nawet jeśli dany kontrahent znajduje się na dokumencie jako płatnik, to użytkownik zostanie o tym poinformowany.

Jeśli zostanie znaleziony choć jeden z poszukiwanych rekordów, wówczas w logu pojawi się stosowna informacja, np.:

1 | 2018-05-11 12:04:51 Powiązania, które mogą blokować anonimizację:

2 | 2018-05-11 12:04:51 Sprzedaż: Istnieją dokumenty handlowe w buforze powiązane z wybranym kontrahentem. Po anonimizacji zostaną z nich usunięte dane osobowe kontrahenta i zmiany na takich dokumentach nie będą możliwe.

3 | 2018-05-11 12:04:51 Sprzedaż: We wskazanym okresie wyszukiwania istnieją zatwierdzone dokumenty handlowe powiązane z wybranym kontrahentem, które należy przechowywać w systemie w formie niezmienionej. Po anonimizacji zostaną z nich usunięte dane osobowe kontrahenta.

4 | 2018-05-11 12:04:51 Sprzedaż: Istnieją nierozliczone płatności powiązane z wybranym kontrahentem. Po anonimizacji rozliczenie płatności nie będzie możliwe.

5 | 2018-05-11 12:04:51 CRM: Istnieją niezakończone wizyty handlowe z wybranym kontrahentem. Po anonimizacji wizyty te zostaną automatycznie zakończone.

6 | 2018-05-11 12:04:51 Księgowość: Istnieje konto księgowe powiązane z wybranym kontrahentem. W numerze lub nazwie konta nie powinna być użyta dana osobowa kontrahenta. Dokonaj weryfikacji i ewentualnych zmian w tych polach.

Konieczne jest tutaj, aby operator na karcie, zakładka *Systemowe/ Log systemowy* nie miał zaznaczonego parametru: *Zamknij, gdy brak błędów*. Tylko wówczas log będzie widoczny na ekranie.

Aby odnaleźć rekordy, o których mowa w logu najlepiej skorzystać z okien: *Historia kontrahenta* oraz *Historia kontaktów*. W przypadku zapisów z modułu Produkcja czy Księgowość korzystać należy z konkretnych list, ustawiając na nich odpowiednie filtry.

Została również dodana specjalna funkcja SQL dla anonimizacji (CDN.WDR_RODOZweryfikujDokumenty), pozwalającą użytkownikom wpisywać dodatkowe warunki do kontroli przed anonimizacją (np. powiązania z własnymi obiektami innymi niż standardowe) oraz określać komunikaty wyświetlane w logu dla tych warunków. Więcej na temat jej użycia znajduje się w procedurze.

6.3.1.3 Wykonanie anonimizacji

Wykonanie operacji **na karcie kontrahenta** będzie skutkowało następującymi zmianami:

- Oznaczenie kontrahenta jako zanonimizowanego (widoczne na górze okna kontrahenta wraz z datą wykonania operacji) oraz modyfikacja jego akronimu – zastąpienie go ciągiem cyfr. Na karcie takiego kontrahenta nie będzie można już zapisywać zmian.
- Usunięcie danych osobowych z karty kontrahenta: nazwa, dane adresowe oraz numery identyfikacyjne, numery dotyczące karty płatniczej, lojalnościowej oraz karty stałego klienta, dane do płatności (bank, numer konta).

- Usunięcie danych i zarchiwizowanie wszystkich powiązanych adresów.
- Zarchiwizowanie kontrahenta wraz z oznaczeniem parametrów: *Wstrzymano transakcje* oraz *Wstrzymano zamówienia* i *Adres nieaktualny*. Po archiwizacji, zgodnie ze standardem kontrahent zniknie z listy, o ile nie zaznaczono na niej parametru *Archiwalne*.
- Usunięcie z karty powiązania z atrybutami i załącznikami. Jeśli załącznik był przypisany tylko do tego rekordu, wówczas zostanie usunięty również z bazy danych.
- Zakończenie kontrahenta w programie lojalnościowym, jeśli był do niego przypisany.
- Wycofanie wszystkich aktywnych zgód kontrahenta z oznaczeniem powodu: *Obiekt zanonimizowany*.
- Ustawienie rodzaj kontrahenta jako: *Zanonimizowany*.

Uwaga: Usuwanie nie dotyczy załączników umieszczonych z Archiwum wydruków, na których mogą znajdować się również dane osobowe kontrahenta. Jeśli będzie taka konieczność, to operację można wykonać samodzielnie z poziomu listy załączników, ustawiając wcześniej w filtrze właściwego kontrahenta.

Operacja usuwania jest dostępna, jeśli w konfiguracji ustawiono odpowiedni parametr (Ogólne/ Parametry 1: Nie pozwalaj na usuwanie załączników systemowych) lub operator ma uprawnienia administratora danych osobowych.

- Usunięcie kontrahenta zanonimizowanego z powiązanych rekordów:
 - kart kontrahentów, jeśli ustawiony jako główny, płatnik lub akwizytor,
 - kart towaru, jeśli występuje jako dostawca,
 - magazynów, jeśli występuje jako opiekun,
 - trasy, jeśli występuje jako spedytor lub jako punkt trasy,
 - samochodu, jeśli występuje jako kierowca,
 - projektu, jeśli występuje jako kontrahent główny lub docelowy,
 - urządzenia serwisowego, jeśli występuje jako właściciel,
 - środka trwałego,
 - paczki (usuwany adres) nie powiązanej z wysyłką.
- Zmodyfikowanie trwających/aktywnych działań CRM powiązanych z kontrahentem:
 - Zakończenie otwartych wątków konwersacji, zatwierdzonych wizyt handlowych (oznaczenie jako niewykonane) oraz kampanii CRM (z opcją: Porażka i kodem zakończenia: Kontrahent zanonimizowany),
 - Usunięcie niezakończonych zadań CRM,
 - Odrzucenie niezatwierdzonych wizyt.
- Usunięcie kontrahenta z otwartych obiektów oraz dokumentów produkcyjnych: otwartych zleceń produkcyjnych/harmonogramów projektu, niearchiwalnych technologii produkcji/ kosztorysów projektu oraz z zasobów produkcyjnych.
- Ustawienie parametru *Nie rozliczaj* na nierozliczonych lub częściowo rozliczonych zapisach kasowo-bankowych kontrahenta oraz na nierozliczonych płatnościach. Zmiana ustawienia tego parametru będzie możliwa.
- Ustawienie na stałe parametru *Archiwalne* dla powiązanego konta księgowego.
- Na samym końcu usuwane są z bazy powiązane osoby kontaktowe, jeśli nie mają powiązań w systemie lub anonimizowane, jeśli powiązania takie istnieją.

Wskazówka: W przypadku anononimizacji adresu dla kontrahenta JEDNORAZOWEGO, podlega on takim samym zmianom, jak adres zwykłego kontrahenta. Z istniejących powiązań zmianom podlegają tylko wizyty handlowe oraz usunięcie lub anonimizacja powiązanej osoby. Adres taki zostaje również oznaczony na oknie jako zanonimizowany z datą wykonania operacji.

Wykonanie operacji **na karcie osoby kontrahenta** będzie skutkowało następującymi zmianami:

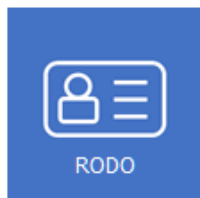
- Oznaczenie osoby kontrahenta jako zanonimizowanej (widoczne na górze okna wraz z datą wykonania operacji) oraz modyfikacja obowiązkowego pola Imię i Nazwisko – zastąpienie go ciągiem cyfr. Na karcie takiej osoby nie będzie można już zapisywać zmian.
- Usunięcie wszystkich pozostałych danych z karty wraz z powiązaniem z adresem.
- Zarchiwizowanie osoby kontrahenta wraz z odnaczeniem pozostałych parametrów, gdyż osoba taka traci wszelkie uprawnienia. Po archiwizacji, zgodnie ze standardem osoba zniknie z listy, o ile nie zaznaczono na niej parametru *Archiwalne*.
- Wycofanie wszystkich aktywnych zgód kontrahenta z oznaczeniem powodu: Obiekt zanonimizowany.
- Usunięcie z karty powiązania z atrybutami i załącznikami. Jeśli załącznik był przypisany tylko do tego rekordu, wówczas zostanie usunięty również z bazy danych.
- Usunięcie osoby zanonimizowanej z powiązanych rekordów: trasy oraz samochodu, jeśli występuje jako kierowca.

6.3.1.4 Działania z obiektami zanonimizowanymi

Ponieważ anonimizacja jest związana z 'zapomnieniem' danego obiektu, to oczywistym jest, że nie powinien on już być nadal wykorzystywany w systemie. W związku z tym dla obiektów zanonimizowanych wprowadzono kilka zasad:

- Dla kontrahenta nie będzie można wykonywać podstawowych operacji: dodawać nowych dokumentów oraz zatwierdzać, anulować czy korygować istniejących. Dla niektórych typów dokumentów zablokowane będą również:
 - ▣ Dla umów blokowane będzie także ich zakańczanie i wystawianie aneksów.
 - ▣ Umowy oferty, zamówienia czy wszelkiego rodzaju zleceń (produkcyjne, serwisowe i inne) nie uda się również otworzyć.
 - ▣ Dla powiązanego budżetu nie będzie można utworzyć nowej wersji.
- Nie będzie blokad dotyczących generowania dokumentów z istniejących powiązanych z kontrahentem zanonimizowanym (z wyjątkiem spinaczy). Tutaj zabezpieczeniem przed utworzeniem na stałe nieprawidłowych zapisów powiązanych z kontrahentem zanonimizowanym będzie blokada zatwierdzania takich dokumentów.
- Natomiast przy kopiowaniu lub generowaniu nowych dokumentów, jeśli na źródłowym ustawiony był kontrahent zanonimizowany jako akwizytor lub osoba zanonimizowana jako osoba kontrahenta, to dane takie nie będą przenoszone na nowy dokument.
- Nie będzie możliwe dodanie płatności dla kontrahenta zanonimizowanego oraz wykorzystanie do księgowania konta księgowego powiązanego z takim kontrahentem.
- Kontrahenta czy osoby zanonimizowanej nie będzie można przypisać do żadnego obiektu w systemie (działania CRM lub obiekty logistyczne, serwisowe, produkcyjne czy księgowe). Blokada została wprowadzona na etapie wyboru lub w niektórych przypadkach, przy zapisie obiektu z rekordem zanonimizowanym. Wówczas konieczna będzie zmiana takiego obiektu.
- Dla operacji wykonywanych na kampaniach CRM, jeśli do karty kontrahenta w etapie była przypisana osoba zanonimizowana lub zanonimizowany akwizytor, to przy przenoszeniu czy propagowaniu tej karty dane te nie będą już ustawiane.

6.4 Narzędzia dla administratorów danych osobowych

Dla osób czuwających nad bezpieczeństwem gromadzonych i przetwarzanych danych osobowych zostało udostępnione osobne okno programu uruchamiane z shella za pomocą przycisku **RODO**.

W oknie tym, poza standardowymi listami zawierającymi dane osobowe, dodano również 3 nowe listy. Dostęp do nich mają tylko Ci operatorzy, dla których ustawiono nowe Uprawnienie administratora danych osobowych (karta operatora *Parametry/ Uprawnienia/ Administracja danymi osobowymi*).

Uwaga: W wersji Comarch ERP XL 2017.2 moduł miał nazwę **Administrator DO** (skrót od: danych osobowych). Obecnie zmianie uległa jedynie nazwa, a funkcjonalności pozostały bez zmian.

Rejestr upoważnień do przetwarzania danych osobowych nadanych przez administratora

Lista osób lub firm, którym nadane zostały uprawnienia do przetwarzania danych wraz z datą udzielenia/odebrania upoważnienia oraz zakresem przetwarzania zawartym w jego treści. Osoby, którym takie uprawnienie zostało nadane mogą być: pracownikami firmy, operatorami systemu, kontrahentami/osobami kontrahenta lub innymi nie powiązanymi z obiektami systemowymi. Wyboru takiego dokonujemy za pomocą przycisku *Powiązanie*.

Rys 83. Formularz upoważnienia do przetwarzania danych osobowych

Rejestr czynności przetwarzania danych osobowych

Zawiera informacje o kluczowych osobach zajmujących się ochroną danych osobowych: administrator, współadministratorzy, przedstawiciel oraz inspektor. Poza tym jest to prosta lista czynności zidentyfikowanych w firmie jako czynności przetwarzające dane osobowe wraz z listą krajów, w których czynności te mogą być wykonywane.

Rejestr naruszeń przetwarzania danych osobowych

Prosta lista naruszeń przetwarzania danych osobowych, wypełniana przez administratorów w przypadku wystąpienia takiego naruszenia.

Rys 84. Formularz zgłoszenia naruszenia ochrony danych osobowych

Każde naruszenie powinno być jak najszybciej zgłoszone do odpowiedniej instytucji, więc formularz zgłoszenia ma przypisany dedykowany wydruk, który następnie można zapisać jako załącznik do konkretnego rekordu.

Dostęp do pozostałych list w module ustalany jest wg dotychczasowych zasad. Jedynym wyjątkiem są listy kontrahentów, osób oraz pracowników, które operator z nowym uprawnieniem administratora danych osobowych ma dostępne w trybie do podglądu. Dopiero po przypisaniu takiemu operatorowi dostępu do modułu (np. Sprzedaż, CRM) uzyska on pełny dostęp do listy kontrahentów i osób.

6.5 Inne zmiany

6.5.1 Lista osób kontrahentów

Aby móc łatwiej zarządzać osobami przypisanymi do kontrahentów, została stworzona wspólna lista, na której wyświetlane są wszystkie osoby. Na liście można zgodnie ze standardem edytować oraz usuwać istniejące rekordy. Listę można również odfiltrować do konkretnego kontrahenta i wówczas możliwe jest również dodawanie nowej osoby.

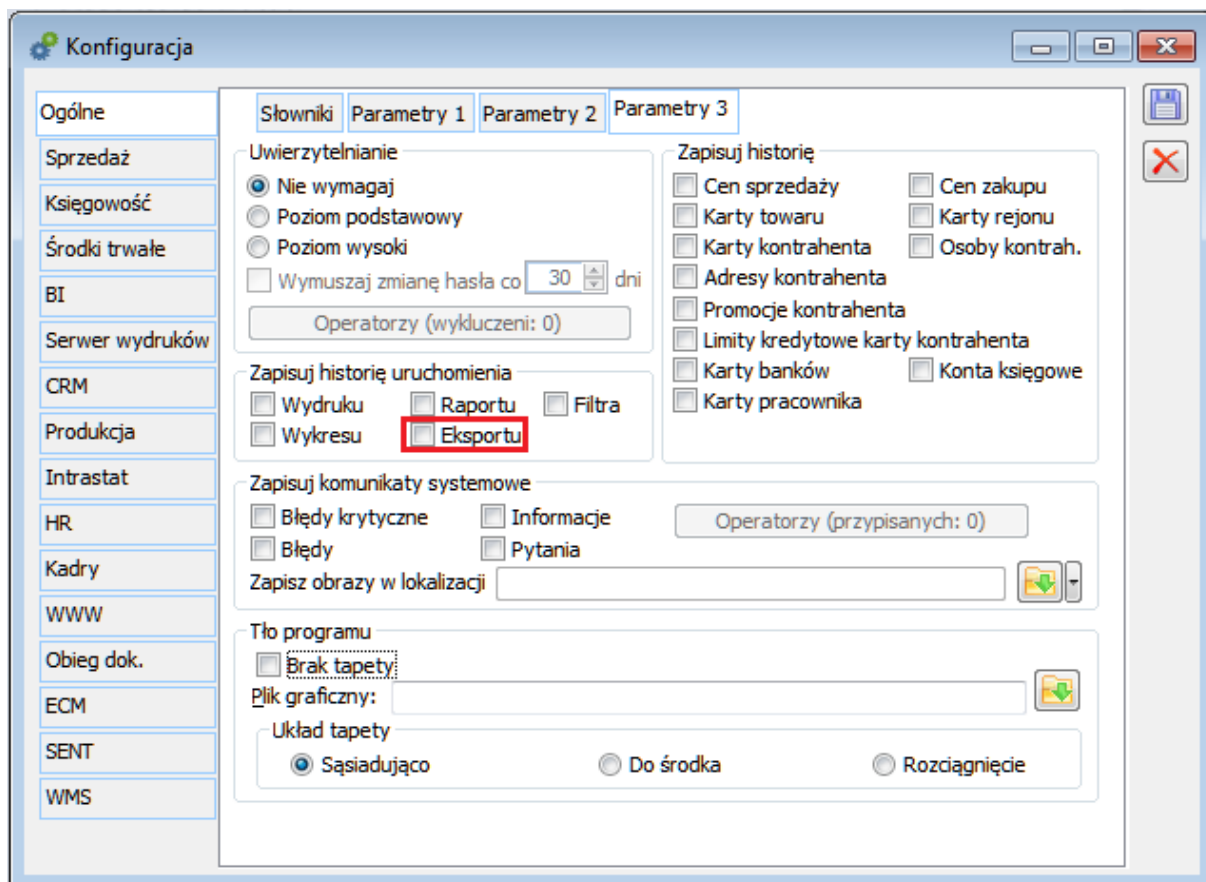
Rys 85. Lista osób kontrahenta/ zakładka Znajdź

Jako ostatnia została umieszczona zakładka **[Znajdź]**, która analogicznie jak dla kontrahentów pozwala wyszukiwać rekordy wg ustawionych kryteriów. Tutaj również wyszukiwanie może odbywać się wg rodzaju i aktualności zgód.

6.5.2 Zapis operacji wykonywania eksportu danych do Ms Excel

Do istniejącego mechanizmu zapisu wykonywania przez operatorów działań (wydruków, raportów, wykresów oraz użycia przez nich filtrów na poszczególnych listach) dodano możliwość zapisu informacji o wykonaniu eksportu do MS Excel. Ma to szczególne znaczenie w kontekście przepisów o ochronie danych osobowych, gdzie szczególną uwagę należy zwrócić na częstotliwość i celowość działań określanych mianem przetwarzania danych osobowych. Stąd też możliwość indywidualnego ustawienia czy logowanie ma dotyczyć wszystkich, czy tylko wybranych wydruków, raportów, wykresów i filtrów. Natomiast operacja eksportu będzie zapisywana zawsze.

W *Konfiguracja/ Ogólne/ Parametry 3* w sekcji *Zapisuj historię uruchomienia* dodano nową opcję: **Eksportu**.

Rys 86. Konfiguracja, Zapisz historię uruchomienia/ Eksportu

W sytuacji, gdy parametr jest zaznaczony, wówczas każde wykonanie eksportu jest logowane i obejmuje eksport danych do MS Excel oraz do XML – w przypadku nowego eksportu danych osobowych. Jak dla innych opcji zapisu historii, tak i w tym przypadku informacje o wykonaniu eksportu są zapisywane w osobnej tabeli. Można je sprawdzić w systemie w module *Administrator* w menu *Narzędzia*, opcja **Historia uruchomień**.

6.5.3 Nowy zakaz dla operacji eksportu danych do Ms Excel

Na liście zakazów dostępnej na karcie operatora dodano możliwość ustawienia dodatkowej opcji zakazu: **Blokuj eksport do Excela**. Jest to parametr dostępny wprost z listy (w osobnej kolumnie) dla każdego zakazu. Zmieniła się w związku z tym interpretacja działania zakazów w zależności od ustawienia parametru. Dla list będzie to:

- Parametr nie zaznaczony – działanie jak dotychczas, czyli zakaz dotyczy całej listy.
- Parametr zaznaczony – nie działa blokada dostępu dla listy, a jedynie wykonanie eksportu do arkusza (w przeciwnym razie takie ustawienie nie miałoby sensu).

Działanie zakazów dla formularzy:

- Parametr nie zaznaczony – działanie jak dotychczas, czyli zakaz dotyczy operacji wskazanych w oknie zakazu
- Parametr zaznaczony – poza operacjami wskazanymi w oknie zakazu, blokowane jest również wykonanie eksportu do arkusza; jeśli blokada dotyczy operacji podglądu formularza, wówczas ustawienie blokady eksportu nie będzie miało sensu.

Jeśli operatorowi została przypisana blokada eksportu na danej liście lub formularzu, wówczas przy próbie wykonania tej operacji zostanie wyświetlony komunikat: *Nie masz uprawnień do wykonania tej procedury*.

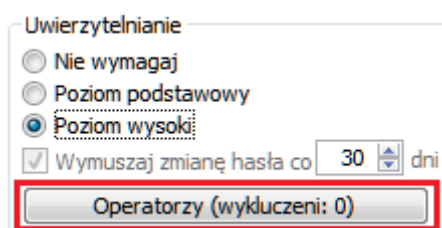
Skontaktuj się z administratorem w celu uzyskania praw, jeżeli jest to niezbędne dla dalszej pracy.
Nazwa zabronionej procedury: Eksport do Excela.

7 Wspólne – pozostałe zmiany

7.1 Uwierzytelnianie za pomocą haseł – możliwość wykluczenia operatorów z wymogu zmiany hasła

W Konfiguracja/ Ogólne/ Parametry 3 w sekcji Uwierzytelnianie dodano nowy przycisk: **Operatorzy wykluczeni**.

Przycisk jest aktywny tylko, jeśli ustawiony jest parametr *Wymuszaj zmianę hasła...* Po jego wybraniu prezentowana jest lista operatorów, dla których nie będzie wymuszana zmiana hasła po upływie określonego czasu. Jeśli na liście zostaną dodani operatorzy, to na przycisku w nawiasie będzie wyświetlona ich ilość (zamiast 0).

Rys 87. Miejsce wskazywania operatorów, dla których nie jest wymagana okresowa zmiana hasła

Wykluczenia operatora można dokonać również wprost z poziomu jego karty, gdzie za zakładce *Parametry/Uprawnienia* został dodany nowy parametr *Nie wymuszaj zmiany hasła*. Parametr jest aktywny, jeśli w konfiguracji jest ustawiony jest parametr *Wymuszaj zmianę hasła...* Jego zaznaczenie spowoduje, że będzie on widoczny na liście operatorów wykluczonych dostępnej w konfiguracji (jak opisano powyżej).

Jeśli dla operatora zostało ustawione wykluczenie, wówczas przy jego logowaniu do systemu nie będzie kontroli, czy wymagana jest zmiana hasła wymuszana okresowo przez ustawienie w konfiguracji. Taki użytkownik nie będzie miał wymuszanej zmiany hasła.

7.2 Ergonomia w przypisywaniu uprawnień do atrybutów

Aby ułatwić użytkownikom zarządzanie uprawnieniami do atrybutów zostały wprowadzone następujące zmiany:

- Możliwość filtrowania (również z wykorzystaniem konstruktora filtra) atrybutów zarówno na liście Atrybuty, jak i na zakładce Uprawnienia do atrybutów na karcie operatora oraz na wzorcu operatora.
- Na zakładce Uprawnienia do atrybutów:
 - ☑ dodano panel z listą grup, do których są przypisane wybrane klasy atrybutów
 - ☑ umożliwiono dodawanie własnych kolumn
 - ☑ dodano możliwość sortowania listy po kliknięciu na nagłówek kolumny (domyślne sortowanie po nazwie klasy atrybutu)
 - ☑ dodano obsługę lokatora.
- Prezentowana jest data ostatniej modyfikacji dla powiązania klasy atrybutu z operatorem. Data jest widoczna w osobnej kolumnie *Data modyfikacji* na zakładkach **[Dostępność na klasie atrybutu]** oraz **[Uprawnienia do atrybutów]** na karcie wzorca/operatora.
- Podczas dodawania nowego atrybutu na zakładce **[Uprawnienia do atrybutów]** na karcie operatora oraz na wzorcu operatora, na wołanej spod plusa liście wyświetlane są tylko te klasy atrybutów, które nie są jeszcze

przypisane do operatora. Dodatkowo kolorem zielonym wyróżniane są te klasy atrybutów, które zostały dodane do bazy po dacie ostatniej zmiany na tej liście (opis w punkcie poprzednim).

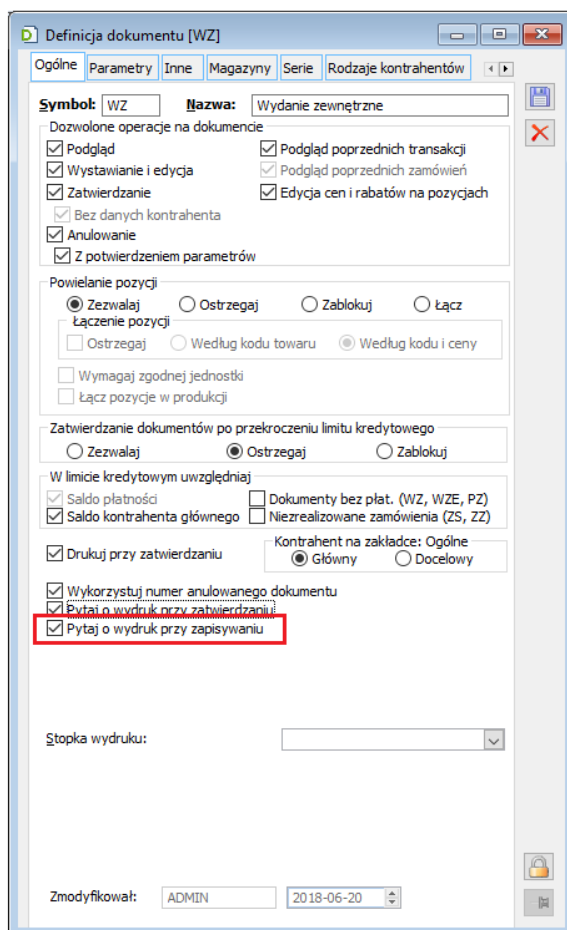

Wskazówka: Data modyfikacji oraz data dodania klasy atrybutu do bazy są zapisywane od wersji 2018.2, więc w bazach po konwersji, dla wszystkich rekordów dodawanych ustawiana jest taka sama data: 1990-01-01. Oznacza to, że wyróżnianie klas na liście wyboru przy dodawaniu do operatora będzie możliwe tylko dla klas dodanych w tej wersji lub w wersjach późniejszych.

7.3 Drukowanie dokumentu przy jego zapisie

Udostępniona w wersji 2018.1 możliwość wyboru rodzaju wydruku generowanego automatycznie podczas zatwierdzania dokumentu została w obecnej wersji wzbogacona o możliwość dokonywania tego wydruku podczas zapisu dokumentu.

Na definicje dokumentu dodany został kolejny parametr: **Pytaj o wydruk podczas zapisywania**. Jeżeli parametr zostanie włączony, wówczas podczas zapisywania dokumentu danego typu System zaprezentuje Użytkownikowi okno z listą podpitych pod obiekt formatów wydruków. Po jego wskazaniu oraz podaniu ilości kopii System wydrukuje dokument w tymże formacie.

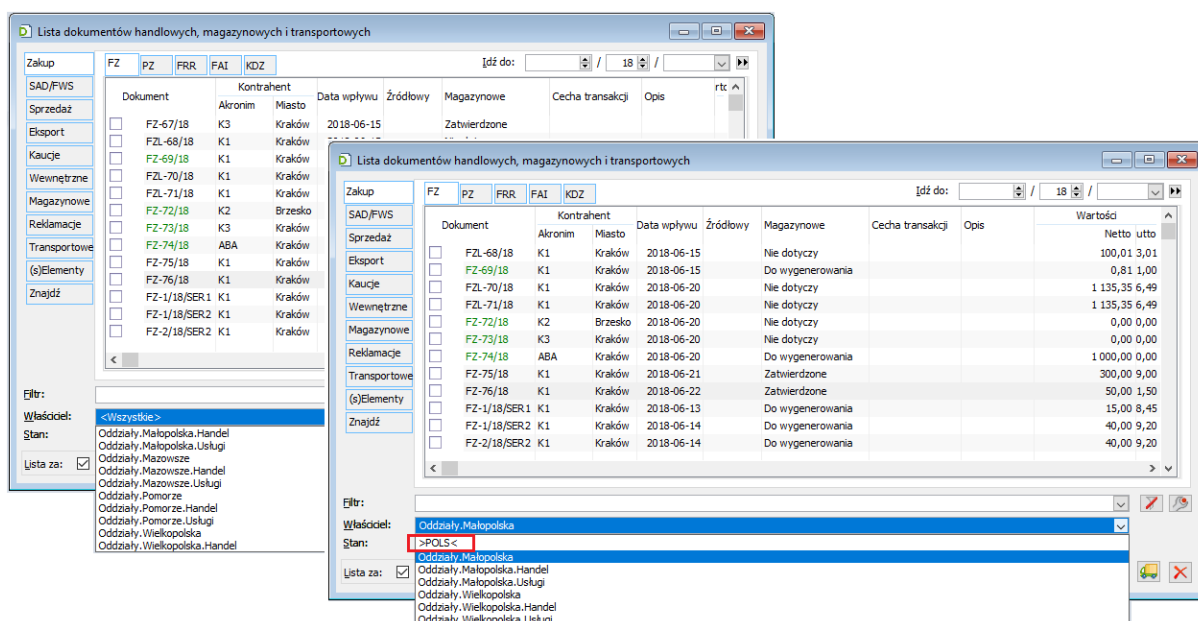

Rys 88. Definicja dokumentu: Parametr drukowania dokumentu przy jego zapisie

Z funkcjonalności tej należy korzystać w sposób rozważny. Użytkownik powinien zdecydować o dokonaniu wydruku dokumentu dopiero wówczas, gdy wprowadził już na nim wszystkie istotne zmiany, tak, aby zapewnić zgodność dokumentu w Systemie i jego wydruku.

7.4 Lokator ograniczający typu 'zawiera' na liście centrów struktury Firmy

Zmieniona została obsługa lokatora ograniczającego na liście centrów struktury Firmy. Obecnie lista ograniczana jest do tych centrów, który w swojej nazwie zawierają wartość wpisaną w lokatorze, nie zaś, jak to było dotychczas do tych, których nazwa 'rozpoczyna się' na podaną wartość.

Rys 89. Lista centrów o nazwie zawierającej wartość z lokatora na przykładzie filtra Właściciel listy FZ

Powyższe zostało obsługiwane:

- W filtrze Właściciel list dokumentów handlowych, magazynowych itp.
- Na liście centrów prezentowanej podczas zmiany Właściciela na dokumencie
- Na liście centrów prezentowanej podczas operacji zmiany kontekstu Operatora
- W filtrze Centrum na liście Operatorów

7.5 Zawężanie rekordów na liście wyboru centrum podległościowego

Na liście wyboru centrum podległościowego wołanej z karty pracownika umożliwiono filtrowanie centrów struktury aktywnych na dany dzień, analogiczne jak w oknie struktury firmy na zakładce **[Struktura podległościowa]**. Możliwe są do wybrania opcje:

- **Wszystkie pozycje** – wyświetlane są wszystkie centra podległościowe, jak dotychczas
- **Aktualne na dzień** - po wybraniu daty widoczne są tylko centra aktywne na wybrany dzień. Sprawdzany jest okres aktywności ustawiony na centrum.

Domyślne ustawienie w oknie podczas jego wołania, to ustawiona data bieżąca.

8 Migrator

8.1 Import zgód na przetwarzanie danych osobowych

Do arkuszy migracyjnych dodano nowy katalog *Zgody* z dwoma arkuszami: [KontrahenciZgody.xls](#) oraz [OsobyZgody.xls](#). Arkusze pozwalają zaimportować do bazy zgody udzielone przez kontrahentów i osoby kontrahentów. Możliwe do przeniesienia dane to:

- rodzaj zgody (rekord pobierany z nowego słownika kategorii w gałęzi *Listy/ Słowniki kategorii/ Ochrona danych osobowych* na podstawie wpisanej nazwy),
- data udzielenia zgody
- źródło udzielenia zgody (rekord pobierany z nowego słownika kategorii w gałęzi *Listy/ Słowniki kategorii/ Ochrona danych osobowych*),
- URL, który może być linkiem do treści zgody lub do pliku poświadczającego o wyrażeniu zgody,
- IP komputera, z którego została udzielona,
- Szczegóły – dodatkowe informacje tekstowe,
- dane dotyczące wycofania zgody: data wycofania oraz powód i źródło wycofania (rekordy pobierane z nowych słowników kategorii w gałęzi *Listy/ Słowniki kategorii/ Ochrona danych osobowych*).

Zgodnie ze standardem, zgody są przypisywane do właściwych obiektów identyfikowanych po akronimie (w przypadku kontrahentów) lub imieniu i nazwisku (w przypadku osób).

9 Współpraca z Comarch ERP Mobile Sprzedaż

9.1 Synchronizacja zgód z Mobile Sprzedaż (RODO)

Synchronizacja zgód

Zgody udzielane na kontrakcie synchronizowane są pomiędzy [Comarch ERP Mobile Sprzedaż](#) a [Comarch ERP XL](#). Wszystkie zgody udzielone i zapisane w Systemie są przesyłane do [Mobile Sprzedaż](#). W [Mobile Sprzedaż](#) prezentowane są tylko zgody aktualne, zgody wycofane nie są prezentowane na karcie kontrahenta.

Zgody mogą być dodawane również w aplikacji [Mobile Sprzedaż](#). Informacja o nich jest przekazywana do XL a prezentowana na karcie kontrahenta. Na zgodzie przesłanej z [Mobile Sprzedaż](#) zapisywana jest informacja o źródle udzielenia zgody Mobile oraz załączany dokument, który podpisał klient udzielający zgody. Dokument widoczny jest na zakładce *Załączniki* na formularzu *Zgody*. Jeśli na wyrażonej zgodzie w [Mobile Sprzedaż](#) został zapisany dodatkowy załącznik np. w formie zdjęcia to również jest on importowany i zapisywany na zakładce *Załączniki*.

Wszystkie zgody (zarówno te udzielone w Systemie, jak i te udzielone w aplikacji [Mobile Sprzedaż](#)) mogą być wycofane z poziomu [Mobile Sprzedaż](#). Informacja o wycofaniu przesyłana jest do [Comarch ERP XL](#) wraz z informacją o przyczynie oraz dacie wycofania zgody.

Anonimizacja kontrahenta może być realizowana tylko po stronie [Comarch ERP XL](#). Informacja o tym przekazywana jest do [Mobile Sprzedaż](#). Dla zanonimizowanego kontrahenta nie będzie możliwości wystawiania dokumentów.

Wskazówka: Zgoda może być wyrażona na wszystkie lub określoną formę kontaktu. W Comarch ERP XL na zgodzie może zostać wybrana tylko jedna forma kontaktu, natomiast w Mobile Sprzedaż może być wybranych kilka form kontaktu dla jednej zgody. Po przesłaniu z Mobile do Xla zgody z kilkoma formami kontaktu, w Xlu zostanie dodanych tyle zgód, ile różnych form kontaktu zostało wybranych na zgodzie w Mobile.

Wycofanie zgody z poziomu Mobile wiąże się z wycofaniem zgody na konkretne formy kontaktu. Po synchronizacji do Xla, wycofywane są tylko zgody z określonymi formami kontaktu.

Anonimizacja kontrahenta

Anonimizacja kontrahenta może być realizowana tylko po stronie **Comarch ERP XL**. Informacja o tym przekazywana jest do **Comarch ERP Mobile Sprzedaż**. Dla zanonimizowanego kontrahenta nie będzie możliwości wystawiania dokumentów.

10 Współpraca z Comarch e-Sklep

10.1 Przesyłanie informacji o limicie kredytowym oraz limicie przeterminowanych płatności

Do **Comarch e-Sklep** przekazywane są informacje o tym, czy kontrahent ma ustalony limit kredytowy. Wysokość limitu nie jest przesyłana, ta informacja wyliczana jest po stronie **Comarch e-Sklep**. Informacja o limicie przeterminowanych płatności zapisywana jest w **Comarch ERP XL** jako procentowa wartość limitu kredytowego. Jeśli zostanie ustalona w zakresie od 0-99% do e-Sklepu przekazana zostanie informacja o istnieniu limitu przeterminowanych płatności. Jeśli zostanie ustalona na 100%, do e-Sklepu zostanie przekazana informacja o braku limitu przeterminowanych płatności (limit 100% oznacza, że przeterminowane płatności mogą stanowić 100% całego limitu, a to oznacza brak limitu).

Dodatkowo w konfiguracji oddziału typu Comarch e-Sklep, na zakładce **[Eksport]** dodano sekcję: *Zatwierdzanie zamówień po przekroczeniu limitu kredytowego* z trzema opcjami do wyboru: **Zezwalaj**, **Ostrzegaj**, **Blokuj**. Domyślnie ustawiona opcja **Zezwalaj**. Parametry te są dostępne również w kreatorze oddziału, w *Kroku 1*.

W zależności od ustawienia tego parametru, po przekroczeniu limitu kredytu lub limitu przeterminowanych płatności w e-Sklepie możliwe będzie odpowiednie reagowanie podczas składania zamówień.

Rys 90. Konfiguracja oddziału typu Comarch e-Sklep

10.2 Przesyłanie osób kontrahenta (loginów) do wielu sklepów

Możliwość przysyłania osób przypisanych do kontrahenta do e-Sklepu pozwala na stworzenie wielu loginów dla jednego kontrahenta w e-Sklepie.

W wersji 2018.0 została wprowadzona możliwość przysyłania kontrahentów do wybranych e-Sklepów. W wersji 2017.2 wprowadzono natomiast możliwość przysyłania osób kontrahenta do e-Sklepu, poprzez wprowadzenie na karcie osoby parametru e-Sklep. W związku z możliwością wskazania na karcie kontrahenta, do którego sklepu jest wysyłany kontrahent, analogiczna funkcjonalność zostaje wprowadzona na karcie osoby. Przy czym osoba nie może być wysyłana do sklepów, do których nie jest wysyłany kontrahent.

Na karcie osoby dodano sekcję *Comarch e-Sklep* wraz z przyciskiem: *Oddziały*.

Po wybraniu opcji *Oddziały* wyświetla się okno z listą oddziałów, które zostały dodane na karcie Kontrahenta na zakładce **[Aplikacje]**. Z poziomu karty Osoby, nie można dodawać ani usuwać oddziałów e-Sklep, ponieważ Osoba, może być wysyłana tylko do tych sklepów, do których wysyłany jest Kontrahent.

Można natomiast zdecydować czy Osoba kontrahenta ma być również wysyłana do danego sklepu poprzez zaznaczenie parametru w kolumnie *Wysyłaj*. Jeśli na zakładce **[Aplikacje]** na karcie kontrahenta zostały wskazane konkretne sklepy, na Osobie nie będzie możliwości zaznaczenia parametru wysyłaj dla pozycji *Wszystkie*. Należy wówczas również wskazywać konkretne sklepy.

Nazwa	Administrator	Wysyłaj
☒ <wszystkie>	☐	☐
☐ Sklep1	☒	☒
☐ Sklep2	☐	☐
☐ Sklep3	☐	☒

Rys 91. Lista oddziałów e-Sklep wywołana z karty Osoby

Na karcie Osoby wysyłanej przynajmniej do jednego sklepu musi być wypełniony numer telefonu oraz adres e-mail, w przeciwnym razie nie uda się zapisać karty Osoby.

Dodatkowo należy określić, która Osoba ma mieć w danym sklepie prawa administratora, poprzez zaznaczenie parametru w kolumnie *Administrator*.

Uwaga1: Dla każdego sklepu przynajmniej jedna osoba musi mieć ustawione prawa administratora, dlatego podczas zapisu parametrów program pilnuje, czy dla każdego ze sklepów zaznaczono na którejkolwiek z osób parametr w kolumnie *Administrator*.

Uwaga2: Po wysłaniu osoby do sklepu nie będzie możliwa zmiana parametru *Administrator*.

Dla kontrahentów zakładanych po stronie e-Sklep, podczas importu Kontrahenta dodawana jest nowa karta Osoby, na podstawie danych wprowadzonych w e-Sklepie.

Jeśli zakupy odbywają się bez zakładania konta w Comarch e-Sklep, wówczas importowany adres jest przypisywany w Comarch ERP XL do kontrahenta jednorazowego. W takiej sytuacji Osoba przypisywana jest do kontrahenta jednorazowego. Osoba ta automatycznie zostaje powiązana z importowanym w tym samym kroku adresem.

Spis ilustracji

Rys 1.	Parametr kontroli ilości przy generowaniu zamówień na definicji OS i na formatce oferty sprzedaży	6
Rys 2.	Włączanie/wyłączanie płatności na dokumencie WZ	7
Rys 3.	Prawo Operatora do włączania/wyłączania płatności na WZ/WZE/PZ	8
Rys 4.	Data zatwierdzenia/zamknięcia dokumentu magazynowego	9
Rys 5.	Definicja dokumentu: Rodzaj daty magazynowego jako parametr metody ustalania daty na generowanym dokumencie handlowym	10
Rys 6.	Zwalnianie zasobów pojedynczego oraz wielu wskazanych zamówień sprzedaży	11
Rys 7.	Konfiguracja drukarki fiskalnej	12
Rys 8.	Definicja Faktury sprzedaży (FS/RA)	13
Rys 9.	Szary kolor płatności 'Nie rozliczaj' na dokumencie handlowym	14
Rys 10.	Faktura A-vista na liście związanych dokumentu handlowego	15
Rys 11.	Znacznik 'Bank' na formatce adresu i liście adresów kontrahenta	15
Rys 12.	Nowe funkcje do uruchamiania realizacji operacji na zleceniu produkcyjnym.	17
Rys 13.	Wskazywanie domyślnej funkcji do uruchamiania realizacji na Definicji dokumentu ZP.	18
Rys 14.	Zakładka: Operacje, na liście zleceń produkcyjnych.	19
Rys 15.	Realizacje na zakładce: Raport wykonania, na liście zleceń produkcyjnych.	20
Rys 16.	Przykładowe raportowanie postępu operacji.	20
Rys 17.	Prezentowanie postępu realizacji na harmonogramie operacji.	21
Rys 18.	Dokument: Normatyw a realizacja	21
Rys 19.	Opcja dodawania nowego dokumentu NAR z poziomu listy: Normatywy a realizacje	22
Rys 20.	Opcja uruchamiania raportu: NAR, z poziomu listy zleceń produkcyjnych	23
Rys 21.	Opcja dodawania raportu z listy technologii	24
Rys 22.	Opcja dodawania dokumentu NAR z poziomu technologii, z zakładki: Zlecenia	25
Rys 23.	Nowy dokument NAR- dane wejściowe, potrzebne do wygenerowania raportu	26
Rys 24.	Wybór dokumentów ZP do raportu	26
Rys 25.	Określenie przedziału dat, w którym mają zostać znalezione dokumenty ZP, na podstawie których wygenerowany zostanie raport	27
Rys 26.	Zmiana ilości wyrobu, dla której przeliczany ma być raport	28
Rys 27.	Ustawienia dotyczące prezentacji wybranych kolumn na dokumencie NAR	28
Rys 28.	Ustawienie progu zużycia dla materiałów	29
Rys 29.	Dokument: NAR- Opcja zwijania bocznego menu	29
Rys 30.	Definicja dokumentu ZP, opcje dotyczące automatycznego generowania dokumentów RW i PW podczas wykonywania realizacji operacji	32
Rys 31.	Element dokumentu ZS- nowe pole do określania receptury kompletacyjnej dla produktu ..	33
Rys 32.	Lista dokumentów ZS- nowa opcja do automatycznego generowania i realizacji dokumentu ZK	34
Rys 33.	Dokument ZS- nowa opcja do automatycznego generowania i realizacji dokumentu ZK	34
Rys 34.	Konfiguracja, zakładka: Produkcja/Parametry- nowy obszar: Automatyczna realizacja ZK .	35
Rys 35.	Lista dokumentów ZK- nowa opcja do automatycznej realizacji dokumentów ZK	36
Rys 36.	Lista dokumentów PZ/Dokument PZ- Nowa opcja: Realizuj zlecenia kompletacji	37
Rys 37.	Konfiguracja, zakładka: Produkcja/Parametry- parametr: Realizacja ZK z poziomu dokumentów zakupu	38
Rys 38.	Funkcjonalność Narzędziowni w module: Serwis	39
Rys 39.	Mechanizm podzielonej płatności	40
Rys 40.	Rachunek bankowy VAT	41
Rys 41.	Filtr rachunków VAT	41
Rys 42.	Definicja operacji Split Payment	42
Rys 43.	Okno importu wyciągu bankowego	43
Rys 44.	Filtr Split Payment na liście zapisów	44

Rys 45.	Wiązanie zapisów bankowych.....	45
Rys 46.	Okno płatności Split Payment.....	46
Rys 47.	Okno wyeksportowanej płatności	47
Rys 48.	Parametr Split Payment na karcie kontrahenta.....	48
Rys 49.	Zmiany na preliminarzu płatności	49
Rys 50.	Skoryguj o rachunek VAT	50
Rys 51.	Modyfikacja formatu Elixir-O.....	51
Rys 52.	Pieczętka firmy, zakładka Deklaracje cd.	53
Rys 53.	Dokument WZ, zakładka Dekretacja	54
Rys 54.	Okno Kategorie.....	55
Rys 55.	Okno Rejestry VAT	56
Rys 56.	Lista dokumentów handlowych, magazynowych i transportowych, zakładka Sprzedaż/WZ	56
Rys 57.	Definicja dokumentu WZ	57
Rys 58.	Walidator JPK	58
Rys 59.	Dostawca na SAD	59
Rys 60.	Zbiórce sprawdzania statusu w VAT	60
Rys 61.	Okno Rejestr VAT.....	61
Rys 62.	Formularz predekretu	62
Rys 63.	Dokument WZ, zakładka Opis analityczny	63
Rys 64.	Przycisk do importu etapów z arkusza kalkulacyjnego	64
Rys 65.	Algorytm wliczania wartości budżetu/kontraktu.....	66
Rys 66.	Sekcja: Koszt po zmianach	67
Rys 67.	Wygląd nowej sekcji: Sprzedaż na etapie Budżetu.....	67
Rys 68.	Polecenie do generowania budżetu z ZOS	69
Rys 69.	Nowe opcje pod lista budżetów	70
Rys 70.	Analiza wartości budżetu	71
Rys 71.	Ustawienie granulacji czasu na wykresie	71
Rys 72.	Parametry wykresu	72
Rys 73.	Możliwość wprowadzenia definiowalnej kategorii kosztów	74
Rys 74.	Filtrowanie na planie budżetu po definiowalnej kategorii kosztów	75
Rys 75.	Dostępność sumarycznych wartości w poszczególnych kolumnach na planie budżetu	76
Rys 76.	Ustawienia dotyczące budżetów w oknie gniazda roboczego	78
Rys 77.	Definicja zgody dla danych osobowych w słowniku kategorii	80
Rys 78.	Lista zgód przypisanych do kontrahenta	81
Rys 79.	Formularz zgody kontrahenta.....	82
Rys 80.	Parametry eksportu danych osobowych	83
Rys 81.	Nowe uprawnienia operatora związane z ochroną danych osobowych.....	84
Rys 82.	Okno z parametrami kontroli przed wykonaniem anonimizacji kontrahenta	85
Rys 83.	Formularz upoważnienia do przetwarzania danych osobowych	90
Rys 84.	Formularz zgłoszenia naruszenia ochrony danych osobowych	91
Rys 85.	Lista osób kontrahenta/ zakładka Znajdź.....	92
Rys 86.	Konfiguracja, Zapisuj historię uruchomienia/ Eksportu	93
Rys 87.	Miejsce wskazywania operatorów, dla których nie jest wymagana okresowa zmiana hasła	94
Rys 88.	Definicja dokumentu: Parametr drukowania dokumentu przy jego zapisie	95
Rys 89.	Lista centrów o nazwie zawierającej wartość z lokatora na przykładzie filtra Właściciel listy FZ.....	96
Rys 90.	Konfiguracja oddziału typu Comarch e-Sklep	99
Rys 91.	Lista oddziałów e-Sklep wywołana z karty Osoby.....	100

COMARCH ERP

Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym, powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Copyright © 2018 COMARCH
Wszelkie prawa zastrzeżone.